הארץ

0.85 ש"ח יום ה' י"א אדר תשמ"ז, 12 במרץ 1987
VOL. 68/20633 MARCH 12 1987

פולגת רשת הנוויות

מוצר יום ה'
מכנסי CARRERA
25% הנחה
רק היום ברשת חנויות פולגת וקארדה
רק היום

מדינאי פולני: פולין וישראל — בדרך לקשר דיפלומטי מלא

יו"ר ועדת החוץ של המפלגה בוורשה: היחסים משתפרים בכל התחומים

מאת שלמה שמיר

ביו יורק (מיוחד ל"הארץ"). פולין וישראל נמצאות בדרך לכינון יחסים דיפלומטיים מלאים, כך אמר אמש יו"ר ועדת החוץ של המפלגה הקומוניסטית בפולין וחבר הפוליטביורו, בזון שירק, בפגישה בניו יורק עם נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, יו"ר ועידת הנשיאים, מוריס אברם, ונשיא בני ברית, סימור רייך.

הוא אמר כי קשרים דיפלומטיים בין פולין לישראל ישנם "צעד אחר צעד". היחסים משתפרים והולכים בכל התחומים, אמר, ותוכנם חשוב יותר מהפורמאליות שלהם.

הוא הביע תקווה כי יוגברו חילופי תרבות בין פולין לישראל. שירק הבהיר כי פולין מעוניינת באחדות הקהילה היהודית בארה"ב.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: צחי הנגבי, לשעבר יו"ר התאחדות הסטודנטים
על: הפגנות הסטודנטים
(עמ' 2)

★

משפט דמיאניוק: "פחדנו ליפול לידי איוואן יותר מהמוות"
(עמ' 3)

★

72.000 עובדים ערבים בלתי מאורגנים מועסקים בישראל
(עמ' 4)

★

שריד דן עם תריש בהסגרתו לצרפת של נקש — בעקבות החלטת בג"צ
(עמ' 6)

★

רבבות שקלים ומט"ח נגנבו מכספת בנק עליה בת"א
(עמ' 6)

★

32 מהמרים נעצרו במועדון משחקים אסורים בבני־ברק
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית. לקראת ערב יתחיל לרדת גשם בצפון ובמרכז. ביום שישי גשום.

הטמפרטורות:
● ירושלים: 5—12
● תל־אביב: 9—18
● חיפה: 9—18
● באר־שבע: 5—18
הגולן 4—10, צפת 3—7, טבריה 6—15, השומרון 5—13, נתב"ג 9—18, אילת 12—26

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6216	-0.0008
נוסעים	1.9274	-0.0009
שחור	1.6000	—

שער הסל

יציג	1.6813	+0.0008

בגליון זה 12 עמודים

שוטרים המושים באלות עוצרים את אחד הסטודנטים המפגינים. (צילום: רחמים ישראלי)

כאלף סטודנטים התנגשו בבירה עם כח משטרה שהפעיל גז מדמיע נגדם

הסטודנטים סטו ממסלול ההפגנה שקבעה להם המשטרה וזרקו אבנים אל הכביש בקרית הממשלה ● שוטרים ופרשי משטרה הסתערו על המפגינים ופיזרו אותם בגז מדמיע ● שבעה מהמפגינים נעצרו ● כמה שוטרים נפצעו מהאבנים וסטודנטית נפגעה ברגלה מסוס משטרה ● ראשי הסטודנטים: לא נפסיק את המאבק נגד העלאת שכר הלימוד

מאת יורם לוי
כתב עתים

כאלף סטודנטים התנגשו אתמול עם המשטרה, בהפגנה סוערת מול משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר בירושלים, על רקע תביעות הסטודנטים שלא להעלות את שכר הלימוד באוניברסיטאות.

המשטרה עצרה שבעה סטודנטים לחקירה, והשתמשה בגז מדמיע לפזר את המפגינים לאחר שיידו אבנים אל מכוניות שנסעו בשדרות קפלן.

אבא — לא יפת

זו היתה אחת ההפגנות הגדולות של הסטודנטים בירושלים בשנים האחרונות. תחילת ההפגנה היתה רגועה. הסטודנטים התכנסו ברחבת הכנסת, בכניסה לירושלים. האחרונה לדברי יו"ר התאחדות הסטודנטים הארצית, דוד ברמן, ויו"ר הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה העברית, אורי בן זוז. הם הניפו כרזות: "אבא שלי לא יפת", וצעקו בקצב: "לא ניתן את כיסנו לרוקן".

שינוי מסלול

בתום הנאומים, הלכו הסטודנטים לצעוד אל משרד ראש הממשלה. כוח שוטרים ופרשים ליווה אותם.

כשהגיעו הסטודנטים ל"בנין אמיל גרינצוויג", שבו מפגינים בדרך כלל, שינו את המסלול והלכו לצעוד בגן הוורדים, אל משרד האוצר.

לנעול הדלתות

קצין המבצעים של משטרת ירושלים, סנ"צ איתן בן, הורה לכוח שוטרים להתייצב ליד משרד האוצר, ולמנוע מן הסטודנטים להגיע לשם. במקביל, ניתנה הוראה לקצין הבטחון של המשרד לנעול את הדלתות. הסטודנטים המשיכו לצעוד,

(סוף בעמוד 2 טור 6)

שולץ: ■ שולץ: "אני מאוד מדוכדך בגלל פרשת פולארד. זה מכאיב שבעתיים, משום שמדובר בישראל. יחסי ארה"ב־ישראל איתנים, אך אין להסתיר מה אנו חשים"

תגובה בממשל: הוועדה — צעד חיובי אך לא מספיק

בעקבות החלטת הקבינט להקים וועדת־בירור אומרים גורמים בוושינגטון: אין ועדה זו יכולה לבוא במקום שיתוף־פעולה מלא עם הגורמים החוקרים בארה"ב ● אין בכוחה של ועדת הברור הישראלית לבטל האישום נגד סלע" ●

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בממשל התייחסו אמש בחיוב להקמת ועדת החקירה המיוחדת בישראל, אך הוסיפו כי אין די בכך, כי ועדה זו אינה יכולה לבוא במקום שיתוף־פעולה מלא עם הגורמים החוקרים בארה"ב, וכי היום לא"ם אביאם סלע ולבסיסו ימשיך להיות כפוי שנקבע: "כל מגע לא יקויים עם מי שנגדו הוגש כתב אישום בארה"ב. אין בכוחה של ועדת החקירה הישראלית לבטל כתב אישום זה".

"אני מאוד מדוכדך מפרשת פולארד. זה מעציב לראות שישראל ריגלה נגד ארה"ב. זה מכאיב שבעתיים משום שמדובר בישראל" — אמר אתמול שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, בעדות שמסר לפני תת־ועדת ההקצבות של בית הנבחרים.

"ביקשנו מישראל לשתף פעולה, ועשינו את הסידורים המתאימים שיאפשרו זאת. שיתוף הפעולה היה עד רמה מסוימת". שולץ אמר לחברי תת־הוועדה כי הטיפול ברשי איתן ואביאם סלע היה בלתי־ראוי, ולפיכך הורה הממשל לנציגיו שלא לקיים כל מגע עם סלע או עם בסיס תל־נוף.

אשר לוועדת החקירה שהוקמה, אמר שולץ כי "זה עניין ישראלי", וכי הוא מקווה שלפחות "בתוך הישראלי" תבהיר ישראל לעצמה מה אירע. מנגד, הדגיש שולץ כי יחסי ישראל—ארה"ב איתנים ומבוססים על עקרונות משותפים, ולפיכך אין לתת לפרשה "ליצור ברגל של

(סוף בעמוד 2, טור 6)

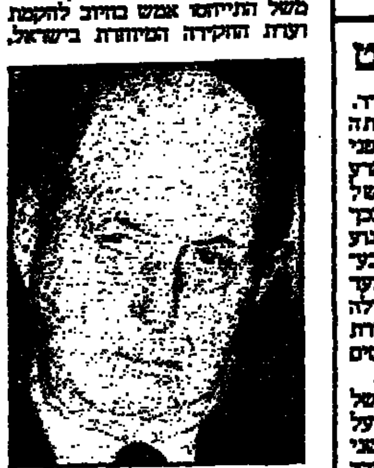

אלה שני חברי ועדת הבירור שהוקם אתמול הקבינט. מימין: השופט משה לנדוי, בן 75. הוא היה בעבר נשיא בית המשפט העליון, אב בית הדין במשפט אייכמן, חבר בוועדת אגרנט ויו"ר ועדה לבדיקת האתיקה של השופטים. משמאל: צבי צור (צ'רה), לשעבר רמטכ"ל ועוזר שר הבטחון, ולא מכבר חבר בהנהלת כלל.

מסמך

הודעת הקבינט

1. הקבינט דן במקרה פולארד.
2. כזכור הביעה בשעתה ממשלת ישראל את צערה בפני ארה"ב על מקרה זה, שארע בחריגה ממדיניותה של הממשלה. היחידה שעסקה בכך בוטלה, והוצאו הנחיות למנוע הישנות מקרים מעין אלה בעתיד. כן נקטה ישראל בצעד ללא תקדים של שיתוף פעולה עם רשויות ארה"ב בחקירת המקרה, וזאת כשל היחסים המיוחדים בין שתי המדינות.
3. בגלל משמעותו המיוחדת של מקרה זה — החליט הקבינט על כינון ועדת־בירור בת שני חברים בקשר אליו. הוועדה תגיש את ריווחה לממשלה. על הרכבה תימסר הודעה בוקרם.
4. הממשלה תסייע לוועדת המשנה של ועדת החוץ והביטחון במילוי תפקידה.

פרס: וועדת הבירור שהוחלט להקים לא תוגבל בחקירתה

נסים: הוועדה תהיה מוסמכת להמליץ לפני הממשלה על צעדי ענישה נגד המעורבים בפרשה בכל דרג; בשל יוקרת חבריה יתקבלו המלצותיהם בלא ערעור ● עוזרו של שר הביטחון לרויטר: אם אביאם סלע ירצה לעזור לארצו — יוכל לעשות זאת בפרישה

מאת עקיבא אלדר

הקבינט החליט אתמול למנות ועדת בירור לפרשת פולארד. את המלים "ועדת בירור" מכוזרות הממשלה הקפידה לתרגם בהודעה הרשמית על הקמת הוועדה ל-"Investigation Commission", שמשמעותה "ועדת חקירה", כי

(סוף בעמוד 2 טור 5)

"פולארד בטיפול פסיכיאטרי, אשתו אן במצב קשה"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). אחיה של אן הנדרסון־פולארד, אשתו של ג'ונתן פולארד, מסר אתמול ל"הארץ" כי מצבה של אחותו קשה ביותר, ואין הוא יודע אם תצליח להחזיק מעמד בבית הסוהר.

אן פולארד נמצאת כעת בבית־חולים של שירות בתי הסוהר במדינת קנטאקי ומקבלת טיפול רפואי. לדברי האח, ג'ון הנדרסון, אחותו רשאית לשוחח שיחת טלפון אחת ביום, ל־15 דקות בלבד. היא יכולה לקבל מבקרים בכל יום לארבע שעות, "אך הבעיה היא שכדי לבקר אותה, עלי לנסוע 10 שעות, ולאבי המרחק גדול עוד יותר".

ג'ונתן פולארד רשאי גם הוא לטלפן פעם אחת ביום, וגם הוא עובר עתה טיפול רפואי. לדברי מקורות, פולארד עובר טיפול פסיכיאטרי בבית הסוהר במיסורי.

הנדרסון מסר עוד כי חובות המשפחה מסתכמים בכ־170 אלף דולר, וכל עזרה כספית לא הגיעה מישראל, לא בצורה רשמי ולא בצורת תרומות.

השכנן הבנק של שתי המשפחות, שנפתח לפני כשנה, עדיין ריק, ורק כ־500 דולר הגיעו מקרובי משפחה.

"אני מאד תמה ועצוב על שהממשלה, שלמענה פעלו אחותי וגיסי, מבעית הוצבה מהם.

פרשנות משפטית / ד"ר ברוך ברכה

ועדת הברור — בלי סמכות כפיה

הממשלה מוסמכת להקים "ועדת בירור" לחקירת הנושאים שיועברו לטיפולה מכוח סמכויות הממשל הכלליות הנתונות לממשלה. בישור סטטוטורי לסמכות זו ניתן למצוא גם בסעיף 29 לחוק יסוד הממשלה, ובסעיף 17 לחוק הפרשנות, תשמ"א — 1981.

לוועדת הברור המתמנה ע"י הממשלה אין סמכות לכפות על עדים להופיע בפניה ולמסור עדות או להציג מסמכים. בית המשפט העליון קבע בפסק דין ישן משנות הבראשית של המדינה ש"הכלל הוא שאיש אינו מוסמך להעניק לוועדת חקירה כוחות שיש בהם משום הטלת חובות או כפיה על אזרחי המדינה, אלא אם כן הוסמך לכך ע"י המחוקק". כן נפסק בפסק דין ישן אחר ש"סמכות להוקר בשבועה צריכה להינתן על ידי הוראה מפורשת בחוק. "על כך", כך נפסק בפסק דין מראשית שנות ה־60, "פרט לבתי משפט הנבחים מוסמכת טבעית להשתמש בכל אמצעי העזר הדרושים כדי למלא את תפקידים השיפוטי ובכללם להזמין עדים ולכפות את הופעתם ולדרוש מהם להעיד בשבועה ולהשביעם, אין בכוחם של גופים או אנשים אחרים הממלאים תפקידים שיפוטיים, מעין שיפוטיים או אדמיניסטרטיביים להשתמש בכוחות כאלה, אלא אם הם ניתנו להם על פי החוק".

עם זאת יש להניח שעובדי מדינה הכפופים למרות הממשלה והשרים יהיו חייבים להופיע בפני הוועדה, להעיד בפניה ולמסור לה מסמכים, אם השרים הנוגעים בדבר או הממשלה יורו להם לעשות כן.

ועדת בירור אינה מוגנת על ידי כללי הסוביודיצה, החלים על וועדת חקירה המוקמת מכוח חוק ועדות חקירה, ובאותה מידה אין היא חייבת להקפיד על "כללי הצדק הטבעי", שמכוחם יש ליתן למי שעלול להפגע מהחקירה להופיע בפני הגוף החוקר, להציג עמדתו, לעיין בחומר החקירה ולחקור עדים.

לממצאיה ולהמלצותיה של ועדת הברור אין כל מעמד סטטוטורי, אין חובה לפרסמם ברבים ואין הממשלה חייבת לאמצם.

הממשלה הקימה לא פעם ועדות ברור כאלה. מפורסמות במיוחד ועדות הברור שהוקמו בקשר ל"פרשת לבון" או "העסק הביש", שכיהנו בהן שופטים: האחת היא ועדת אולשן דורי (הוקמה ב־1954) והאחרת היא ועדת השופט חיים כהן "שהוקמה בשנת 1960". שתי הוועדות עוררו בשעתן פולמוס ציבורי. בעיקבות אירועי מחנות הפליטים סברה ושתילה, משהתעורר לחץ ציבורי להקמתה של ועדת חקירה, ניסתה הממשלה להקים ועדת בירור כזו בראשות נשיא בית המשפט העליון דאז, השופט י' כהן. השופט סירב לקבל על עצמו התפקיד ובעיקבות זאת הוקמה ועדת חקירה מכוח חוק ועדות חקירה בראשות אותו שופט.

ישראל: ה"סטייט דפרטמנט" מפריז בהיקף קשרינו עם דרום אפריקה

"באחרונה הופסקו כל קשרי התרבות וחילופי משלחות בין שתי המדינות" ● הסנאטור מצנבאום: עקב פרשת פולארד יהיה דו"ח הסטייט דפרטמנט חמור ביותר

מאת עקיבא אלדר
מופרי המדיני של "הארץ"

ישראל טוענת כי דו"ח מחלקת המדינה של ארה"ב, העוסק בקשריה עם דרום־אפריקה, מפריז בתיאור היקפם של קשרים אלה.

טענת ישראל מופיעה במסמך שהעביר משרד החוץ לשגרירות בוואשינגטון, לצורך הכנת תגובה על הדו"ח.

ישראל טוענת כי באחרונה הופסקו כל קשרי התרבות וחילופי משלחות עם דרום־אפריקה, וזאת על דעתם של ראש הממשלה, שר החוץ ושר הביטחון.

במקביל מוסיפות להגיע לירושלים תחזיות קודרות על הצפוי לישראל בדו"ח הסופי שיוגש בסוף החודש לקונגרס.

הסנאטור היהודי הוארד מצנבאום, מידידיה הבולטים של ישראל בסנאט, הזהיר דיפלומט ישראלי בוואשינגטון כי על רקע פרשת פולארד יהיה הדו"ח בעניין דרא"פ חמור ביותר, כיוון שהאחראים להכנתו פועלים באווירה עוינת לישראל.

הוא הוסיף כי בגלל יהדותה איבדה ישראל את אמינותה בארה"ב, ואת האמון שרוחש לה הציבור האמריקאי.

שלטונות הבטחון עומדים לגרש מעזה חולת לב בת 19 שפג אישור שהותה

האשה — פלשתינאית שהגיעה מדובאיי לפני שנתיים ונישאה לתושב הרצועה ● מרותקת למיטה מאז ילדה לפני כחודש ● תוקף התושב שלה בדובאיי פקע והיא נותרה בלי אזרחות ● המינהל דורש שתצא למצרים, אך המצרים מסרבים לקולטה

מאת אורי ניר
כתבי "הארץ"

שלטונות הביטחון עומדים לגרש היום את רג'א ארביע, חולת־לב בת 19 ואם לתינוק בן חודש, לאחר שתוקף אישור השהייה שלה ברצועת עזה פג לפני חודשיים.

הצעירה, שמשפחתה פלשתינאית, היתה תושבת נסיכות דובאיי שבמפרץ הפרסי. לפני כשנתיים נישאה לתושב רצועת עזה, מוחמד עבד־רבו ארביע, והוליכה לחיות עימו בעזה. השניים הגישו בקשה לאיחוד משפחות, כדי שרג'א תוכה בתעודת תושב של השטחים, אך בקשתם נדחתה.

עוד שלהם לבג"ץ נדחה אף הוא לפני חודשיים, ועימו בוטל גם צו־ביניים של בג"ץ שלא לאלץ את האשה לצאת מתחומי השטחים. באותו זמן היתה האשה בחודש השמיני להריונה. נציגי המינהל האזרחי בעזה נענו לבקשת פרקליטתה, והאריכו את תוקף אישור השהייה.

לפני כחודש ילדה האשה בן. בגלל מום בלבה, האשה מרותקת למיטתה מאז הלידה. לפני כשבועיים, הודו נציגי המינהל האזרחי בעזה לבעלה של ארביע, לדאוג לכך שרעייתו תצא למצרים, אף שהציג מסמכים רפואיים, בחתימת רופא ישראלי, הקובעים כי האשה אינה מסוגלת להיטלטל בנסיעה ארוכה. פרקליטתה, עו"ד פליציה לנגר, השיגה עוד ארכה של שבוע, שתמה שלשום.

בתוך כך, פג תוקף תעודת התושב של הצעירה מטעם ממשלת דובאיי, והיא נותרה, למעשה, בלא אזרחות. בתשובה לשאלת בני משפחת ארביע, הביע המטה על הענייניים הקונסולריים בשגרירות מצרים בתל־אביב את סירובה של ארצו לקלוט את רג'א ארביע, משום שאין היא תושבת מצרים.

בעלה של רג'א ארביע, מוחמד, שוחח אתמול עם נציגי המינהל האזרחי בעזה, ונאמר לו, לדבריו, כי אם לא יוציא את אשתו מרצועת עזה עד היום ב־9 בבוקר, ידאגו שלטונות הצבא להוציא אותה בכוח.

מספר גורמים עוקבים מקרוב אחרי בעייתה של רג'א ארביע, וביניהם ארגון הצלב האדום, שגרירות מצרים בישראל, וכן "הוועד למען איחוד משפחות" (שלוחה של תושבי השטחים, הפועלת לקידום הבעיה).

על־אף כמה פניות אל לשכת מתאם הפעולות בשטחים השבוע, לא נתקבלה תגובה של ממש בעניין זה. נמסר כי הנושא ייבדק עם הגורמים המוסמכים במינהל האזרחי בעזה.

שוק ההון

ביקושים לאפיקים סולידיים

מאת יהודה שרוני

בשוק ההון הורגשה אתמול נטיה ברורה לרכוש אפיקי השקעה סולידיים.

במלוות קצרי המועד נרשם מחזור גדול, 45.2 מיליון ש"ח. ביקושים הוזרמו גם לנבקאיות שבהסדר.

במניות הבנקים נמשכה השחיקה בשערים.

ריבית הזכות על פקדונות שקליים בבנקים שבה וירדה אתמול, בזכות עודפי נזילות גבוהים בבנקים.

עורך את העמוד: משה ריינפלד

גם מטר מרובע
לא חייב להיות "מרובע"

בואו לראות בדירה לדוגמא
במגדל אשדר!

מגדל אשדר
הדירה לדוגמא פתוחה בשבת

פינת ארלוזורוב דרך חיפה, הכניסה ברחב מרח' הלסינקי.
שעות הביקור בדירה לדוגמא:
בימים א'־ה' בין השעות 09.00־13.00, 16.00־18.00
ביום ו' בין השעות 09.00־13.00
ובשבת בין השעות 10.00־16.00.
פרטים והרשמה: בית אשדר, בן יהודה 190 א' ת"א.
טלפון: 03־245375.

אשדר
חברה לבניה בע"מ
מיסודה של קבוצת אשטרום

صكنا من الاهل

ראיתי שמעתי

מציעים לשדר מהכנסת בערוץ השני

בלשכתו של שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, הופתעו מהתגובה העזה שמעוררים שי־דורי משפט דמיאניוק בערוץ השני. בין המגיבים היו חברי כנסת אחדים שהציעו לו להרחיב את השידורים בתום המשפט גם לשידורים ישירים מהכנסת, ד ליעד לקהל הצופים בבית את הדיונים בכנסת בשעות אחר הצהריים. שידורים ישירים מבתי נבחרים נהוגים בכמה מדינות, וביניהן מערב־גרמניה. קיומם העלה באופן דרמטי את מספר ה־משתתפים בדיונים.

אילן שחורי

תרומה לדו־קיום

הוועד הבינדתי בישראל, מ־כון מרטין בובר באוניברסיטה העברית והמכון ללימודים ער־ביים בגבעת חביבה, העניקו השבוע לעטאללה מנצור, חבר מערכת "הארץ", את הפרס השנתי ע"ש גבריאל שטרן ז"ל, "על תרומתו המשמעותית לדו־קיום בין יהודים וערבים". בנימוקי ועדת הפרס נאמר כי נציגי שלושת הגופים הסכימו כי כתבותיו של עטאללה מנצור בעיתון "הארץ" הם מקור עיקרי של מידע אמין לציבור היהודי על הנעשה בציבור הערבי, ותרו־מות להבנה בין העמים.

בטקס שהיה בגבעת חביבה לכבוד חתן הפרס, עמד מנצור על המאבק היום־יומי שבו חייב לעמוד עיתונאי בעיתון עצמאי, מול הלחצים המופעלים מצד קבוצות מפלגתיות. כאשר העי־תונאי הוא ערבי בישראל, הנוצר בתוך המיעוט הערבי, נעשים הדברים קשים כפליים. מנצור, בן 52, הוא חבר מערכת "הארץ" זה שלושים שנה. רוב הזמן היה סופר "הארץ" בגליל. הוא ייצג את העיתון בגדה המערבית במשך ארבע שנים, ונסע בשלי־חות לירדן, לבנון ומצרים. מנצור פרסם שלושה ספרי־סיפורת ומאמרים בעיתונים בחוץ לארץ.

מסוף במזנון הח"כים

עידן האלקטרוניקה מצא ה־שבוע ביטוי חדש בבניין הכנסת: בכל קומה — וגם במזנון של חברי הכנסת — מצוי כעת צג צבעוני גדול, שעליו רשום העניין שבו דנה המליאה. כן רשום שמו של הנואם באותו הרגע, שמות שני הנואמים הבאים אחריו והעניין הבא שעל סדר היום.

הצבת המסך מנעה עצבנות רבה מן הח"כים. כך הם יכולים לעקוב אחר מועדי ההצבעה, ולעקוב אחר העניינים ה־מעניינים אותם במיוחד. את הנ־תונים לצג מזין מזכיר הכנסת שמואל יעקבסון, או סגניתו שושנה כרם, מתוך מסוף העומד על שולחנו באולם המליאה, ליד דוכן היושב־ראש.

ע. בר

קשה להתכנס במפלגה הליברלית

ח"כ אוריאל לין הפעיל אתמול את כל כישוריו המש־פטיים כדי לשכנע את המושב המיוחד של בית הדין של המפלגה הליברלית להביא ל־כינוס מרכז המפלגה, ולבחור בו את נציג הליברלים להנהלת הסוכנות היהודית. זה כמה חו־דשים נעדר ייצוג ליברלי בסו־כנות, עם פטירתו של אברהם בין, שהיה ראש מחלקת הנוער החלוצי.

שניים נאבקים על הירושה: מצד אחד הח"כ לשעבר, הד"ר יהודה פרת, הנהנה מתמיכת מחנה השרים שריר־פת־נסים במפלגה, ומצד שני, מזכיר חברת בזק, אריה אבן, שבו תומכת סיעת מודעי. מוסדות הליברלים משותקים בהוראת בית המשפט המחוזי, אולם לין פנה לבית הדין של המפלגה כדי שתתכנס ותאשר את ההתמודדות.

ראשי מחנה מודעי, שחושש מהתמודדות במרכז, הגישו ער־עור. אך ישיבה נוספת של בית הדין קבעה שיש לכנס את המרכז ביום חמישי הבא.

אילן שחורי

מה אפשר לעשות בכוחה של אהבה

את הופעת הבכורה שלו כיו"ר קרן לב"י, עשה אתמול מנחם סבידור בתצוגת אופנה של "גוטקס" במלון הילטון, שהכנ־סותיה הוקדשו ללב"י ולאג"לי. — קרן לילדים טעוני טיפוח ומועדוני קשישים בתל־אביב, בראשותה של ח"כ שרה דורון. במשך שבע שנות קיומה של קרן לב"י, שנוסדה בידי מנחם בגין והרמטכ"ל אז רפאל איתן, עמד בראשה ישראל סהרוב. עתה מינה ראש הממשלה, יצחק שמיר, את יו"ר הכנסת לשעבר, סבידור, ליו"ר הקרן.

מנחם סבידור

מאז הוסדה אספה הקרן כ־70 מיליוני דולרים. כ־60 אחוז מהם הוקדשו לחינוך בצה"ל. השאר הוקדש לציוד רפואי, לפיתוח אמצעי הגנה ולשיפור רמת האימונים. קצין חינוך ראשי, תא"ל נחמיה דגן, אמר: "תראו מה אפשר לעשות בכוחה של אהבה".

40 שנה בין ציריך ללוד

כמו שעון שוויצרי. זו הגדרה התואמת את חברת התעופה השווייצרית "סוויסאייר", שחגגה אמש במלון דן בתל אביב מלאות 40 שנות טיסות לארץ. הטיסות הראשונות, בשנת 1947, היו בקו תל־אביב־קהיר־ז'נבה, ומאז ועד היום היא טסה ללא הפסק, למעט שני אירועים: במבצע קדש הושבתו הטיסות ליום־אחד־ובמלחמת־ששת הי־מים ליומיים. היה זה מטוס סוו־סאייר שעזב אחרון את שדה התעופה בלוד, והראשון שנחת שם ב־8 ביוני 1967.

לכבוד האירוע הגיע לארץ נשיא החברה, רוברט שטפי אובלי. שאובלי היה טייס בחברה וטס את הדרך שבין ציריך ללוד יותר מ־250 פעמים. דוברי החברה אומרים, כי ב־40 השנים הטיסה "סוויסאייר" יותר מ־2 מיליוני נוסעים. בסקר שעשה משרד התיירות ה־שווייצרי בשנה שעברה בין ישר־אלים שהגיעו לשווייץ, התברר ש־23 אחוז מהם באים לשווייץ בפעם העשירית או השתים־עשרה.

בעריכת עירית רוזנבלום

איש עסקים מישראל דוד סופר חשוד בסחר לא חוקי במניות בניו־יורק

הוגש כתב אישום נגד ישראלי אחר, נחום ווסקביץ, מנהל סניף חברת הברוקרים מריל־לינץ' בלונדון החשוד שהדליף לסופר מידע פנימי על מיזוג ורכישה של 12 חברות • לפי החשד, הרוויחו השניים בזכות מידע זה ארבעה מיליון דולר

מאת אבי גנאור
סופרו הכלכלי של "הארץ" בניו יורק

איש העסקים הישראלי דוד סופר, מבעלי חברת ירדן השקעות, נחשד ע"י הרשות לניירות הערך האמריקאית במסחר בלתי חוקי במניות.

אתמול הגישה הרשות כתב אישום נגד נחום וסקביץ, מנהל סניף חברת הברוקרים מריל־לינץ' בלונדון. לפי כתב האישום נחשד וסקביץ, המחזיק באזרחות בריטית וישראלית בהעברת מידע סודי על עיסקות מיזוג ורכישה לדוד סופר. השניים גרפו, לפי החשד, כתוצאה מהמידע על עסקות אלו — ארבעה מיליון דולר. אף על פי שהתביעה המשפטית הוגשה בשלב זה נגד וס־קביץ בלבד מסר התובע הפדרלי של ניו יורק שהוא שוקל להגיש תביעה משפטית גם נגד דוד סופר.

וסקביץ חשוד שהדליף לסופר מידע פנימי על עסקות של 12 חברות והחקירה בפרשה מיוחדת זו הוחלה לאחר ששלטונות הבורסה של ניו יורק הבחינו בתנודות בלתי שגרתיות במניות של אותן החברות. העבירו את חשדותיהם לרשות לניירות הערך האמריקאית שפתחה בחקירה.

במסגרת חקירה זו נחקרו גם ראשי שתי חברות ברוקרים אמריקאיות חברת רוסו סקיוריטיז וחברת אם. קיי. אי סקיוריטיז.

דוד סופר מחזיק גם כ־20 אחוזים ממניותיה של חברת ההשקעות הישראלית, אמפל שבשליטת בנק הפועלים ולפני כמה חודשים ניסו סופר ושותפיו להשתלט על מועצת המנהלים של החברה אך נכשלו. שותפיו של סופר באמפל הם איש העסקים הסקוטי לו ברנט ומייקל ג'סלסון. ברנט הוא גם שותפו של סופר במלון הילטון ירושלים וב־חברת נפט.

כל נכסיהם של הנאשמים בארה"ב הוקפאו ובית המשפט הפד־רלי נמסר שלא ניתן יהיה להסגיר את סופר ווסקביץ לארה"ב.

פרס: הוועדה לא תוגבל

(סוף מעמוד 1)

להשביע את רצונה של ארה"ב. המונח הזה מופיע בסיפא לחוק ועדות החקירה, הקובע כי אין מניעה ששר ימנה ועדת בירור לנושא כלשהו במשרדו.

אתמול טרם נקבעו סמכויותיה של הוועדה, אולם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס אמר שהיא לא תהיה מוגבלת בחקירתה. מקורות בכירים אמרו כי ועדת הבירור תראיין את ראש הממשלה והשרים האחרים שהיו מעורבים בשלבים הראשונים בפרשה, בצד ראיונות עם הפקידים ואנשי הצבא, ובראשם רפי איתן ואל"מ אביאם סלע, וכן הרמטכ"ל ומפקד חיל האוויר.

למרות שאין הוועדה מוסמכת לאלץ עדים להופיע בפניה, מניחים מקורות אלה כי כל המוזמנים ייעתרו להזמנה, מחשש שעובדת סירובם לשתף פעולה עם הוועדה תוזכר בדו"ח שיוגש לממשלה, ותשמש נגדם.

הסמכויות יוגדרו באורח כללי

שר האוצר משה נסים שהציע לכונן את הוועדה, אמר אמש ל"הארץ" כי לדעתו ועדת הבירור תהיה מוסמכת להמליץ בפני הממשלה על צעדי ענישה נגד המעורבים בפרשה בכל דרג. זאת כיוון שסמכויותיה יוגדרו רק באורח כללי למדי. בשל יוקרתם של חברי הוועדה, סבור נסים כי המלצותיהם יתקבלו ללא ערעור.

נסים היה זה שהציע שחברי הוועדה יהיו נשיא בית־המשפט העליון לשעבר, משה לנדוי, והרמטכ"ל לשעבר צבי צור. האחרון נעתר מיד, ואילו השופט לנדוי ביקש שהות של יממה על מנת להימלך בדעתו. יצוין כי בשעתו דחה השופט יצחק כהן הצעה לעמוד בראש ועדת בירור לפרשת סברה ושתילה, בגלל היעדר סמכויות לחקור עדים תחת שבועה. הוועדה תתבקש לסיים את עבודתה בתוך שבועות ספורים, ולהגיש את מסקנותיה לממשלה. המימצאים בתחום המבצעי יישארו חסויים מטעמי ביטחון.

השר נסים אמר ל"הארץ" עוד כי הרעיון הבשיל במוחו רק במהלך ישיבת הקבינט, לאחר ששמע דיווח, ועמד על הפרשה והשלכותיה החמורות על יחסי ארה"ב־ישראל. הוא שיכנע את חברי הקבינט כי ועדה כזו עדיפה על חקירה של ועדת המשנה של ועדת החוץ והביטחון, מאחר שאיש לא יחשוד שמסקנות הוועדה הושפעו משיקולים פו־ליטיים, או מרצון להציל את עורו של שר זה או אחר.

קודם לכן, בתום הדיווח שנמסר מפי ראש הממשלה ושרים אחרים, וכן מפי עו"ד רם כספי ודן בראון, עמד הקבינט להחליט להמשיך בחקירה של ועדת המישנה של ועדת החוץ והביטחון, כפי שסוכם קודם לכן בין שמיר לפרס. נסים העלה את הצעתו לועדת בירור, ולאחר דיון נוסף הוחלט פה אחד לאמץ את ההצעה.

"סלע יעשה שירות טוב אם יתפטר"

(עי"ת). עוזר של שר הביטחון, יצחק רבין, אמר אתמול כי "אם אביאם סלע ירצה לעזור לצה"ל — יוכל לעשות זאת על־ידי פרישה מתפקידו". הדברים נאמרו לכתב רויטרס, זמן קצר לפני ישיבת הקבינט, שהתכנסה לשם דיון בנזק שנגרם ליחסי ארה"ב־ישראל כתוצאה מפרשת פולארד.

דובר צה"ל: לא נפגעו יחסי צה"ל־ארה"ב

איתן רבין, סופר "הארץ" בדווח: מוסר כי דובר צה"ל, תא"ל אפרים לפיד, אמר אתמול כי "צה"ל אינו קשור בשום צורה למקרה פולארד, שהוא מקרה מצער ביותר. המעורבות של אל"מ סלע היא מעורבות שולית, וכמובן שלא הייתה במסגרת של צה"ל". דובר צה"ל הדגיש כי פרשת פולארד לא פגעה במערכת היחסים בין צה"ל לארה"ב.

שגרירות ארה"ב: פגיעות זמניות

ראובן פדהצור, הסופר הצבאי של "הארץ", מוסיף: גורמים בכירים בשגרירות האמריקאית בתל־אביב העריכו כי לא תהיה פגיעה של ממש במערכת היחסים הכללית בין ישראל לארה"ב, במישור הביטחוני, בשל פרשת מינוי של אביאם סלע. לדבריהם, מנתק המימשל את הפרשה הזו מהמסכת הכוללת של הקשרים הביטחוניים והצבאיים בין שתי המדינות. אין, אמנם, כל כוונה להסיר את החרם המוטל על הקשרים עם אל"מ סלע, או על הב־סיס שבפיקודו, אך גם במימשל מבינים כי אין לפגוע בתשתית המשותפת של הקשרים הביטחוניים. ייתכנו פגיעות זמניות בתכניות משותפות, אך לא יותר מכך.

שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו יורק מוסר: יו"ר ועידת הנשיאים היהודים, מוריס אברם, הגיב בחיוב על הקמת ועדת החקירה לפרשת פולארד. אברם אמר ל"הארץ" כי הקמת הוועדה היא תגובה שכל אחד מצפה לראות מדמוקרטיה איתנה כמו ישראל. "כל ממשלה עושה טעות אבל לדמוקרטיה יש אחריות ויכולת לבדוק את גורמי הטעות ולתקנה. אני מעודד מכך שישראל פעלה בהתאם לכך".

אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות מוסר: מפלגת העבודה מחייבת חקירה מלאה בפרשת פולארד, ואינה יכולה להזדהות עם דרכי פעולתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, בפרשה. כך אמר אתמול מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, בפגישה עם הכתבים לענייני מפלגות.

(ע). יהודה אליעז מתל־אביב עתר אתמול לבג"ץ נגד ראש הממשלה, בבקשה לדעת מדוע רה"מ לא יתן סעד לבני הזוג פולארד שפעלו בשליחות ישראל. העותר טוען כי לאור הצהרת שמיר כי בני הזוג פולארד לא נשלחו לשירות רישמי של מדינת ישראל, הרי מי שהפעיל אותם, עבר עבירה פלילית. העותר מבקש לדעת מדוע לא יושעו אלה שהפעילו את הזוג פולארד מכל עבודה בשרות הציבורי. אליעז הגיש את העתירה על דעת עצמו.

שיחת היום / ירח טל

עם: צחי הנגבי, מנהל לשכת ראש הממשלה, יו"ר ההתאחדות הארצית של הסטודנטים בשנים 82־1980

על: הפגנות הסטודנטים

אם רוצים להצליח — צריכים הסטודנטים לחזור על פעולותיהם

השקפת על הפגנת הסטודנ־טים מחלון לשכת ראש הממשלה?

כן, השקפתי, ומה שראיתי היה סטודנטים, שוטרים, כרזות, מבאמן הרבה מליטנטים כמו בימים הטובים שלי.

איך נראית הפגנת סטודנטים מן הצד השני של המתרס?

המעמד היה מאוד מוזר. כשאני רואה בדרך־כלל הפגנת סטודנ־טים, מיד מתעורר אצלי הניצוץ הנוסטלגי, אני רוצה לפשוט את הז'קט והעניבה, ולהצטרף לכוחות הלוחמים.

הסטודנטים המפגינים צעקו בוז לבוס שלך וקראו להפלת הממשלה. אתה מבין לליבם?

לא שמעתי קריאות בוז לראש הממשלה. נהפוך הוא, כאשר סגן ראש הממשלה, דוד לוי, ירד למפגינים והביע את עמדת הלי־כוד, היו הרבה תשואות ומחיאות כפיים. רק דבר אחד צרם לי בכל האירוע: מדוע כאשר שמעון פרס עמד בראשות הממשלה ושכר הלימוד קפץ באופן חסר־תקדים ממאות בודדות של דולרים לסכום עתק, לא היתה הפגנה כזו מול לשכתו, אלא אך ורק מפגני ראווה מול ביתו של שר האוצר דאז, יצחק מודעי?

אתה מאשים איפוא את מארגני הפגנת הסטודנטים במניעים פוליטיים?

נראה לי שמארגני ההפגנה, שחלקם הגדול נמנה עם מפלגת העבודה, לא השכילו בשעתם להאבק למען הסטודנטים במלוא הנחרצות, כפי שהם עושים זאת היום, לאחר הרוטציה. לגופו של עניין — יש לדעתי לעשות בדק בית יסודי בגישה השמרנית, הקובעת שכר לימוד אחיד לכלל הסטודנטים, ללא הבדלי הכנסה או מקום מגורים. כשאני כיהנתי כיו"ר התאחדות הסטודנטים, נאבקתי לביטול שיטה זו, ול־הנהגת שיטת שכר לימוד מדורג באוניברסיטאות.

לממשלה יש בכלל זמן וראש להתפנות לעסוק ב"קטנות" כמו שכר לימוד של הסטודנטים?

לרוע מזלם של הסטודנטים, התקיימה הפגנתם דווקא כאשר מדינת ישראל וממשלת ישראל שקועות עד צוואר בפרשה מאוד לא אקדמית: פרשת פולארד. אילו היתה זו תקופה רגועה יותר, יכלה הפעילות שלהם להשיג תוצאות הרבה יותר אפקטיביות.

כעסקן סטודנטים לשעבר לא מבקשים ממך יורשיך בהתאחדות הסטודנטים להיות להם לפה מול־ישר בממשלה?

עד היום לא היתה אלי פנייה כזו מצד ראשי ההתאחדות.

ולא מצאת לנכון להירתם כדי לעמוד לימינם?

האמת היא שבעניין הזה אני חצוי, כי לפני מספר שנים, לאחר סיום לימודי התואר הראשון, התחלתי ללמוד משפטים. סיימתי שנה שלישית, ויש לי אינטרס אישי, ולא רק לאומי, ששכר הלי־מוד יישמר על רמה מתונה.

האם יהיה באפשרותך להמשיך בלימודיך אם שכר הלי־מוד יועלה?

השנה, בגלל העומס בעבודה, אני לא לומד, אבל ברור לי שכשאחדש את לימודי, יהיה לי קשה מאוד ללמוד כששכר לימוד יהיה כה גבוה. ואם כך המצב לגבי — קל וחומר לגבי אלה שהכנסת הוריהם והכנסתם־הם אינן מאפשרות להם לימודים ועבודה בנוחות.

כמי שהיה בעבר מעורב פעיל בהפגנות אלימות, כמו בימית, סגנון המאבק האלים של המפ־גינים בהחלט לא מפריע לך?

כלל ברזל בהפגנות הוא שיש צורך לחדור אל מודעות הציבור, ובדרכים בלבד, גם אם יהיו מפ־גינים בלשון הרהוטה ביותר, לא ישיגו מטרה זו.

כמפגין מקצועי לשעבר, איזו עצות אתה יכול להשיא לסטודנ־טים המאבקים?

העצה החשובה ביותר היא העקביות. כתובת אחת ותמונה אחת בעיתון אינן יוצרות את המשקע הדרוש כדי להגיע לקבלת החלטה רצויה. עד היום כשלון הסטודנטים במאבקיהם השונים נבע מהרמת ידיים מוקדמת מדי. אם רוצים להגיע להצלחה — צריכים הסטודנטים לחזור על פעולותיהם, ולנהוג אותן בלי להתייאש ובלי להישחק.

ה"אקשן" הסטודנטיאלי לא חסר לך?

בחיים הפוליטיים, כידוע לך, לא חסר לנו "אקשן". ראה ועידת חרות האחרונה.

הפגנת הסטודנטים בירושלים

(סוף מעמוד 1)

ולפתע ירדו כמה מהם אבנים אל שדרות קפלן, הרחוב המקשר בין משרדי הממשלה למשכן הכנסת.

מפקד משטרת ירושלים, תת־ניצב יוסף יהודאי, מסר לאחר ההפגנה כי כמה שוטרים נפגעו מאבנים וכי שימשה קדמית של מכונית שעברה במקום נופצה. עקב זאת, ניתנה הוראה לשוטרים לעצור את המפגינים בכוח, ולמנוע את התקדמותם אל משרד האוצר.

גז מדמיע

שני שוטרים ירדו אל המפגינים וריססו גז מדמיע, במקביל, טיפסו פרשי המשטרה אל תוך הגן והחלו להניס את המפגינים. השפעת הגז המדמיע היתה מהירה, והסטודנטים התפזרו לכל עבר. אך השימוש בגז גרם להתלקחות זעמם, ועד מהרה החלו להתכתש עם השוטרים.

שבעה נעצרו

ראשונים נעצרו יו"ר התאחדות הסטודנטים בבירה, אורי קדוזה, בחשד שהסית את החברים, ועימו — סטודנט נוסף. לאחר מכן, נעצרו עוד חמישה, וביניהם סטודנטית, שנחשדו בהפרת הסדר.

בהתפרעות, נפגעה סטודנטית ברגלה מסוס משטרה, והועברה באמבולנס לקבל טיפול בבית חולים. הסטודנטים הסתערו על הכוח שהפעילה המשטרה, "גז מדמיע אתם לא יהודים", צעקו.

ויכוחים פוליטיים

מארגני ההפגנה לא הצליחו להשתלט על המפגינים, ולהר־גיע אותם. ולרגע היה חשש שינסו לפרוץ שוב מגן הוורדים אל משרד האוצר ושדרות קפלן. גם חילוקי דעות בין הסטודנ־טים, על רקע פוליטי, לא הוסיפו לנסיונות להרגיעם.

מאה שוטרים

ראשי הסטודנטים ניסו לשכ־נע את השוטרים לשחרר את העצורים. "עם המשטרה לא עושים פילפ־שטיק", הגיב בר־וגו סנ"צ כך. מחשש שתתחדש המהומה, הורה מפקד משטרת י־רושלים, שהגיע למקום, להזעיק לאזור עוד כוחות, ומספר השוטרים הגיע, בשיא ההפגנה, למאה.

ההורים הזילו דמעה

הגז המדמיע התפזר למרחק רב, וגם עוברי־אורח תמימים, ובהם הורים שבאו לקחת את יל־דיהם ממעון הנמצא בגן הוור־דים, הזילו דמעות מהגז.

יותר משעה, נשארו הסטודנ־טים יושבים בגן הוורדים, וכוח המשטרה ניצב מולם בהמתנה לפזרם. הסטודנטים שרו "לו הייתי רוטשילד", וראשי הסטו־דנטים הסבירו, כי מאבקם על שכר הלימוד לא ייפסק עד שתבין הממשלה שהעלאת שכר הלימוד, תפגע בעתיד ההשכלה בישראל.

בקבינט שמעו

הדי ההפגנה נשמעו גם בישיבת הקבינט, ואל המפגינים יצא שר השיכון, דוד לוי. הוא הבטיח, כי הממשלה תדון בשכר הלימוד, וכי הסכום שייקבע יהיה כזה שכל סטודנט יוכל לעמוד בו, ויישמר בו המבנה הקודם. "אם אנחנו מתכוונים לעתיד — העתיד זה אתם, והממשלה צריכה להביא זאת בחשבון", אמר דוד לוי. הוא נזף בסטודנטים על שהפעילו כוח נגד השוטרים.

3 שעות לאחר שהחלה ההפגנה החליטו הסטודנטים להתפזר, לאחר שהובטח להם כי 7 העצורים ישוחררו, בתום חקירתם.

כוח בהתאם לנסיבות

מפקד משטרת ירושלים אמר כי המשטרה לא השתמשה בכוח רב, אלא בהתאם לנסיבות. הוא הסביר, כי לסטודנטים אושרה תהלוכה ואסיפה בגן ביינצייגר. "הם לא התכוונו להגיע לגן. הם ניסו לפרוץ למשרד האוצר ולאחר שנזרקו אבנים על כלי רכב, נאלצנו להשתמש בגז ולפזר אותם", הסביר תנ"צ יהודאי.

בלי מסיכות

ההסלמה בהפגנה לא היתה מתוכננת. אמנם הסטודנטים הו־דיעו מלכתחילה, כי בכוונתם להגיע למשרד האוצר ו"לעשות סמול", כדבריהם, אך הם לא תכננו שחמומי מוח יזרקו אבנים, דבר שהביא לתגובה החריפה של המשטרה. גם המשטרה מציינת, כי לא תיכננה להפעיל גז מדמיע, ולאיש מהשוטרים לא היו מסיכות, חלקם נאלץ לשאוף את הגז, ולסבול ממנו, כמו המפגינים.

נבון בעד העלאה מתונה

(עט"ת לט"מ). סגן ראש הממשלה ושר החינוך, יצחק נבון, אמר אתמול כי הוא תומך בהעלאה מתונה בלבד בשכר הלימוד באוניברסיטאות. השר הביע צער על מעשי אלימות ומעצרים בהפגנות הסטודנטים. כך הודיע דובר משרד החינוך.

השר אמר כי הוועדה הבין־משרדית שהוקמה, בראשותו, לקבוע את שכר הלימוד, תסיים את עבודתה עד סוף החודש. "לא אתן יד להעלאה בשיעור שימנע אפילו מסטודנט אחד בישראל להתחיל, או להמשיך, בלימודיו האקדמיים", אמר נבון.

שר החינוך הדגיש כי שכר לימוד גבוה עלול לגרום סלקציה של סטודנטים. "ההחלטה שתעמוד לפנינו", אמר השר, "היא אם ייקבע שכר לימוד שיאפשר לסטודנטים ללמוד, או שכר לימוד למיוחסים בלבד".

התגובה

(סוף מעמוד 1)

עצמנו", אך כל זה אינו בא להסתיר "כיצד אנו חשים".

יו"ר הוועדה, דייוויד אובי (דמוקראט מויסקונסין) אמר כי "למרות כל הניסוחים הדיפלומטיים המתארים את יחסי ארה"ב עם ישראל, הסיבה העיקרית ליחס זה היא הידידות העמוקה והאמונה של זו בזו... אך משיכת הכתפיים הישר־אלית בפרשה זו היא שימוש לרעה בידידות זו, ועקב כך עלול להיגרם נזק ארוך־טווח ליחסינו... זה אינו סוג ההתנהגות, שלו אנו מצפים ממדינה שהיא לקוחת הסיוע הגדולה ביותר — שלושה מיליארד דולר מדי שנה".

בתוך כך נמסר כי לוועדת החקירה של הקונגרס והחוקר המיוחד בפרשת איראן, לדברי חלק, יש קשיים להשיג שיתוף־פעולה ישראלי בחקירת פרשת איראן. לדברי "לוס אנג'לס טיימס", מסרבת ישראל לאפשר לנציגי החוקר המיוחד לתשאל את הנציגים הישראליים המעורבים בפרשה.

אמש במוקד / אברהם טל

ערב געגועים לנסים

שר התיירות והמשפטים אברהם שריר מודה, בעקיפין ולא במפורש, שהשאלה אם נשקפה סכנה לחייו של נקאש בכלא הצרפתי לא נבדקה עד בה באופן יסודי. (מי אשם בזאת? — כמובן, הצוות המקצועי במשרד). למה בכל זאת הוחליט שלא להסגירו? מחשש שמא תיפול שערה משערות ראשו של פושע, שאינו סתם פושע — אלא פושע יהודי. כדי להמחיש עד כמה חיוני להגן על חייו של יהודי באשר הוא יהודי, אין השר מהסס מלהצביע לעבר בנייני האומה והמשפט המתנהל שם. אכן, חוש פרופורציה אינו אחד ממאפייניו התרומיים של מר שריר.

במהלך רוב המשדר עסקו המראיינים בפרשת נקאש, ושריר נישא כל העת על גלים של אנושיות צרופה: הוא לא יוכל לסכן בחתימת ידו את חייו של נקאש; הוא לא יוכל לחיות עם מחשבה כזאת שבעה ימים בשבוע; הוא לא יוכל להירדם בלילות. מעניין שלא מדריכה כלל את מנוחתו של מר שריר המחשבה על פושע מסוכן המסתובב חופשי ברחובות ישראל — דבר הצפוי אם לא יוסגר נקאש לצרפת. האם מר שריר קיבל הבטחה מוסמכת שגם להבא ירצח נקאש ערבים בלבד?

יסלח לי כבוד שר המשפטים, אבל לא השתכנעתי בעומק האנושיות שהשפיע עלינו אמש.

הקולות ההומאניים שעלו מתוכו נשמעו לי חלולים־חלולים. לעומת זאת שמתי לב שכל אימת שדיבר על חובתו המוסרית להגן על חייו של יהודי באשר הוא יהודי, היו את פניו לעבר המצלמות. האם חש חובה להוכיח למישהו או מישהם, אי־שם, שהוא עושה את הנדרש? האם הוא היה לחוץ — או שרק נדמה היה לי?

המראיינים, שלושה תותחים כבדים (רונן, אחימאיר, שביט) שהוצבו נגד פוליטיקאי במשקל תרנגול, הקשו בעזה, אך לא הצליחו להשחיל את שריר האמיתי יותר משהוא נתפס כמוליך בשיחה או הפעם. אבל די בזה כדי לעמוד על טיב האיש (מעט את לפתוח היכה אותם אל התחום — כאשר טען שלא הכינו שיעורי־בית בפרשת כרזו הריינה, והם נטשו את הנושא בבהלה). מה שמתגלה בחשיפת שריר מעורר פיחוק במקרה הטוב, אך לרוב מנוד ראש. האם האומות אי־פעם שתתגעגע למשה נסים?

אמש במחול / נתן מישורי

חותם של יוצר גדול

בלט בית האופרה של וינה בערב מיצירות הכוריאוגרף יירי קיליאן — "שיבה לארץ לא נודעת" (מוסיקה: יאנאצ'ק), "סימפוניה בירה" (מוסיקה: זוירן), "שיר שיר" (מוסיקה: קונצ'רטו לכינור מאת אלבאן ברג). בהיכל התרבות בתל־אביב.

"שיבה לארץ לא נודעת", 1975, היא מיצירותיו המוקדמות של הכור־יאוגרף הגדול קיליאן (נולד 1947). אך הרצינות, השליטה בתנועה, בתנוחה ובתנועה, ובקוים מתלכדים של גופות והיכולת לתת משמעות לאלה הליכונים בחלל, הם כבר כאן במעלה גבוהה: אין כיוון בחלל שאין לו ביטוי משלו. אין נפתולי גוף מורכבים. אך פרטים כבפצת ידיים המוטמעים ככלי תנו, שרצינות הגיבים מתוליים, צער ויותר אינם שולטים בהם.

וכשיש שליטה כזו בחומר התנועתי, בנושא הרעיוני ובמוסיקה, וכשהכור־יאוגרף הוא אדם במובנו המלא של המילה, אותה חוזר ולומד ממנו שכבר השגב הרציני מצד המבנה, העליו התביע. וכך זוכים הצופים ב"סימפוניה בירה", 1976, שכולה השתעשעות מקורית ונהנה מאוד בשכלונות של בלט קלאסי.

אך שוב, ב"שיר שיר", מזכיר לנו קיליאן שבכל האדם הנצחי קיים תמיד הארס הבונה. שלושה שלבים בדרכה של נערה (הבת של אלמה מאהלר ופרנץ ורפל) אל מותה, המתבצעים על ידי שלוש רקדניות, כובלים אותנו, ולא רק את הנערה, האב, הידיד ושאר הרקדנים המתעמתים עם המוות, בכבלי מצוקה וראש על בשום מעבר אל הריק האחר.

כוריאוגרפיה קודרת ומתוקה זו, אימפרסיוניסטית, כמו גם קודמותיה השונות ממנה מאוד, נתונה בחותם המוחים של יוצר גדול. על תוכנית זו, שהוצאה בפנינו ושכולה אמנות אחת ללא שמץ חיצוניות, ראויים הכל — בית האופרה של וינה על האנסמבל המחולי המצויין וסולניו ואף מנהלו האמנותי, התאורן והאמרגנים, לכל שבח.

4 נערים כרתו "ברית התאבדות" וחנקו עצמם בגז ממפלט מכוניתם

ניו־ג'רזי (ע"ה). ארבעה בני עשרה, בולל שתי אחיות, התאבדו אתמול בשעת בוקר מוקדמת בברגנפילד, ניו־ג'רזי, לאחר שכרתו ברית־התאבדות ביניהם.

הארבעה הסתגרו במכונית שחנתה במוסך, כשהמנוע עובד, ונחנקו מגז חד־תחמוצת הפחמן שנפלט.

התובע של אזור ברגן, לארי מקלור, אמר כי שני הבנים ושתי הבנות, שגילם נע בין 16 ל־19, השאירו אחריהם פתק שהיה חתום בידי כולם, אולם הם לא כתבו בפתק מהי הסיבה להתאבדותם. ידידים של הארבעה אמרו כי הם דיברו לעתים קרובות על התאבדות, וכי היו שרויים בדיכאון עמוק מאז התאבדות ידיד בנפש של בני הקבוצה בספטמבר 1986.

ראשי הרבנים הקונסרווטיביים פסקו: מותר להיכנס לתחום הר הבית

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

ועד ההלכה של כנסת הרבנים בישראל, הגוף ההלכתי העליון של התנועה הקונסרווטיבית בארץ, מתיר להיכנס לתחום הר הבית, בני־גוד לדעת רוב הפוסקים האורתודוכסים.

הרבנים דוד גולינקין וראובן המר כותבים את הדברים במאמרים שפרסמו ב"תשובות מטעם ועד ההלכה של כנסת הרבנים בישראל".

גולינקין כותב בסיכום מאמרו כי "בלא להיכנס לפרטי פרטים של מדידה, מותר להיכנס לדרום הר הבית, על ידי מסגד אל־אקצה ומדרום לשער המוגרבים, וכמו כן מותר להיכנס לצפון הר הבית, מצפון לרחבה המורמת של כיפת הסלע". עם זאת, גולינקין אוסר על כניסה לכיפת הסלע או לאמצע ההר, ששם היה, על פי המשנה, קודש הקודשים.

הרב המר מרחיק לכת עוד יותר, וכותב כי לדעתו "הקדושות המוזכרות במשנה אינן קיימות היום בפועל, ולכן האיסורים שחלו בזמן הבית אינם חלים היום".

עורך את העמוד: משה ריינפלד

חנוך ליבנה
איננו
נפטר ביום ד' 11.3.87 י' באדר תשמ"ז
פרטים על מועד ההלוויה בטלפון 03—748884
המשפחה

יקירתנו, אמנו וסבתנו
ארנה נאי
איננה
ההלוויה תצא היום יום חמישי י"א באדר תשמ"ז 12.3.87
הלוויות ברח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בנחלת יצחק
אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים.
נא להמנע מביקורי תנחומים
משפחת נאי

על מות אמי וסבתי האהובה
ארנה נאי ז"ל
מתאבלים:
רות פלד (נאי)
יעקב (בוקי) ושירי פלד

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
יקירנו
יונתן אניספלד
ההלוויה תתקיים היום יום חמישי י"א באדר תשמ"ז 12.3.87 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בקריית שאול. נתאספים ליד השער.
אבלים: אשתו: שרה אניספלד
בתו וחתנה: עדינה ודן ברזאב
אחותו: דורותה אניספלד
דודתו: רוזה צוקר
נכדיו ונכדותו
יושבים שבעה בבית אשתו רח' המעגל 8, גבעתיים

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכסימום		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	0	4	בהיר	−2	4
אתונה	0	6	גשום	−2	6
בוקרשט	−8	−4	שלג	—	—
בריסל	0	4	בהיר	−3	4
וינה	−6	0	שלג	—	—
ז'נבה	−3	9	ערפל	—	—
לונדון	0	6	מ"ח	0	7
ליסבון	10	19	מ"ח	13	12
מדריד	6	18	מ"ח	8	20
ניו־יורק	−10	−4	בהיר	−9	−2
פאריס	−1	8	בהיר	0	8
פרנקפורט	−4	5	בהיר	−4	6
ציריך	−2	8	ערפל	—	—
קהיר	9	21	מעונן	8	19
קופנהאגן	−6	0	מעונן	−6	2
רומא	0	10	מ"ח	−1	9
שטוקהולם	−12	0	—	−6	−1

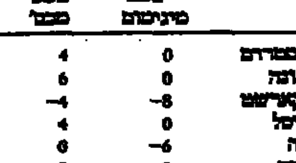

הנוסע המאושר
אל על

VOLVO 340
משפחתית
קנה עכשיו
במחיר של מכונית אירופאית בינונית
VOLVO 340 החל מ־32,529 שקל *
* המחיר כולל מיסים ומע"מ ללא הפקדה.
אספקה מיידית ממלאי
אפשרות לתשלומים עד 60 חודש באמצעות חברת מימון
VOLVO
"מאיר" חב' למכוניות ומשאיות בע"מ, יבואני "וולוו" בישראל, רח' קרליבך 23, תל־אביב. טל. 03-289191
וולוו חיפה 04-843488, סוכנות רייך חיפה 04-645882, סוכנות אזה חיפה 04-740348, וולוו ירושלים 02-222014/223885

בשבילנו המוות היה טוב, פחדנו ליפול לידי איוואן יותר מהמוות

מאת דוד פרידמן
כתב שתי"ם

"אני מקווה שכל איש הגון בעולם ייזכר בטרבלינקה, רוממת רבה, ויעמוד על המשמר להגן על חיי־אדם תמיד ובכל אתר. אני מבקש להודות מכל הלב לבית המשפט של מדינת ישראל, שלקח על עצמו את החובה לטפל באחד מגדולי השטנים. אני רוצה להודות למדינת ישראל שעשתה מאמצים רבים כדי להגיע לכך. ולכל הארצות שעזרו בעניין זה" – אמר יחיאל רייכמן. שקם על רגליו בסיום עדותו בחקירה הנגדית, ופנה בדברים אלה לבית המשפט.

"בטרבלינקה הוכנה משרפה ליהודי אנגליה. הגרמנים היו בטוחים שיביאו את יהודי אנגליה לטרבלינקה. ויישרפו אותם במשרפה זו" – סיפר רייכמן במהלך החקירה הנגדית, במשפט דמיאניוק בירושלים. המשרפה שהוכנה ליהודי אנגליה עמדה באזור ההשמדה ללא שימוש. ולא ניתן היה להעביר אותה מן המקום. העד סיפר כי שמע את הגרמנים מתלוצצים כאשר עברו ליד המשרפה: "משרפה זו היא בשביל היהודים האנגלים שאנחנו נביא לישוף כאן – אמרו".

בעניין 'עיסוקו' בטרבלינקה, עקירת שיני־זהב מגוויות, סיפר רייכמן. "להפוך ל'דנטיסט' היתה זכות גדולה כי ה'דנטיסטים' היו פחות מהאחרים. זו היתה קבוצה סגורה, שהיו בה 20 יהודים".

בהמשך החקירה הנגדית התבקש העד לפרט בפרטי־פרטים את החיים במחנה ההשמדה. הוא סיפר כי ב"ש־מאוץ", השביל המגודר בו הובלו הקורבנות, נהגה קבוצה של עובדים יהודיים לפזר חול לאורך כל טרנספורט. "פיזור החול נועד לכסות על דמם של הקורבנות", אמר. הוא התבקש גם לזהות מקומות מהתרשים של מחנה ההשמדה, המוצג באולם הדיונים. העד הצביע על כל אחד ואחד מן האתרים במחנה ההשמדה.

היהודי, הניח את המזוודות באזור ההשמדה ופנה ללכת. אמר לו הגרמני שאין דרך חזרה ואין מעבר ממחנה למחנה, וירה בראשו של היהודי".

כשנשאל העד על־ידי הסניגור איזה משמות הגרמנים הוא זוכר, ציין את סגן־מפקד המחנה, קורט פרנץ, שכונה בפי היהודים "ללקה" (בובה). "היכרתי אותו ואת הכלב שלו. שניהם היו רשעים ועשו הכל

לבעור בעצמה רבה".

העד סיפר עוד כי במחנה היה קצב יהודי, שתפקידו היה לבתר את בשר הסוסים והבהמות שהתפגרו באזור טרבלינקה. "את הסוסים והבהמות האלה קיבלנו לאכול במחנה".

עוד סיפר העד על ההכנות לקראת המרד בטרבלינקה. הוכנו 'סליקים' באדמה, ובהם הוחבאו סכינים ומספריים, כדי לחתוך את

"מעולם לא חשבתי שיזדמן לי רגע בחיים שבו אזכה להאשים את השטן הזה • בזמן המרד עשינו הכל כדי להרוג את עצמנו ובלבד שלא לחזור לשם, נלחמנו במה שהיה לנו — לא היה לנו מה להפסיד"

עליו לצעוק זאת, עם מתן האות לפתיחת המרד. "נלחמנו במרד במה שהיה לנו – לא היה לנו מה להפסיד. למרבה הצער המרד לא עלה יפה. מיד שכבו רובנו מתים על האדמה.

"ראשי המרד היו שניים: ולוב ואדולף, יהודים שהיו קצינים בצבא הצ'כי. אנחנו קיבלנו מהם הוראות, ועשינו מה שהם אמרו לנו לעשות".

לאחר שרייכמן אמר כי המרד החל בשעה 4.30 אחה"צ, שאל הסניגור מארק או'קונור כיצד ידע לציין את השעה המדוייקת, אם עבד בסמ־יכות לה שעודידה.

העד השיב: "זה לא היה יום רגיל. ידענו שהיום חייבים לעשות זאת, למרוד. ידענו שאל לנו לחכות עוד, כי ראינו את קבוצת העבודה מתרוקנת, וידענו שאם נגמור את העבודה, הם יגמרו אותנו, הרבה לא היה חסר לזה.

"המרד פרץ מעט לפני המועד המתוכנן, כאשר הסימן המוסכם היה שתי יריות. בזמן המרד עשינו הכל כדי להרוג את עצמנו, ובלבד שלא ליפול בידיהם של הנאצים, לא לחזור לשם. אם היו תופסים אותנו היו תולים אותנו ברגלים. מי יודע איזה צרות היו עושים לנו לפני שהיינו רואים את המוות. בשבילנו המוות היה טוב", אמר העד והוסיף, "אין ספק שהחושש מנפילה בצפורניו של איוואן היה גדול מהחשש מהמוות".

"אני זוכר את סגן מפקד המחנה, קראו לו "ללקה", היכרתי אותו ואת הכלב שלו, יום אחד אמר לכלב שלו: "מענטש" (אדם), נשוך את הכלב. אני הייתי הכלב"

מזוודה לאריזת שיני הזהב. רייכמן סיפר בעדותו כי איש מבין היהודים לא הורשה לעבור בין אגף אחד במחנה למשנהו, בין אזור ההשמדה ואזור המינהלה והקבלה. "אני יכול לספר לכם שפעם ביקשנו להביא מאזור הקבלה מזוודות לאריזת את שיני הזהב. איש אס.אס. הביא עמו יהודי שנשא מזוודות. כשנכנס

פרקליטיו של ג'ון דמיאניוק – מארק או'קונר, (מימין), יורם שפטל וג'ון גיל, בוחנים מסמכים ותצלומים שהוגשו אתמול, במהלך המשפט.

להזיק ליהודים. התענוג של ללקה היה לתת סטירה בכוח ליהודי. היהודי שנפל מעוצמת המכה היה חייב לקום ולהגיש את לחיו השנייה, לקבל סטירה נוספת מללקה. יום אחד אמר ללקה לכלב שלו: 'מענטש' (אדם), נשוך את הכלב. הכלב היה אדם, ואני הייתי הכלב שאותו היה צריך לנשוך".

העד סיפר על אוקראיני במחנה שכונה "צ'אקי־צ'אקי". "צ'אקי־צ'אקי היה הולך עם סרגל, והיתה לו הנאה סאדיסטית להכות בו בסרגל הזה".

לשאלה כיצד היו שורפים את גוויות הנרצחים במשרפות, השיב רייכמן: "זה היה פשוט מאוד. היו לוקחים ורדים יבשים, מציתים אותם בגפרור, והאש היתה מתפשטת לגוויות. זה היה מתחיל לבעור.

גדרות התיל במהלך המרד.

"מעולם לא חשבתי שיזדמן לי רגע בחיים שבו אזכה לעמוד ולהאשים את השטן הזה, איוואן. לא הייתי בטוח שאי־פעם הוא יגיע לידי אחי היהודים, שאיבדו את כולם, שם בטרבלינקה. בעיני היה איוואן שטן ככל השטנים האחרים. ככל שאני מתרכז יותר, אני מתחיל להיזכר יותר ויותר באירועים. מטרבלינקה אינני יכול להשתחרר. לעתים אינני ישן בלילה ומתעורר בזעקות. לא ניתן לזכור הכל. לא עלה בידי לשכוח אותם כליל. התוקנו מעמד בשארית כוחותינו", אמר רייכמן בהמשך עדותו.

העד נשאל בחקירה הנגדית, על־ידי הסניגור, אם נפגשים הניצולים ביניהם, והאם הוא נוטל חלק בפגישות אלה. "אני פוגש חברים מטרבלינקה הזו, ומצטער שפוגש מעטים כל כך", השיב.

העד נשאל עוד אם קרא על ג'ון דמיאניוק בעיתונים או ראה בטלוויזיה את תמונותיו לפני תחילת המשפט. רייכמן השיב כי יש לו אלבום שלם של תמונות וכתבי־עיתונות על דמיאניוק, ואם הסניגור יבקש, יוכל לשלוח טלקס למקום מגוריו באורוגוואי, ובתוך ימים יישלח ארצה האלבום. הוא סיפר כי באלבום חומר שאסף בחמש השנים האחרונות על ג'ון דמיאניוק. "אשתקד הייתי בישראל. ביזמתי פניתי לשלטונות והצעתי את עזרתי. באתי לישראל עם נכדי, וקראתי בעיתון שקיימת אפשרות שישראל תקבל לידיה את השטן הזה. הודעתי שאני כאן ותמיד אהיה מוכן לבוא, על חשבוני, ולסייע. וכך גם עשיתי".

העד שב וסיפר כי את זכרונותיו מטרבלינקה כתב שנה לאחר שנמלט במהלך המרד ממחנה ההשמדה. את הזכרונות כתב בבונקר בוארשה בשנת 1944. הזכרונות נכתבו באידיש. הוא אמר כי חברו הדפיס את הדברים במכונת כתיבה, וערך אותם פרקים פרקים. הסניגור שאל את העד אם זכרונותיו אלה מצויים עמו עתה בבית המשפט. העד השיב בחיוב, הוציא קובץ של דפים מתוך תיקייד שנשא עמו, ולבקשת הסניגור, מסר את 69 דפי הזכרונות לבית המשפט. בית המשפט קיבל את הזכרונות כראיה, והורה לתביעה לתרגם את הזכרונות לעברית ולאנגלית, ולהגיש את התרגום לבית המשפט ולסניגוריה.

"להרוג את עצמנו ולא ליפול בידי הנאצים"

"כשהגיע טראנספורט יהודי מבולגריה, הם לא ידעו להיכן מובילים אותם. הם הגיעו בקרונות של בני־אדם ולא בקרונות של בהמות. כשירדו שאלו אם הגיעו למפעל שבו הם יעבדו. הם באו עם רהיטים; הם האמינו כי זהו מקום חיים, אך זה לא היה מקום חיים – זה היה מקום מוות", סיפר רייכמן.

העד נשאל על תפקידו במרד בטרבלינקה, וסיפר כי הוטל עליו לצעוק "יהודים צאו מהמחנה. מהפכה בברלין!". הוא אמר כי היה

היכן תלו כביסה

אב בית הדין, השופט דב לוין, התפרץ בזעם לעבר הסניגור, עו"ד ג'ון גיל, כששאל את יחיאל רייכמן היכן תלו כביסה בטרבלינקה.

"מכל מה שהיה במחנה טרבלינקה, בו נרצחו 850 אלף בני־אדם, חשוב לאדוני לדעת היכן תלו את הכביסה? האם אינך מפריז? האם אין גבול לשאלות? למה לבזבז את זמנו של בית המשפט? האם יחליט בית המשפט על פסק הדין לפי מקום תליית הכביסה?". נזף אב בית הדין בסניגור.

בעקבות נזיפה זו ניגשו הסניגורים והתובעים לדוכן השופטים, ובסיומה של התייעצות שבמשכה דקות ארוכות, אמר אב בית הדין: "דעתנו אינה נוחה משאלות מעין אלו. בעקבות ההתייעצות הובהר כי לסניגוריה שאלה זו (היכן היתה תלויה הכביסה) חשובה – ולכן נאפשר להגנה להציג שאלה זו לעד".

העד השיב במשפט קצר לשאלה זו "אינני זוכר היכן תלו כביסה בטרבלינקה".

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

כשהגרמנים באו ואמרו 'אתה צריך להיות אתנו', מי יכול היה לסרב

אמר ג'ון דמיאניוק לאיש המשטרה רב פקד קפלן, שהתחזה לסוהר כדי לשאוב מידע מהאסיר

(ע). "אתה יכול לתאר לעצמך – אם באים גרמנים למישהו ואומרים 'אתה צריך להיות אתנו'. מי היה מסוגל לסרב. אז לשם מה המשפטים נגדי" – דברים אלה אמר ג'ון איוואן דמיאניוק במהלך מעצרו, לאיש המשטרה, רב־פקד אריה קפלן, והוסיף מיד: "אני לא מדבר על עצמי".

קפלן, איש היחידה הארצית לחקירות פשעים חמורים, הדובר רוסית, הושתל באגף "צריף" בכלא איילון, בו עצור דמיאניוק. קפלן שימש סוכן סמוי באגף, וסיפור הכיסוי שלו היה סוהר, כסגן־מפקד האגף, איש שרות בתי הסוהר, בדרגת רס"ר. בעדותו אמר קפלן כי תפקידו היה לנסות ולפתח תקשורת עם הנאשם ולשאוב ממנו מידע לגבי מעשיו בתקופת מלחמת העולם השנייה. רפ"ק קפלן החל במשימתו במחצית אפריל 1986.

במהלך עדותו אמר כי נושאי השיחה עם דמיאניוק היו משתנים בתדירות גבוהה ביותר. הוא אמר כי דמיאניוק השתמש במילה "ז'יד" (יהודי), ורפ"ק קפלן הסביר כי מילה זו היא מילת גנאי ליהודים בשפה הרוסית, האילו המילה המקובלת לומר יהודי היתה "יברי".

רפ"ק קפלן סיפר, כי דמיאניוק שוחח עמו על התנאים במחנה השבויים הגרמני, ואמר: "הייתי מוכן למות למען כיכר לחם. אילו היו אומרים לי 'תאכל לחם כמה שאתה רוצה, ואחר כך ירצחו אותך' – הייתי מסכים".

רפ"ק קפלן אמר כי ביקש לפתח את השיחה, אך דמיאניוק נסגר, ולא המשיך לדבר.

"נושאי השיחה עם דימיאניוק היו משתנים בתדירות, הוא השתמש במילה "ג'יד", שהיא מילת גנאי ליהודים ברוסית

"אף אחד לא נגע בגרמנים – מה רוצים מאוקראינים"

בשיחה אחרת אמר כי במפעלי פורד בארה"ב, שם עבד, עבדו עמו גרמנים ששרתו באס.אס.; "אף אחד לא נגע בהם, למה רוצים רק אוקראינים? כשהגרמנים הגיעו לשתף פעולה, זה היה בתקופת מלחמה", אמר דמיאניוק לרב־פקד קפלן, במהלך השיחות שקיים עמו במעצרו, ואחר כך הדגיש שאין הוא מדבר על עצמו, אלא באופן כללי.

שיחה נוספת היתה בעקבות קריאת מאמר בעיתון לגבי קודש ואלוהים. דמיאניוק, שקרא את המאמר, הגיב באוזני רב־פקד קפלן ואמר: "יש לשפוט גרמנים שהשתתפו ברצח אחרים ולא לחפש אחרים. בצבא שסמל נותן פקודה לחייל, החייל צריך קודם לבצע את הפקודה ואחר כך להתלונן בפני הקצין".

בעדות נאמר עוד כי דמיאניוק חזר ואמר פעמים רבות באוזני רפ"ק קפלן שטרבלינקה עלילה בנויה, ושהוא חף מפשע ולא עשה דבר מהמיוחס לו. הוא אמר עוד שהעדים שקרנים ובין היתר העד רוזנברג הוא שקרן. דמיאניוק התייחס גם לתמונה במסמך טרווניקי ואמר כי מעולם לא ראה את המסמך, והוא אינו מכיר את התמונה שעליה.

היום ימשיך רב־פקד קפלן בעדותו במשפט דמיאניוק בירושלים.

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

מאבק על צירוף מפ"ם והתחיה לוועדה החוקרת פרשת פולארד

אלעזר גרנות ויתר על ההשתתפות בדיונים: לא למוכן לסייע לממשלה להציג את ועדת המישנה כתחליף סביר לוועדת חקירה ממלכתית

שאלת צירופם של נציגי האופוזיציה לוועדת החוץ והבטחון, החוקרת את פרשת יונתן פולארד, מנעה את תחילת עבודתה. יושב ראש הוועדה, ח"כ אבא אבן, הודיע לנציגי האופוזיציה, אלעזר גרנות (מפ"ם) ורפאל איתן (התחיה), כי יצורפו לדיוני ועדת המישנה לענייני מודיעין ארחק.

ח"כ אהוד אולמרט מהליכוד הביע אתמול התנגדות לשינוי בהרכב הקבוע של ועדת המישנה, בטענה שצעד זה יוצר את אופיה. ח"כ שמחה דיניץ מהמערך תבע את צירוף גרנות ואיתן. יו"ר הקואליציה, רפי אדרי, מצדד בהוספת אנשי האופוזיציה והודיע כי יביא את העניין לדיון בהנהלת הקואליציה.

בינתיים הודיע גרנות ממפ"ם כי בתנאים אלה לא ישתתף בדיונים. אין הוא מוכן כי כאיש האופוזיציה יסייע בידי הממשלה להציג את ועדת המישנה של ועדת החוץ והבטחון כתחליף סביר לוועדת חקירה ממלכתית. לדעתו זו אין כל סמכות משפטית "לחקור" עדים", הסביר גרנות.

תלונות נגד אלוני

הודעתה של ח"כ שולמית אלוני (רצ), אשר תקפה את שופט בית המשפט העליון, מנחם אילון, על עמדתו – המשפטה מהותו דתי – בפרשת ויליאם נקש עוררה אתמול מחאה חריפה בכנסת. ח"כ דב שילנסקי (ליכוד) הגיש נגדה תלונה לוועדת הכנסת, בראשות ח"כ מיכה רייסר. דבריה הם בגדר בזיון בית המשפט – ציין שילנסקי – בהתייחסו לטענתה כי השופטים הדתיים בבית המשפט העליון אחרי משה זילברג המנוח מטים אוזן קשבת יותר לרבנות ולעקרונות הדתיים ופחות לחוק ולממלכתיות.

ח"כ מנחם הכהן (מערך) גינה את אלוני וציין אף הוא כי דבריה "מהווים בזיון בית המשפט ופגיעה חמורה בשלטון החוק במדינת ישראל". הוא הוסיף, כי "כאשר פסיקתו של השופט אינה עולה בקנה אחד עם עמדתה של אלוני מיד היא יוצאת בהתקפות חמורות ואינה מבחינה זו מהחוגים האנטי־דמוקרטיים".

ח"כ חיים דרוקמן (מפד"ל) פנה ליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ותבע להסיר את חסינותה של אלוני, כדי להעמידה לדין על פגיעתה הקשה בבית המשפט העליון. "דבריה מזכירים ביטויים אנטישמיים," כתב דרוקמן.

מי התגייס בארגון הטרור

ח"כ יוסי שריד (רצ) היפנה אתמול במכתב לנשיא המדינה, חיים הרצוג, את תשומת לבו לשידור "מבט שני" בטלוויזיה ממנו עלה כי – בניגוד לדעת הנשיא – "לא הבחנו בשום סימן להבאה על חטא. להיפך, במקום להצדיק עליהם את הדין הם שבו והצדיקו את מעשיהם". הוא ביקש מהנשיא הרצוג לרשום זאת לפניו בבואו לדון בקרוב בסוגיית החנינות הנוספות לאסירי ארגון הטרור היהודי.

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תבע משר המשטרה זבולון המר להפסיק פעולתם של רבנים ראשיים למען אסירי ארגון הטרור היהודי. הוא התייחס לידיעות על יוזמתם לערוך כינוסים התומכים למען אסירים אלה. ח"כ דדי צוקר (רצ) הגיש תביעה דומה ליועץ המשפטי לממשלה.

ועדת החינוך • בימת הידברות

יושב ראש ועדת החינוך, ח"כ נחמן רז (מערך), הטיל ספק בתבונה כי הוועדה הממשלתית, שהוקמה לקביעת שכר הלימוד באוניברסיטאות, תגיע למסקנות מוסכמות. הוא הציע כי ועדת החינוך תשמש "שולחן להידברות בין הצדדים".

בעד חריגות בניה ליהודים

לאחר החלטה לאשר את הדו"ח, הממליץ להכיר בחריגות בניה בישובים הערביים, סכם יו"ר ועדת הפנים, דב שילנסקי (ליכוד), כי יש לפעול בצורה דומה גם לטובת תושבים יהודיים. "ביצוע הריסת חדר בהדר יוסף הוא מעשה אכזרי המבטא אדישות למצוקה", אמר.

הוועדה אישרה ברוב של 7 נגד 4 כי אין להעלות את מיסי הארנונה בשנת המס הנוכחית, בניגוד לדרישות משרד הפנים והחלטת הקואליציה. היא גם הביעה את דעתה כי אין הצדקה להרחבת תחום השיפוט של ערים בגדה, ובעיקר להרחבת תחום השיפוט של העיר שכם.

באולם המליאה / עמוס בדרוד

"אין דרך חוקית לגרש המסיתים בגולן לסוריה"

טען השר בר־לב בתשובה על שאילתה על האירועים האחרונים ברמת הגולן

"רמת הגולן היא מדינת ישראל הריבונית, ומשטרת ישראל מופקדת על הסדר ועל שמירת החוק בשטח הריבוני, וכך היא תעשה" – אמר שר המשטרה, חיים בר־לב, בתשובה על שאילתה בעל פה של ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם), שהתייחסה לאירועים האחרונים ברמה, שבהם נהרגה אשה דרוזית. השר פירט את נוהלי המשטרה בפיזור התקהלויות בלתי חוקיות: הטיפול מתחיל בבקשת ובניסיון לשכנע את המפגינים להתפזר מרצונם. אם אין זה מועיל, מזהירה המשטרה את המפגינים להתפזר מרצונם. רק לאחר אזהרות חוזרות ונשנות, שאינן מועילות, מופעל "כוח סביר" לפיזורם".

"שימוש בגז מדמיע וביריות באוויר נעשה רק כאשר המתקהלים אינם מתפזרים מרצונם וכל האמצעים האחרים לפיזורם אינם נושאים פרי ונשקפת סכנה לשלום השוטרים", אמר השר. באותה תקרית נפצעו 12 שוטרים, שניים מהם באורח בינוני.

על שאלה של גרשון שפט (התחיה) אם ניתן לגרש את ראשי המסיתים לסוריה, אמר בר־לב כי אין הוא בטוח שזה ניתן. על הגולן חל החוק הישראלי ולא הירדני, שעל פיו אפשר לגרש. השר מסר כי האירועים בגולן הולו בעקבות נאומו של נשיא סוריה וכי הגורמים הישראליים המוסמכים בוחנים את המצב בכפרי הדרוזים באורח שוטף.

הכתות המיסיונריות • לועדה

5000 איש בישראל פעילים באותה מבין 25 כיתות מיסיונריות, שמרכזיהן בחו"ל, אמרה מרים גלזר־תעסה (ליכוד – חרות), אשר ועדה שעמדה בראשה במשך 5 שנים הגישה באחרונה דו"ח לסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון. הדו"ח הונח גם על שולחן הכנסת.

לדבריה, בכמה מקומות בחו"ל הצליחה החברה להגן על עצמה מפני כיתות כאלה. באחד ממחוזות אוסטרליה יצא חוק נגד הסיינטולוגיה, וכך גם בבריטניה. בארה"ב קיבלה ועדת־מישנה של הקונגרס החלטות חמורות נגד כת ה"מונים". גלזר־תעסה ציינה, כי התנהגות שחברי כיתות גם מרגלים לעתים למען מדינות זרות, נוסף להתמכרות הנגמרת לתרומותיהן, שהן טוטליטאריות ביסודן ומנוגדות חופש הבחירה וחופש פעולה מן היחיד".

עדנה סולודר (מערך) אמרה שיש להזהיר אנשים מפני הצטרפות לכיתות, כפי שיש להציב שלטים ליד שדות מוקשים". לדבריה, "המשותף לכולן הוא שימוש בטכניקות מתוחכמות של שטיפת־מוח ופתיחות מוסרות, גופים חינוכיים ומקומות עבודה בפני חבריהן היא מקח טעות. הנובע מבורות לגבי טיבן".

שר הקליטה, יעקב צור, אמר שיש להגן על היחיד ולא רק על החברה. לכך יש נחיצה, לדעתו, הכרה יסודית של הבעיה, הסברה המחזקת את כוחו של היחיד להתנגד, חינוך וחקיקה. הנושא הועבר, על פי הצעתו, לדיון בוועדה שתתמנה על ידי ועדת הכנסת.

נבון נגד העלאה מפליגה בשכ"ל באוניברסיטאות

הוועדה בראשות סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, לבדיקת שכר הלימוד באוניברסיטאות עומדת לסיים את עבודתה עד סוף החודש הנוכחי – אמר נבון בתשובה על שאילתה בעל־פה של דב שילנסקי (ליכוד – חרות). הוא אישית, אמר, לא יתן ידו להעלאה בשעור שימנע לימודים, ולא של סטודנט אחד.

ביטול היטל הנסיעות

סעיף ההצמדה בחוק היטל נסיעות לחו"ל יבוטל על פי הצעת חוק, שעברה אתמול את קריאתה הראשונה, והוגשה על ידי סגן שר האוצר, עוזי ארמוני (מערך). זהו צעד ראשון בסידרה של צעדים חוקיים, שתכליתה הסופית היא להעמיד את מס הנסיעות על סכום קבוע, לבטל את המס על כרטיסי טיסה ולהפחית את ההיטל על שירותים בחו"ל הנרכשים בארץ לשעור של 15% בלבד.

הכנסת המשפחה – על שם האשה

הצעת חוק פרטית שעל פיה יוכלו בני זוג לקבוע בעצמם אם הכנסתם תהיה על שם הבעל או על שם האשה, הציגה חייקה גרוסמן (מפ"ם). היא אמרה שכיום באורח אוטומטי נרשמת הכנסת האשה על שמו של הבעל, גם אם הכנסתה גבוהה מזו שלו ואפילו היא מפרנסת יחידה. על פי הצעתה אפשר יהיה גם לגבות מס מכל אחד מבני הזוג לחוד, אם ירצו בכך.

סגן שר האוצר עוזי ארמוני (מערך) ביקש להוזות את ההצעה. בעבר דחה הצעות מסוג זה, בטענה שביצוען כרוך בקשיים מינהליים ניכרים.

שלום עכשיו תובעת לפתוח בחקירה נגד הרבנים הראשיים

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

במכתב ליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, מבקשת ממנו תנועת "שלום עכשיו" להורות על פתיחת חקירה נגד הרבנים הראשיים, עקב קריאתם לתרום כספים למען אסירי ארגון הטרור היהודי.

לטענת "שלום עכשיו", בהשמעת קריאה כזו פסלו הרבנים הראשיים את עצמם מלשמש דיינים בענייני הציבור הרחב והפכו להיות רבנים של "גוש אמונים" ושל אירגון הטרור היהודי בשטחים.

אזרחים למען פולארד
את התרומות נא להעביר לחשבונות הבאים:
בנק לאומי: סניף לב דיזינגוף תל אביב 40־274422
בנק הפועלים: סניף לב דיזינגוף תל אביב 383100

מחקר: מורים שתיפקודם לקוי נוטים להכחיש זאת

ובמקביל מטפחים אשליות וציפיות לגבי מה שצריך מורה לעשות באופן אידיאלי

מאת נילי מנדלר
כתבת "הארץ" לענייני חינוך

"מורים המתעלמים מבעיותיהם של התלמידים בבית ובחברה, נוטים להתכחש לעובדה זו, כאשר הם נשאלים על כך. הדיווח לגבי הקשר שלהם עם ההורים אינו אמין ולעומת זאת יש להם פנטזיות, באשר לעומק המעורבות שצריכים מורים לגלות בנוגע לתלמידים".

זה אחד מממצאי מחקר על "אידיאולוגיה ומציאות בקשרי מורים עם הורי תלמידיהם", שנערך בקרב 61 מחנכים ומורים.

ממצאי המחקר, שנערך על־ידי ד"ר יונתן סמילנסקי וד"ר דורית באומגרטן, מתפרסמים בגליון האחרון של כתב העת "עיונים בחינוך", היוצא לאור על־ידי בית הספר לחינוך של אוניברסיטת חיפה. החוקרים מציינים כי פער דומה בין חלום למציאות בתחום החינוך מתגלה בדרך כלל גם אצל מורים, שתיפקודם בכיתה לקוי הם נוטים לדוגמאטיות רבה. מורים אלה נוטים להצהיר כי הם נוהגים פתיחות רבה בהוראה.

הממצא המפתיע של סמילנסקי ובאומגרטן היה כי דווקא מורים, המעורבים בחיי תלמידיהם ומנהלים קשרים הדוקים עם הוריהם, ממעטים כאשר הם נשאלים בנוגע למעורבות זאת.

יתר על כן, דווקא הם, מתוך היכרות מקרוב של הנושא, ממעטים לטפח אשליות וציפיות בנוגע למה שצריך מורה לעשות באופן אידיאלי.

הפקת קטלוג לקידום היצוא
זוהי המומחיות שלנו
קבל הצעה מתחרה בלתי־מחייבת
צימט, פרסום והוצאה־לאור (03)222865

קרן קיימת לישראל
מכרזים לעבודות בפארק אוסטרליה
קרן קיימת לישראל מבקשת לקבל הצעות מקבלנים מורשים לבצוע העבודות הנזכרות לעיל בפארק אוסטרליה (אזור משגב).
תוכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדי הקק"ל בפסח־הירק (מול משטרת קרית־חיים) במשרדו של מר א. קלין תמורת תשלום אשר לא יוחזר.
מרז 15/87 – עבודות חשמל
מחיר התוכניות 100 ש"ח. סיור קבלנים ייערך ב־19.3.87 בשעה 9.00 מבית המועצה האיזורית משגב.
מכבז 16/87 – עבודות פיתוח
מחיר התוכניות 200 ש"ח. סיור קבלנים ייערך ביום 19.3.87 בשעה 10.00 מבית המועצה האיזורית משגב.
את ההצעות עם הצירופים הנדרשים יש להגיש לא יאוחר מיום 29.3.87 אל ועדת המכרזים לעבודות אגף הכשרת קרקעות ת"ד 45 קרית־חיים.
אין הקק"ל מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

סעודת פורים בנוסח סין
מנעשה ידיו של צוות סיני אמיתי
חגיגה לחיך ולעין
במשך חג הפורים (13.3.87 - 16.3.87)
שתיה (על חשבון הבית) כדת וכדין
ומשלוח מנות (מיוחד) לילדים
יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן
מרכז מסחרי כפר שמריהו טל': 052-70448
יש המון סינים אבל רק טייסט אוף סצ'ואן אחת!

תערוכת הפרחים "אביב 87"
בעמק־חפר
תערוכת הפרחים הבינלאומית־מקצועית היחידה בישראל
פרחי קטיף, זנים חדשים, צמחי בית, פרחים יבשים, פקעות ובצלים, פרחים מהולנד, שזירת פרחים, ספרים על פרחים, כלים לפרחים.

יום חמישי	12.3.87	22:00–9:00
יום שישי	13.3.87	15:00–9:00
יום שבת	14.3.87	22:00–9:00
יום ראשון (פורים)	15.3.87	22:00–9:00

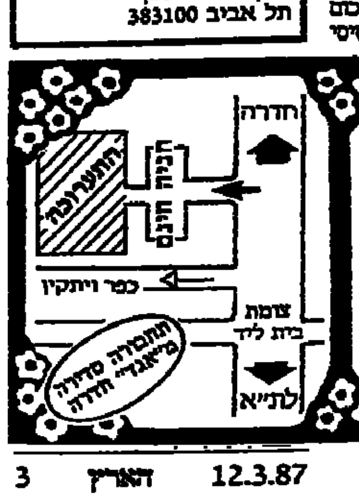

אביב

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
03-611001

صكنا من الاهل

חדשות המשק

מועצת רואי החשבון הרשיעה רו"ח — אך החליטה לא להעניש אותו

מנכ"ל משרד המשפטים: הנאשם כבר החליט להעניש את עצמו

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת רואי החשבון החליטה לקבל אתמול החלטה יוצאת־דופן, ולא להעניש את אחד מרואי החשבון, לאחר שבישיבה קודמת של המועצה, הוא הורשע פה אחד. המדובר ברואה חשבון ממשרד סומך חייקין, אשר ביקר את הדו"חות הכספיים של חברת סונה. חברה זו נתנה ערבות לארטובלת להוכתיה של אתא (שכבר פשטה את הרגל), אך לערבות זו לא ניתן ביטוי במ־אזני סונה לשנת 1982. אבל היא צויינה בתשקיף שפורסם קודם לכן, ובמאזנים לשנת 1983.

בעקבות זאת, הרגישה הרשות לניירות ערך, שהגישה לפני כשנ־תיים תלונה בנושא למועצת רואי החשבון, שהיא הגוף האחראי על קיום האתיקה מצד רואי החשבון.

כאמור, בתום דיונים ממושכים, התקבלה ההחלטה להרשיע את רואה החשבון. אלא שקודם להרשעה שלח בא כוחו של רואה החשבון מכתב למועצה, ובו הוא מו־דיע כי רואה החשבון אינו עוסק יותר במקצוע ראיית החשבון. לאור זאת, החליטה המועצה שלא להענישו בעונש נוסף, וקבעה כי חזרתו למקצוע מותנית באישור מוקדם של המועצה.

לוא המועצה היתה פוסקת את עונשו של רואה החשבון, כי אז היה ניתן פומבי לכל הפרשה. פירסום כזה היה פוגע קשות במוניטין של רואה החשבון ושל המשרד שהעסיקו.

מאיר גבאי, מנכ"ל משרד המש־פטים, המכהן גם כנשיא מועצת רואי החשבון, מסר בתגובה, כי המועצה החליטה שלא להעניש את רואה החשבון, משום שכבר פסק על עצמו את העונש המירבי שהיתה רשאית להטיל עליו המועצה. בתשובה לשאלה, האם למועצה היתה סמכות שלא להעניש את רואה החשבון, אמר גבאי כי במקרה הנדון לא היה כל טעם בהענשה נוספת.

72 אלף עובדים ערבים בלתי מאורגנים מועסקים בישראל

(ע). מדריך למקומות־עבודה מאורגנים יצא בימים אלה לאור מטעם אגף הארגון ומוסדות הפוע־לים של הוועד הפועל של ההסתדרות. גדעון בן־ישראל, יו"ר האגף, הציג אתמול את המדריך במ־סיבת עיתונאים בבית סוקולוב בת"א.

בן־ישראל מסר נתונים מדאיגים, לדבריו, על אודות עבודה זרה, בהסתמך על מספרים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בשנת 1985 הועסקו בענף הבניה 71,700 ישראלים ו־43,300 פועלים מהשט־חים. באמצעות שירות התעסוקה הגיעו מהשטחים רק 8,000 עובדים. מכאן ש־32,000 עובדים נכנסים לעבודה בישראל מהשטחים בצורה לא־מאורגנת. תופעה זו חמורה מב־חינה לאומית, חברתית ואנושית, ציין יו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

גדעון בן־ישראל מסר, שההסתדרות מתנגדת בכל תוקף לחוק שעבר בקריאה ראשונה בכנסת, הבא להעניק לגיטימציה ללשכות העבודה הפרטיות בהעב־לות מסויימות. הוזכר ציין, כי ההסתדרות תילחם בחוק בוועדת העבודה והרווחה.

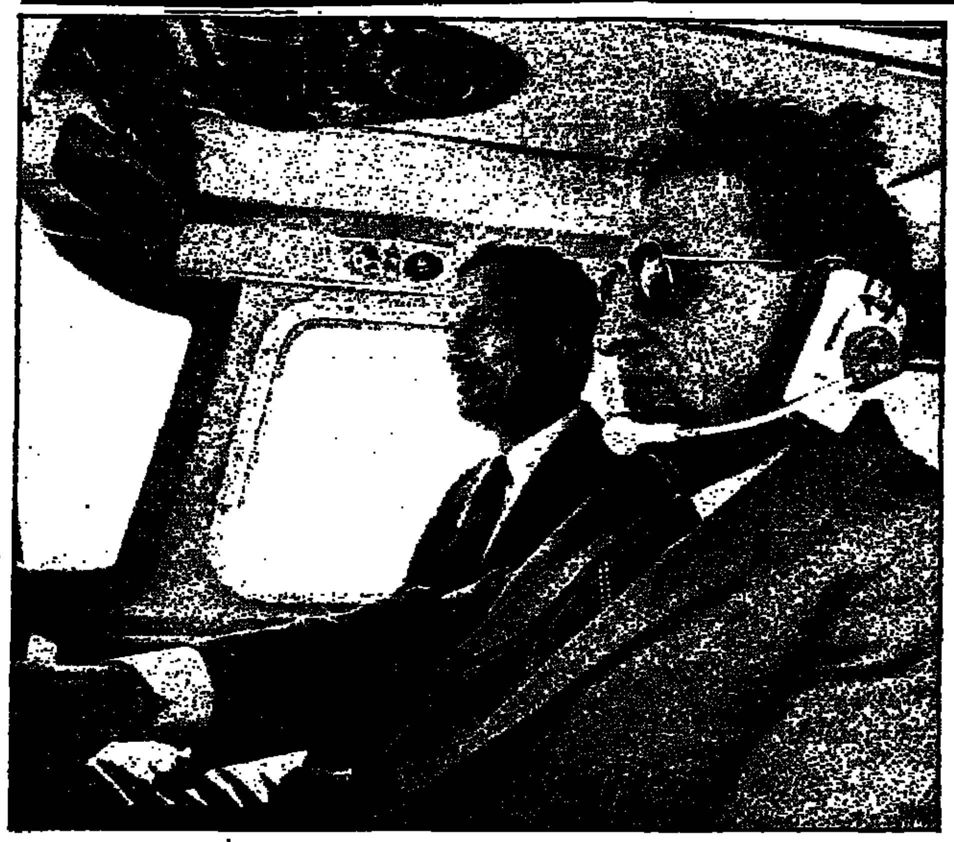

שר התחבורה חיים קורפו וראש מועצת מצפה־רמון, שמואל כהן, במטוס "ארקיע" שחנך אתמול את קו־הטיסות החדש למצפה רמון.

למרות החלטת הממשלה — לא הוזלו עד היום מזגני־רכב

המכס על מזגנים לא יוזל ב־30% כפי שהחליטה הממשלה ● גורמים ממשלתיים מותחים ביקורת ומקווים שההוזלה תבוצע לפני קיץ '87

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

למרות החלטת הממשלה לפני כ־5 חודשים, טרם הוזל מחירם של המזגנים לרכב. לנוכח גל תאונות הדרכים שפקד בקיץ '86 את כבישי הארץ, החליטה הממשלה בחודש אוקטובר '86, להפחית את המכסים על מזגני הרכב, במגמה להקל על הנהגים לנהוג בימים החמים. סוכם, כי ועדה בין־משרדית המשותפת למשרדי האוצר והתחבורה, תבדוק דרכים להוזלת 30% מהמס על מזגנים מיובאים ולהוזלת מזגנים מתוצרת מקומית. אף שעברו מאז כ־5 חודשים, עדיין לא הוזלו מחירי המזגנים והוועדה טרם הצליחה לסכם המלצות בעניין.

10% במקום 30%

על־פי אחת ההצעות, מחירי המזגנים המיובאים בכלי־הרכב, לא יוזלו ב־30% כפי שהוצע תחילה, אלא תבוצע הפחתה של 10% בלבד בשיעור מס הקניה. במקביל, נבד־קות דרכים להוזיל את המזגנים מתוצרת מקומית, על מנת להגן על יצרני המזגנים בארץ. מסתבר, כי ההוזלה האפשרית במזגנים מתוצרת מקומית מגיעה ל־10 דולרים בלבד, ומדובר בהוזלת המס על תשומות ייצור. במשרדי בממשלה לא מתלהבים מצורת פיצוי זו ליצרנים המקומיים, מאחר שביצועה ייצור סבך אדמיניסטרטיבי.

במצב שכזה, קיים חשש שיבוא מזגנים מוזל יהיה זול יותר מעלות מזגנים מתוצרת מקומית, דבר שיפגע בתעשיה הישראלית.

גורמים כלכליים בכירים מתחו אמש ביקורת על כך שטרם הוזלו המזגנים ואמרו כי הם מקווים שה־הוזלה תבוצע לפני הקיץ הקרוב.

מבוטחי "מקפת" יקימו קרן למאבק באיחוד קרנות הפנסיה

תובעים בדיקה דחופה של מצבה האקטוארי של הקרן

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נציגי 35 מפעלים המבוטחים במסגרת קרן הפנסיה "מקפת", החליטו אתמול על הקמת קרן כספית, שתממן מאבק משפטי נגד איחודה של הקרן עם קרנות הפנסיה האחרות. כל אחד מעובדי המפעלים המבוטחים ב"מקפת", יתרום לצורך קרן זו שקל אחד. ההחלטה התקבלה במסגרת כינוס חברי הנהלת "מקפת", ובו השתתפו בין השאר נציגי חברות צים, מקורות, שקם, אל־אופ, סאייטקס, יבמ־אנד, ואוניברסיטת בן־גוריון.

המשתתפים בכינוס קראו להנהלת קרן "מקפת", שלא לנקוט כל צעד שיביא לאיחוד "מקפת" עם קרנות הפנסיה האחרות, כל עוד לא יו־קבלו דו"חות אקטואריים המצביעים על מצב הפיננסי האמיתי של הקרן. עוד דרשו המתכנסים, כי קודם לקבלת החלטה כל שהיא, יש לקיים דיון בנושא במועצת הקרן, שבה חברים נציגי המבוטחים.

אחד ממשתתפי הדיון מסר ל"הארץ": "לא יתכן כי האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות, יעשה מאי־תנו צחוק, ויציג את מצבה האקטוארי של 'מקפת' על פי האינטרסים שלו. לפני שנה נטען, כי מצבה של 'מקפת' טוב. עכשיו פתאום, מטעמים, כנ, מצבה האקטוארי הוא פחות טוב".

נציגי המבוטחים ב"מקפת" ביקשו גם לדעת את המצב האקטוארי בקרנות הפנסיה האחרות, על־מנת לשקול בצורה מעמיקה יותר את עמדתם ביחס לאיחוד.

אי "עיר" יסופח לנהריה ויהיה אתר תיירות

(ס) שגביון, אי ששטחו כמה מאות מטרים רבועים והנמצא במרחק של כ־700 מטר מחוף ימה של נהריה, יסופח לעיר כאתר תיירות — כך המליצה ועדת הגבולות של משרד הפנים, שסיירה במקום.

באי יהיו משטחי שיזוף ובית־קפה. ייתכן שעוד בקיץ הבא יוכלו תושבי העיר והנופשים ליהנות מבי־לוי בשגביון. יום מתכונן לקיים קו קבוע של סירות מהעיר לאי.

ספינה שתעגון מול שפך הגעתון תשמש ביתן־קפה ומועדון.

נחנך קו טיסה למצפה רמון

(ס). קו תעופה חדש למצפה רמון, ע"י מטוסי חברת ארקיע, חנך אתמול שר התחבורה חיים קורפו, שהשתתף בטיסת הבכורה של הקו.

חברת התעופה הפנים־ארצית תקיים שתי טיסות ביום. מנכ"ל ארקיע, יוסי רוזן, אמר שהחברה מפעילה את הקו, למרות שאינה מצפה שיהיה זה קו רווחי בשלב זה.

מחיר הטיסה יהיה 70 ש"ח הלוך ושוב (במקום 140 ש"ח המחיר המלא) לתושבי המקום ולעובדים במצפה רמון, הודות לסובסידיה של משרד התחבורה.

רשות נמלי התעופה תפעיל במ־קום סככה, לטיפול במטוסים ובנוס־עים. אם היקף התנועה יצדיק זאת, תהיה רשות נמלי התעופה מוכנה לבנות שדה תעופה גדול יותר.

"עלית" מכרה חבילות שי לפסח ב־900 אלף דולר

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"עלית" החלה קוצרת את פירות הרכישות המוגברות לקראת חג הפסח: היא כבר מכרה חבילות שי שנות בסכום של 900 אלף דולר, לחברות שונות.

חבילות שי אלה מיועדות בעיקר לחברות הרוכשות אותן במרוכז בעבור עובדיהן.

"תדיראן" עומדת לסגור מפעל עתיר ידע בירושלים עם העברת פעילותו למפעל רפא"ל בלשם

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"תדיראן" עומדת לסגור מפעל לייצור רכיבים אלקטרו־אופטיים בתדיראן־המצבים בירושלים ולהעביר את פעילותו למפעל לשם של רפא"ל, במסגרת חברה שהקימו במשותף "תדיראן" ורפא"ל לפני חו־דשים מספר.

משמעות הצעד, הפסקת תעסוקתם של 70 עובדי החברה במפעל עתיר־הידע שבירושלים: חלקם יעבוד למפעל החדש בלשם, חלקם ייקלטו במפעלים אחרים של "תדיראן" וחלקם יפוטרו מן החברה. החלטה זו נתקבלה באחרונה ורק לפני כשבוע הודיעו על כך לעובדים.

עובדי המפעל החליטו לפעול נגד צעד זה. לדבריהם, לבד מהעובדה שבמפעל נוסף ייסגר בירושלים, למדינה כולה ייגרם נזק עקב החלטה זו, מכיון שהמפעל בירוש־לים כבר מייצר רכיבים ומספקם למערכת הביטחון, ואילו המפעל החדש בלשם לא הגיע לשלב התפתחות זה. העובדים טוענים, כי ההחלטה נבעה מלחץ של מערכת הביטחון על "תדיראן".

יואל מטות, סמנכ"ל משאבי אנוש של "תדיראן", מסר בתגובה, כי ההחלטה נועדה להמשיך ולייעל את הפעילות של החברה המשותפת. הוא ציין, כי העברת העובדים תיעשה משך השנה הקרובה.

בית־המשפט יחליט אם להתיר לנציגי הפניקס לבטל מגבלות שהוצאו נגדם

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שופטת בית־המשפט המחוזי, חנה אבנור, תחליט היום אם להיענות לבקשת נציגי חברת הפניקס ובעלי המניות דוד ויוסף חכמי, ולהורות לבטל מגבלות שונות שהוצאו נגד החברה המנהלית.

מדובר במגבלות על יכולת ביצוע עסקות בהיקף העולה על 100 אלף ש"ח, מגבלות על ביצוע עסקות מהותיות בנכסי החברה, וכן איסור יציאה מארץ נגד מנהלי הפניקס.

החלטת בית־המשפט תשפיע על המשך צעדיו של שלמה אליהו, בעל מניות המיעוט העיקרי בחברה, המחזיק ב־28% מהמניות. אליהו עמד בימים האחרונים בקשר עם יהודה דרורי, המפקח על הביטוח, הדרש ממנו לפעול לשמירת זכויו־תיהם של בעלי מניות המיעוט בחברה.

שלמה אליהו אמר ל"הארץ", כי יבחון את צעדיו בהתאם להחלטה שתתקבל היום בבית־המשפט.

נעמת דורשת להכיר בהוצאות אשה עובדת כהוצאות לייצור הכנסה

מאת יהודית קסלר
סופרת "הארץ"

להכיר בהוצאות האשה העובדת כהוצאות שנעשו לצורך ייצור הכנסה לתחשיבי מס־הכנסה ולהפריד את תיקי המס של הנשים מבעליהן — אלה הן חלק מהתביעות שהעבירה אתמול מנכ"ל נעמת לשר האוצר משה נסים, בעקבות ישיבת מרכז נעמת שהתקיימה בתל־אביב.

כיום אין מכירים בהוצאות האשה כמו עוזרה בבית, מטפלות, מעונות לילדים, למעט נקודת זיכוי על כל ילד שמשמעה 39 שקל בלבד.

מנכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, קראה באותו מעמד, לחוקק לאלתר את חוק שכר מינימום שיקל במיוחד על ציבור הנשים העובדות הנמצאות ברובן בתחתית סולם השכר.

שליש משכר הגברים

סקר המכון לחקר המחקר ולתרבות כלכלי של ההסתדרות העלה, כי שכרן של נשים בענפי המזון, הטקסטיל והב־לבשה, מגיע לכשליש משכרם של הגברים באותם הענפים, וכי רק אחוז קטן מכלל המועסקות בענפים הללו מגיעות מעבר לשכר הממוצע במשק.

עורך את העמוד: אריה השבויה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, וב־משרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "תכנית מס' חפ/1873 — תוספת בניה ברחוב רד"ק 20 בחיפה", המהווה שינוי לתכנית חפ/981 — המושבה הגרמנית הצפונית.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית: חלקה 83 בגוש 10826.

עיקרי התכנית:
א. קביעת שטח הבניה המותר וקוי הבניה לתוספת הקומה השלישית.
ב. קביעת הוראות לשמירה על הצורה הארכיטקטונית של הבנין.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יינתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה פלמר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה
י"ט בטבת תשמ"ז
20 בינואר 1987

מכרזים

מכרז 22/86

רשות השידור מזמינה בזאת הצעות מחירים לעבודות הריסה בניני מחסנה ומתקנים שבתוך קומה ברח' תורה מציון 15 רוממה, ירושלים, (ליד בניין הטלויזיה).

את טפסי ההצעה ניתן להשיג במשרדי הנהלת רשות השידור בירוש־לים, בנין כלל, רח' יפו 97 קומה 1 חדר 31, טלפון 02-222121/261.

סיור קבלנים ייערך באתר ביום 23.3.87 שעה 12.00.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא ביום 31.3.87 שעה 12.00.

אין רשות השידור מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד העבודה והרווחה / היחידה למינהל המשק
שד' ירושלים 22, יפו. טל: 837222
ת"ד 8084 מיקוד 61080

א) מוזמנות בזה הצעות מחירים לאספקת שרותים כדלקמן:

1. מכרז מס' 101/87 — שרות נקיון עבור רוממה — כפר סבא, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
2. מכרז מס' 102/87 — שרות נקיון עבור מעון עתידות בעכו, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
3. מכרז מס' 103/87 — שרות נקיון עבור מעון לבצל — הרצליה, 6 ימים בשבוע מתמשך.
4. מכרז מס' 104/87 — שרות נקיון מחוז ת"א והמרכז, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
5. מכרז מס' 105/87 — שרות נקיון מעון הגליל בעכו, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
6. מכרז מס' 106/87 — שרות נקיון מעון אחוה בעכו, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
7. מכרז מס' 107/87 — שרות נקיון מעון מסילה — ירושלים, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
8. מכרז מס' 108/87 — שרות נקיון — מעון נופים טבריה, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
9. מכרז מס' 109/87 — שרות נקיון מעון בני ציון — ראש העין, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
10. מכרז מס' 110/87 — שרות נקיון מעון חב' נעורים — תל מונד, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
11. מכרז מס' 111/87 — שרות נקיון מעון הכפר השבדי — ירושלים, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
12. מכרז מס' 112/87 — שרות הזנה חב' נעורים תל־מונד, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
13. מכרז מס' 113/87 — שרות הזנה מעון נופים — טבריה, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
14. מכרז מס' 114/87 — שרות הזנה מעון עתידות עכו, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
15. מכרז מס' 115/87 — שרות הזנה — מעון מצפה ים הרצליה, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
16. מכרז מס' 116/87 — שרות הזנה מעון נכים נתניה, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
17. מכרז מס' 117/87 — שרות כביסה וניהול מחסן מעון מכורה כפר חסידים, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
18. מכרז מס' 118/87 — שרות כביסה וניהול מחסן — מעון אחוה עכו, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
19. מכרז מס' 119/87 — שרות כביסה וניהול מחסן — מעון מסילה — ירושלים, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
20. מכרז מס' 120/87 — שרות אחזקת גינון — מעון גיב ירושלים, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
21. מכרז מס' 121/87 — שרות אחזקת גינון מעון גיל עם קרית אתא, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
22. מכרז מס' 122/87 — שרות אחזקת גינון מעון מכורה כפר חסידים, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
23. מכרז מס' 123/87 — שרות הסעות מעון לבצלר — הרצליה, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
24. מכרז מס' 124/87 — שרות הסעות — הכפר השבדי ירושלים, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
25. מכרז מס' 125/87 — שרות שמירה — מחוז ירושלים והדרום, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
26. מכרז מס' 126/87 — שרות אספקת כסאות נכים למעונות המשרד — מתמשך.
27. מכרז מס' 127/87 — שרות הזנה מעון "גילה" ירושלים, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
28. מכרז מס' 128/87 — שרות הזנה מעון מסילה ירושלים, 7 ימים בשבוע — מתמשך.
29. מכרז מס' 129/87 — שרות הסעות מעון גיב ירושלים, 6 ימים בשבוע — מתמשך.
30. מכרז מס' 130/87 — שרות נקיון מעון שיקמה — רעננה, 6 ימים בשבוע — מתמשך.

סעיף ב' פרטים נוספים והחומר להגשת הצעות ניתן לקבל במז־כירות משרדנו בכתובת דלעיל בשעות העבודה הרגילות.

סעיף ג' את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות (מעטפה נפרדת לכל מכרז) תוך ציון מספר המכרז בלבד על המעטפה.

סעיף ד' על המציע לדאוג שהצעתו/הצעותיו תימצאנה בתיבת המכרזים בכתובת יפו, שד' ירושלים 22, חדר 105, עד המועד האחרון להגשת הצעות כמצויין להלן.

סעיף ה' להצעות יש לצרף ערבות כספית לקיום תנאי המכרזים ואישורים בני תוקף על ניהול ספרי חשבונות, רווח למע"מ ותעודת עוסק מורשה עפ"י ההוראות בטופס המכרז מוף 3000.

סעיף ו' על המציעים לבקר — לפני הגשת הצעתם/הצעותיהם — ביחידות עבורן מתפרסמים המכרזים להכרת התנאים במקום ואת לאחר תאום טלפוני על ידם.

סעיף ז' על המציעים למכרזי הטובין לצרף להצעתם פרוספ־קטים/דוגמים מפרטים טכניים וכל חומר רלבנטי להסברת איכות הטובין המוצעים על ידם לשיקול דעת בלעדי של משרדנו.

סעיף ח' כל המכרזים הינם לתקופה ראשונה של שנתיים עם אפשרות הארכה.

סעיף ט' על המציעים לצרף אישורים/כתבי המלצה המוכיחים נסיונם בתחומים בהם הגישו הצעות כולל היקף הזמן.

סעיף י' כל המחירים המוצעים יהיו צמודים עפ"י המצויין במכר־זים ובהתאם לתקנות שעת חרום (יחידות מחירים במצר־כים ושרותים) הקיימות או שתתקבלנה אלא אם תבוט־לנה ע"י הגורמים המוסמכים. המציעים אחראים כי המחירים שהוצעו על ידם תואמים ומותרים עפ"י התקנות בעת הגשת ההצעה.

סעיף י"א ספק המעוניין לגשת למכרז/ים ישלם בעת קבלת החומר (בכתובת דלעיל). 10 ש"ח (שלא יוחזרו) לכל מכרז.

סעיף י"ב אפשר להגיש הצעות למכרז אחד, לכל המכרזים או חלק מהם.

סעיף י"ג המועד האחרון להגשת הצעות: יום חמישי 26.3.87 שעה 9.00.

סעיף י"ד אין משרדנו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא והוא רשאי — עפ"י שיקול דעתו — לחלק רכישת השרותים/הטובין בין מציעים שונים.

מכרז תמ/87/12

1. הנהלת הרכבת מעונינת

להעביר חסה בתחנת הרכבת בת גלים

2. המעונינים מתבקשים להגיש את הצעותיהם עד לתאריך 31.3.87 בשעה 12.00
א) תקופת השכירות.
ב) גובה דמי שכירות חודשיים וצורת הצמדה.
3. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסך 10% מערך הצעתו השנתית.
4. בחנות לא ימכרו דברי מזון, שתיה, ועתונים.

פרטים נוספים ימסרו אצל מר משה יערי טל: 04-531211 שלוחה 2260 חיפה.
או מנהל תחנת בת־גלים טל: 04-531211 שלוחה 2059.
את ההצעות יש לשלוח בשתי מעטפות כמתואר להלן:
(1) על המעטפה הפנימית יכתב מכרז מס' תמ/87/12.
(2) על המעטפה החיצונית ירשם:
ת.ד. 44 חיפה 31000 עבור מכרז תמ/87/12.
אין הנהלת הרכבת מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוזמנות בזה הצעות לאספקת:

מכרז 327/86 — **גלגלת לשחרור כבל אופטי**
מכרז 330/86 — **ספק כח מיתוג עד ... וולט**
מכרז 329/86 — **מכונה חשמלית לחיתוך ביד**
מכרז 331/86 — **אוסצילוסקופ עם זכרון**
מכרז 332/86 — **מחולל אותות ומתקפים**
מכרז 333/86 — **מדבקות**
מכרז 335/86 — **אינסטלציה מים לבנייני אגן בת"א**

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אפסנאות ומתכנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום, בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 7.
פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 29.3.87 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במבריקים לא תתקבלנה.

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על **מכירת רכב**. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.
תנאי תשלום: 60% בתמורה בבקאית, 40% הנותרים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.
מכירת טפסי המכרזים תחל ביום שני 16.3.87 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה: בימים א'–ה' בשעות 08.30–12.30, בימים א' וג' גם בשעות 14.00–15.00.

מכרז מס' 058/87/03

רכב נוסעים מסוגים ודגמים שונים, הכולל: פיז'ו 104, פורד קורטינה — אסקורט וסיירה, רכב אמריקאי שונה ועוד.
ימי סיור: 18, 19 במרץ 1987 בין השעות 08.00–11.30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־23.3.87 עד שעה 10 למכרז.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
מרים ברפמן
בת שרה וישראל שצ'צ'ינסקי
מעיירה טורקפולין
הלוויה תתקיים היום יום חמישי י"א באדר תשמ"ז 12.3.87
בבית העלמין בקרית שאול בשעה 14.15
המשפחה

יקירתנו
חיה אקהרד
לבית ניישלוס
איננה
משפחת אליעל — הרצליה
משפחת אקהרד — טולון
משפחת זרח — פאריס
הלוויה נערכה בטולון

לישראל שפר והמשפחה
תנחומינו הכנים במות אחיך
צבי שפר ז"ל
חוה ושמה אנודמן — ג'ני ודידי ידין
אילנה ודוד אמ... — אורה ומשה פריזאקס
ריבה ואריה ברטביץ — יהושוע ודבורה ליברוביץ
והבה ויצחק דנקנר — מרי ויוסף סטקבור
לאה ואהרון זילברשטיין — ביני וטולי קרגן
רנה וריצ'רד יודלביץ — תמי ויורם שוהם

למגדה קמנש
לאורה ורמי רובינשטין
משתתפים באבלכם הכבד במות הבעל־האב
שני קמנש ז"ל
אידמה ואברהם רובינשטין
יהודית ויואב רובינשטין
נורית ודוד פרח

למגדה קמנש
לאורה ורמי רובינשטין
קבלו תנחומנו הכנים במות הבעל־האב
שני קמנש ז"ל
חברת אברהם רובינשטין ושות'
ההנהלה והעובדים

לצפורה גרינולד
משתתפים באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
חבריך לעבודה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו
שטילמן חנוך ז"ל
(ממניף תולון — בת־ים)
ומשתתפים בצער המשפחה
א ג ד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

למשפחת שטייניץ
ולמפעלי שטייניץ
אתכם באבלכם על מות האב
אריה ז"ל
אלקו התקנות ושרותים

למר הפליך אברהם והמשפחה
משתתפים באבלכם במות הרעיה
אלישבע ז"ל
ראובן שולשטיין
מנכ"ל טמבור
ההנהלה והעובדים

דחפון
שרות הודעות
03-611001

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

שטבהולץ: הכל תלוי בכושרו של מצ'יר

הטניסאים הישראלים דרוכים להגרלת סדר המשחקים שתהיה היום

גביע דייוויס

הראדיץ' קארלובה צ'כיה (שרות "ספורט הארץ"). היום בצהריים (13.00) תהיה כאן הגרלת המישחקים אשר תיקבע את סדר המישחקים בפתיחות מישחקי היחידים בטניס, שיחלו כאן מחר (ב־17.00 שעון ישראל).

אין עוד ספק, ששלמה גליקשטיין ועמוס מנסדורף יתחילו במישחקי היחידים. קפטן הנבחרת הישראלית יוסי שטבהולץ מסר, כי טרם נקבע דבר לגבי מישחק הזוגות ואין להוציא מכלל אפשרות, שגלעד בלום ושחר פרקיס יאוחו כמתכבים במישחק זה.

אתמול התאמנו הטניסאים מישראל פעמיים. הטניסאים העבירו קשה וביתר הזמן עברו טיפולים ועיסויים. הישראלים ראו גם את היריבים הצ'כים באימונים והתרשמו במיוחד מכושרו של המדורג מס' 1 מילוסלאב מצ'יר שהוא טניסאי מצוין. "ההרגשה שלנו טובה, אבל הרבה תלוי בכושרו וביכולתו של מצ'יר ואיך הוא ישחק נגדנו", הביע שטבהולץ הערכתו באשר לסיכויי הישראלים במישחקים.

אחרי 21 שנה: שטבהולץ וקודש משני עברי הרשת

טניס

מאת מיכאל קרנון

כברת דרך ארוכה עשו יוסי שטבהולץ ויאן קודש, הקפטנים של נבחרות הטניס של ישראל וצ'כוסלובקיה. כאן נפגשו לראשונה במאי 1966 על מיגרש החימר באיצטדיון הטניס המרכזי בפראג.

קודש, שעשה אז את הופעתו הראשונה בגביע דייוויס בגיל 20, שיחק ביחידים רק משום שהמתכבס מספר אחד של צ'כוסלובקיה, מילאן הולצ'ק, היה פצוע. יוסי כבר היה מנוסה יותר והגיע עם חבריו לפראג הישר מליסבון, שם ניצחו את פורטוגל 3–2.

גם ישראל שיחקה אז ללא המתכבס מספר אחד שלה, אלעזר דוידמן, שנותר חולה בחדרו בבית המלון. הצ'כים ניצלו את המצב עד תום. יאבורסקי, קודש ופאלה הכניעו את שטבהולץ ויהושע שלום 5–0, בלי שישראל זכתה אפילו במערכה אחת. כמי שנלווה אז לנבחרת, זכורה לי עד היום אוירת הדכאון, כאשר התברר כי השחקנים שלנו חסרי אונים.

קודש התקדם בצעדי ענק וב־1973 זכה באליפות ווימבלדון, כנצלו את העובדה שמרבית המקצוענים לא נטלו חלק במישחקים, במחאה על השעייתו של היר גוסלבי פיליץ'. שטבהולץ שיחק עוד שנים אחדות, סיים את לימודי המשפטים ולאחר מכן נכנס במרץ לפעילות באיגוד הטניס. יש לו חלק חשוב בהתקדמות הגדולה של הנבחרות שלנו. הרגע הגדול שלו היה באוקטובר האחרון בסנט־גאלן, כאשר הנבחרת גברה 4–1 על שוויץ ועלתה לבית העליון של גביע דייוויס.

אין מה להפסיד

עכשיו הם נפגשים שוב משני עברי הרשת, בהיכל הספורט של הראדיץ'־קארלובה. קודש הוא הקפטן של אחת הנבחרות הטובות בעולם, שזכתה בגביע דייוויס ב־1980 וגם ללא איוון לנדל שיחקה בשנתיים האחרונות בחצי הגמר. לשטבהולץ ושחקניו זו הופעת בכורה בחברה הגבוהה והוראי שקיוו ליריב נוח יותר.

צ'כיה פייבוריטית ברורה לניצחון, משום שיש לה מסורת, שחקנים טובים יותר והיא משחקת בבית. היתרון היחיד של ישראל הוא בכך שעל השחקנים שלנו לא יופעל שום לחץ, רק לצ'כים יש מה להפסיד. תוצאה של 5–0, כמו במאי 1966, בהחלט אפשרית. אבל אין לי ספק שעמוס, שלמה, שחר ואולי גם גלעד יעמידו בפני מצ'יר, שרייבר ושמיד קשיים גדולים בהרבה, מאשר יוסי ושוקה לפני 21 שנה.

אסור לנו לטפח אשליות. אבל הנבחרת הזו כבר הוכיחה, שהיא מסוגלת להתעלות, ולכן נקווה להצלחתה.

אנגלס ברשימה — אבל לא ייכלל במשלחת הגרמנית

מערב גרמניה

מאת סופר "ספורט הארץ"

שטפאן אנגלס, כדורגלן פ.צ. קלן והנבחרת האולימפית של מערב גרמניה, שסולק ממסע קבוצתו לישראל בחודש שעבר, לאחר שקרא "הייל היטלר" לעברו של דניאל ברייילובסקי ממכבי חיפה — לא יבוא לישראל למיפגש הבינלאומי, למרות ששמו נכלל בסגל האולימפי הרחב שהועבר להתאחדות הישראלית לכדורגל.

כאשר נשאלו ראשי ההתאחדות הישראלית, כיצד יגיבו אם יוזמן אנגלס למסע לארץ, השיבו כי אינם רואים צורך להגיב, כל עוד לא הגיעה לידיהם הרשימה הגרמנית.

אחרי שנתקבלה הרשימה שלשום, התקשר אתמול בבוקר מנהל ההתאחדות הישראלית יעקב אראל לגרמניה ונאמר לו, כי אין לישראלים סיבה לדאגה: אנגלס אמנם ברשימת הסגל הרחב, אבל כנראה שלא ישתתף במסע לישראל.

עד כמה רב העניין שמעורר המיפגש הבינלאומי של ישראל וגרמניה, תעיד העובדה שאתמול התקבלה הודעה בלתי צפויה במשרדי ההתאחדות בתל אביב: מערכת שבועון הספורט הגרמני הנפוץ "קיקר" הודיעה, כי תשגר קבוצה של 90 מקוראי השבועון לטיול בישראל, במהלכו ישולב ביקור במישחק. הם יתאכסנו במלון תל אביבי ומבקשים להסדיר להם פגישה עם מאמן ישראלי, שחקן ישראלי ומקורבים נוספים לכדורגל הישראלי.

אוהדי קלן יפגינו נגד הדחת שומאכר

בון (ע"ר). אוהדי הכדורגל של קבוצת פ.צ. קלן, הודיעו, שיפגינו למען השוער טוני שומאכר, שהודח גם משורות הקבוצה, בנוסף לסילוקו לצמיתות מן הנבחרת המערב גרמנית. האוהדים יפגינו בשבת את מישחק הליגה נגד באיירן מינכן ובאותה עת יפגינו ליד שערי האיצטדיון נגד הרחקתו של השוער הוותיק. את מקומו של שומאכר בשער יתפוס לראשונה אנטה בראון בן ה־19.

ועדת משמעת

אזולאי הורחק לשני מישחקים

מאת סופר "ספורט הארץ"

חנן אזולאי, בלם הפועל בית"ר ירושלים, הורחק אמש לשני מישחקים בפועל, ולשניים על תנאי, ע"י בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל. אזולאי הועמד לדין משמעתי בגלל הרחקתו במישחק הליגה עם שמשון תל־אביב (1–1). אזולאי יהיה רשאי לשחק ביום ג' הקרוב בשלב שמינית גמר גביע המדינה.

פאסארלה הושעה ל־6 שבועות

מילאנו (ע"ר). קפטן ארגנטינה לשעבר בכדורגל, דניאל פאסארלה, הושעה ל־6 שבועות ע"י ועדת המשמעת של הליגה האיטלקית, בגלל שבעט בנער אוסף כדורים. קודם לכן נקנס פאסארלה ב־3500 דולר על ידי מועדונו אינטר מילאנו. הכסף הועבר לנער הנפגע שיסייע לו בלימודיו בגנואה.

אצבעות רבותי, אצבעות

על רגל אחת

מאת יהושע שגיא

העובדה שמכבי תל אביב מעולם לא ניצחה את ריאל במאדריד, אין פירושה שהדבר לא יכול לקרות בפעם הראשונה הערב. זה בעצם כל מה שמכבי צריך, כדי להבטיח את נסיעתו לגמר האירופי בלוזאן. זה בעצם כל מה שאוהדי מכבי ואוהבי הכדורסל בישראל מצפים, כדי להאריך את העונה בשלושה שבועות נוספים. אחרת, תסתיים העונה הלילה במאדריד.

בל נתכחש למציאות: כמעט כל הכדורסל בישראל הוא מכבי תל אביב. אם מכבי בתמונה בזירה האירופית, יש עניין בכדורסל. כאשר אין מכבי — מצער. אבל אין עניין. ראו את מישחקי הפלייאוף. היכן שאין מכבי — אין רמה, אין התלהבות, אין קהל רב, העניין מוגבל מאד. אי אפשר לדרוש מקבוצות כמו הפועל חיפה, אליצור נתניה, הפועל תל אביב (בלי הרבה) שיסחפו את הפלייאוף לעניין ולרמה גבוהה.

אם רוצים עוד קצת מתח לאומי אמיתי, צריך להתפלל שמכבי יעלה לגמר בלוזאן. את המתח הזה לא תמצאו בליגה ולא תמצאו בגביע. כאן הכל כמעט נגמר עוד לפני שהוא מתחיל. כאן מכבי עושה ככל העולה על רוחו.

כאשר מכבי יגן הערב על הסל בידיים מורמות, יזדקקו לו בישראל אצבעות. אומה שלמה מחכה לניצחון במאדריד. התקווה האמיתית שלנו לקצת נחת ולמעט גאווה לאומית. לא רק פלאפל וסלע וזקש, לא רק ועידה בינלאומית ומלחמות יהודים, קצת נחת, רבותי. זה מה שמכבי נותן לנו כשהוא מנצח.

לכן, כאשר רחובות ישראל יראו הלילה כמו בעת עוצר לאומי, נחזיק כולנו אצבעות למכבים במאדריד.

מאדריד, הערב ב־22.00: לקבל מריאל ברכת הדרך ללוזאן

עוד ניצחון אחד — ולא גמרנו

מכבי תל־אביב			
מס.	שם	גיל	גובה
4	האווי לאסוף	31	2.09
7	מוטי ארואסטי	32	1.88
8	גרג קורנליוס	30	2.01
9	מיקי ברקוביץ'	33	1.91
10	חן ליפין	20	1.84
11	אבי שילד	21	1.82
12	דורון ג'מצ'י	25	1.97
13	קווין מגי	28	2.02
14	ליאור ארדיטי	19	1.92
15	לי ג'ונסון	29	2.09

● מאמן: צבי שרף
● עוזר מאמן: יאיר שרון

ריאל מאדריד			
מס.	שם	גיל	גובה
4	פרנאנדו מאטאו	18	2.02
5	א. דליקוראל	30	1.92
6	פרנאנדו רומאי	27	2.13
8	בראד ברנסון	28	2.08
9	מ. קארבונל	19	1.88
10	א. רואיסטאס	18	1.82
11	ח. קורבאלאן	32	1.84
12	רפאל רוליאן	34	2.07
14	ח. איטוריאגה	27	1.96
15	לארי ספריגס	27	2.01

● מאמן: מנואל סאינז
● עוזר מאמן: קליפורד לויק

● שופטים: קוטלבה (צ'כיה), ריגאס (יוון).

מיקי ברקוביץ'

לי ג'ונסון

רגע האמת של מכבי: אחרי חמש שנים — סיכוי לגמר האירופי

גביע האלופות

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ" לספורט

מאדריד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). אם תשאלו את אנשי ריאל מאדריד ואת העיתונאים הספרדים, מי ישחק ב־2 באפריל בגמר גביע אירופה לאלופות בלוזאן, ישיבו כמעט כולם: מכבי תל־אביב וטרייסר מילאנו. כשאומרים זאת לצבי שרף, מאמן מכבי תל אביב, הוא מחייך. זה אמנם מתאים לו, אבל גם הוא יודע היטב שזה לא כל כך פשוט. בניגוד למקומיים, המשוכנעים שאורתז תפסיד הערב בקובנה ובזה יובטח מקומו של מכבי בגמר, מטיל שרף ספק בכך. "הצרפתים ינצחו בקובנה כפי שעשו זאת היוגוסלווים והאיטלקים", הוא אומר. המסקנה שלו פשוטה: כדי לעלות לגמר, צריך מכבי לנצח הערב את ריאל.

בהתקפה יתבסס מכבי על מישחק מסודר וסבלני, כמו במילאנו, אמצעי נוסף לעצור את המהירות של היריב. ייעשה גם מאמץ לסחוט בשלב מוקדם עבירות משחקני ריאל, בי־ריעה שיש לה מחסור במחליפים. להערכתי, יותר שרף בפתיחה על דורון ג'מצ'י ויציב במקומו את לאסוף או קורנליוס (היה מצויין באימון ביום שלישי). אחד מהשנים שישחק, יצטרך לשמור על ספריגס המצויין, המשתמש בכוח ובמהירות.

טבלת בית הגמר

1.	מכבי ת"א	9	738־772	17
2.	מילאנו	9	727־766	17
3.	אורתז	9	738־725	17
4.	זאדאר	9	725־734	13
5.	ריאל	9	804־788	14
6.	ז'לגיריס	9	778־727	11

● המחזור העשירי והאחרון יושלם הערב בשני מישחקים נוספים:
★ ז'לגיריס קובנה — אורתז
★ מילאנו — זאדאר.

ריאל - מכבי במאדריד

1967/68	הפסד	54־64
1972/73	הפסד	75־87
1974/75	הפסד	94־114
1975/76	הפסד	78־125
1976/77	הפסד	94־105
1978/79	הפסד	76־90
1979/80	הפסד	96־97
1980/81	הפסד	89־96
1982/83	הפסד	92־95
1984/85	הפסד	76־106
1985/86	הפסד	86־111

● סך הכל: 12 הפסדים

אחרי חמש שנים

הערב ב־22.00 שעון ישראל (שידורים ישירים בטלוויזיה וברדיו), בהיכל הספורט הגדול של מאדריד, יהיה איפוא רגע האמת של מכבי תל־אביב. אחרי הפסקה של חמש שנים יש למכבי ההזדמנות לשחק בפעם החמישית בגמר גביע אירופה לאלופות. התאוששות מרשימה, עם חמישה ניצחונות רצופים בבית הגמר, כולל במישחקי החוץ בבריסל, בזאגרב ובמילאנו, הציבה את מכבי ברגל אחת בגמר. מה שנותר, כדי להעביר גם את הרגל השניה, זה לנצח את ריאל.

לישראלים רבים זה נראה פשוט מאד. הם משוכנעים שריאל לא תתאמץ, על רקע היחסים הטובים בין שני המועדונים. אני מצטרף לדעתו של שרף, שאין שום קשר בין יחסים אלה לבין תוצאת מישחק הערב. ריאל רוצה לנצח, גם אם זה ימנע ממכבי לשחק בגמר.

חיזוק לכך קיבלתי אתמול משחקה האמריקאי המצויין בראד ברנסון, יליד דאלאס, טכסאס: "אנחנו רוצים לנצח כמו בכל מישחק. יתר על כן: יש לנו מוטיבציה גדולה לגבור על מכבי, כך שנוכל להרים ראש ולומר שניצחנו את שתי הקבוצות הפיינליסטיות". ברנסון משוכנע, שמכבי ישחק בגמר נגד מילאנו: "למרות שניצחונו פעמיים על ידי אורתז, אינני חושב שזו קבוצה באיכות של מכבי. הצרפתים יפסידו בקובנה ואתם תשחקו בגמר", אומר הכדורסלן הסימפטי הזה, שישחק גם בעונה הבאה במאדריד, אשר שקלע 26 נקודות בתל אביב.

זו קבוצת ריאל מאדריד, המשוכה האחרונה של מכבי תל־אביב בדרך לגמר גביע אירופה. עומדים (מימין לשמאל): עוזר המאמן קליפורד לויק, לארי ספריגס, רפאל רוליאן, פרנאנדו רומאי, בראד ברנסון, המאמן מנואל סאינז. יושבים: חואן לופס־איטוריאגה, חואן אנטוניו־קורבאלאן, אלפונסו דל־קוראל ותומה בירויקוב, שאינו משחק בגביע אירופה.

בגלל כדור קטן

לאלה ששכחו, מה היה ב־22 בינואר ביד אליהו: מכבי ישראל הובילה 45–43 במחצית ו־80–77 כשנותרה דקה ו־22 שניות לסיום. ג'ונסון וברקוביץ קבעו 81–80 למכבי, 16 שניות לסיום. ואז היו לריאל שתי הזדמנויות לזכות במישחק. לארי ספריגס, שבא לכאן מלוס אנג'לס לייקרס, החטיא מהפינה והענק פרנאנדו רומאי המשיך את הכדור החוצה, שפגע בטבעת והחליק החוצה. לו היה כדור זה פנימה, סביר שריאל היתה מתמודדת הערב על מקום בגמר, ומכבי היה בא לכאן למישחק פורמאלי בלבד.

מנואל סאינז, מאמן ריאל, טוען עד היום שהשופטים ניצחו ביד אליהו. הוא אומר גם שפציעתו של קורבאלאן, שלא שיחק במחצית השניה, פגעה בקבוצתו. הוא רק שכח שמכבי שיחק כל המחצית השניה ללא דורון ג'מצ'י, שנפגע בהתנגשות עם ספריגס. הערב יוכל דורון להבטיח את הופעת הבכורה שלו בגמר גביע אירופה. הוא מצוי בכושר מצויין, דבר שבא לידי ביטוי גם באימונים כאן. "אני לא רוצה להגיד דבר", אומר ג'מצ'י, "אני מאמין שאנו יכולים לנצח כאן כפי שעשינו במילאנו ובזאגרב". אם תשחק ריאל שוב בהגנה איזורית, תהיה ידו הזהב של ג'מצ'י כלי הנשק העיקרי של מכבי תל אביב.

ברנסון אומר שריאל מצויה עתה בכושר טוב יותר מאשר בעת ביקורה בתל אביב. גם הפרשנים כאן מאשרים זאת ומצביעים בעיקר על השיפור אצל ספריגס וקורבאלאן. מאידך יש למאמן הספרדי בעיה עם שחקני הספסל. היעדרו של איטוריאגה, שככל הנראה לא יתלבש הערב והעובדה שהקפטן רפאל רוליאן לא התאמן כל השבוע בגלל מחלת שפעת, מגבילים את יכולת התמרון של ריאל. רשמית אומרים כאן שאיטוריאגה פצוע ויחזור לפעילות רק ב־21 בחודש, כדי ... תיות שלב הפלייאוף. אבל מאחורי הקלעים רווחות שמועות שהוא נמצא בטיפול גמילה מסמים. איש אינו מאשר או מכחיש זאת, וגם בעיתונים אין רמז לכך.

אגב, נכון לאתמול, אין המישחק זוכה לכיסוי רציני. אפשר להבין את הספרדים. לו היה מכבי במצב דומה, ללא שום סיכוי להגיע לגמר, גם העיתונים שלנו היו שומרים על פרופיל נמוך.

לשמור על קור רוח

זה בדיוק מה שמנסים לעשות מנהלי מכבי תל אביב, כדי לא להכניס את השחקנים ללחץ. מנהל הקבוצה, שמואל מחרובסקי, אומר שלאור לקחים קודמים לא יהיו הפעם שיחות ותידרוכים רבים. "כל אחד שיעלה למגרש, יודע את חשיבות המישחק הזה. לא צריך לדרבן אותם", הוא אומר.

מצב הרוח מרומם, ולפחות עד אמש התרשמתי שהשחקנים רגועים ובטוחים בכוחם, משהו כמו לפני המישחק במילאנו. אני מניח שהמאמן שרף ועוזרו יאיר שרון לא ישנו הרבה הלילה. יש להם עוד כמה התלבטויות כיצד לשחק נגד ההתקפות המתפרצות של ריאל, ובאיזו חמישיה לפתוח. "נצטרך לנקוט בהגנה קבוצתית", אומר שרף, "עם הרבה התלהבות ועזרה הדדית. זאת כדי למנוע מריאל לפתוח התקפות מתפרצות".

בפריצותיו לסל. ליפין הארואסטי, שיתחלקו בעומס בתפקיד הרכז, יצטרכו להפעיל הרבה ככל האפשר את מגי ואת ג'ונסון. ואם אלה ימשיכו בתצוגות האחרונות שלהם, תהיה לריאל בעיה גדולה.

גם לשיפוט יהיה חלק חשוב בתוצאה הסופית. מכבי יכול להיות שבע רצון מכך, שאת המישחק ינהלו שניים מבכירי השופטים באירופה: הצ'כי קוטלבה, היווני ריגאס.

אחרי 14 הפסדים נגד ריאל במאדריד (12 בגביע אירופה, 1 בגביע הבין יבשתי ו־1 בטורניר), הולך הערב מכבי על כל הקופה. אין לי ספק, שיש לו הכלים לנצח את ריאל. כל עוד ישמרו שחקניו, מאמניו ומנהליו על קור רוח. אסור לשכוח מה קרה לפני שנתיים בבר לונה כאשר מכבי היה במצב דומה, על סף עליה לגמר. הפסיד 84–94.

גם הערב יש אמנם מה להפסיד, אבל יש גם הרבה מאד מה להרוויח.

ראשי מכבי במאדריד מתלבטים בשאלה:

האם לדווח למכבים את תוצאת אורתז בקובנה?

המשחק ברוסיה יסתיים לפני שיחול המאבק במאדריד

מאת מיכאל קרנון
שליח "הארץ" לספורט

מאדריד, (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כדורסלני מכבי תל־אביב וריאל מאדריד השלימו אמש את ההכנות למשחק הגדול של האלוף הישראלי שיהיה הערב (22.00 שעון ישראל), כאשר התאמנו בזו אחר זו בהיכל הספורט העירוני.

אנשי מכבי הקדימו להגיע להיכל הנהדר הזה, כאשר שחקני ריאל היו עדיין בעיצומו של האימון. לחלק מאנשי מכבי זכרונות נפלאים מהמקום הזה. ברקוביץ, ליפין, ג'מצ'י ולאסוף שיחקו כאן בחודש יולי עם נבחרת ישראל שסיימה במקום השביעי באליפות העולם. המאמן היה אז צבי שרף וראש המשלחת היה שמעון מזרחי. אלה שלא ביקרו כאן עדיין הופתעו מהמתקן הנהדר, אחרי שהתרגלו כבר לאצטדיון המרכא של ריאל. "אוי, כמה טוב שלא משחקים שם", פלט באנחה מנהל הקבוצה שמואל מחרובסקי, אשר הודה כי אצלו מתחילות פעימות הלב המוגברות 24 שעות לפני שריקת הפתיחה.

רפאל רוליאן, הקפטן המזוקן של ריאל, הסתפק באימון קצרצר, עקב מחלתו, והוא יהיה הערב בהרכב. מאידך נעדר גם הפעם איטוריאגה.

פגישה מסורתית היתה בין קורבאלאן לבין מיקי ברקוביץ ומוטי ארואסטי. יריבים ותיקים אבל ספורטאים וידידים. חילופי דברים ולחיצות ידיים היו גם בין הכדורסלנים האמריקאים של שתי הקבוצות.

אנשי המשלחת מתלבטים עדיין באם לדווח הערב לשחקנים את תוצאת המשחק בין ז'לגיריס ואורתז שיסתיים עוד לפני שיתחיל כאן המשחק בין מכבי לריאל. תוצאות משחק זה עשויות לקבוע אם מכבי ישחק בגמר. "אנו רוצים לנצח פעם אחת את ריאל במאדריד, גם אם מקומנו בגמר יובטח קודם לכן", אומר היו"ר מזרחי.

נראה לי שבסופו של דבר לא תהיה ברירה אלא לדווח לשחקנים, מאחר שכל המכבים אותם ידעו על כך בלאו הכי.

כדורסל

אליצור מערער על ההפסד למכבי

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל של אליצור נתניה הגישה אתמול ערעור על תוצאת המישחק (76–96), בו הפסידה למכבי תל־אביב בגומלין בגמר־סל, שהיה בראשית השבוע ביד־אליהו.

בכתב הערעור, שיישמע בימים הקרובים בפני ועדת הליגה והגביע — לאחר שיגיע דו"ח השופטים למשרדי איגוד הכדורסל — נטען כי יש לבטל את תוצאת המישחק ולערוך מישחק חוזר מפני שהשופט מנשה הרמן הרחיק את שחקן אליצור, ג'ים ג'ונסטון, ל־5 דקות בלי שהרחקה לפרק זמן קצוב שכזה מעוגנת בחוקת הכדורסל.

בישיבת איגוד הכדורסל, שהיתה אמש, הוחלט לקדם את הכדורסל הנשי בישראל. האיגוד יתן מענק בשיעור השווה ל־1,000 דולר לקבוצות שיגיעו לגמר הגביע.

כן אישרה הנשיאות את המלצת הוועדה המקצועית לרשום למישחקי קדם אליפות אירופה את נבחרות הנשים, הנערות והנוער של ישראל. נבחרת הנשים תתמודד במישחקים הקדם־אירופיים בספטמבר 1987, בעוד שמישחקי הנערות והנוער יהיו באפריל 1988.

במכתב שהגיע לאיגוד הכדורסל מבקשת קבוצת סן־אנטוניו מטקסס, ארה"ב, לארגן לה שלושה מישחקים ביוני 1988. הבקשה הועברה לדיון בוועדה המקצועית.

אתלטיקה

אתלט צ'כי ערק באינדיאנאפוליס

פראג (איי־פי). אתלט צ'כי, שהשתתף בראשית השבוע באליפות העולם באולם באינדיאנאפוליס, לא חזר למולדתו — גילה אתמול "רודה פראבו", ביטאון המפלגה הקומוניסטית הצ'כית.

העיתון מסר, כי קופץ המשולשת יאן קארו לא התייצב למקום המיפגש של חברי המשלחת בארה"ב, לפני המראתה לאירופה. הדעה הרווחת כאן היא, כי הספורטאי החליט לערוק, אבל שום עיתון לא מסר על כך בירוחו. קארו עלה לשלב הגמר באינדיאנאפוליס, אבל דורג במקום העשירי בלבד, בהישג מאכזב של 16.33 מטר. האתלט בן ה־24 הוא השיאן הצ'כי במקצוע זה (17.34 מ'). קארו דורג שישי באליפות העולם ב־1983.

מכבי ניצח בדרבי הרחובותי

מאת סופר "ספורט הארץ"

מכבי רחובות ניצח אמש את הפועל בדרבי העירוני 18–17, במחזור ה־20 בליגה הלאומית בכדוריד. בדרבי הרמת גני גבר הפועל על מכבי ארזים 17–15. ★ במשחקים האחרים: הפועל ראשל"צ — הפועל פ"ת 22–19. הפועל בת־ים — אסא ת"א 20–19. מכבי נתניה — אליצור הרצליה 35–18. מכבי ראשל"צ — מכבי פ"ת 31–16.

אן.בי.איי

37 נקודות של ווילקינס

סן אנטוניו (איי־פי). בניצחון של דומיניק ווילקינס, שקלע 37 נקודות, ניצחה כאן אטלנטה את סן אנטוניו 113–106 בהארכה — ניצחונה הראשון בעיר זו מאז עונת 1981/82.

★ תוצאות אחרות בליגה המקצוענית: ניו ג'רזי — וושינגטון 121–79, פילדלפיה — קליוולנד 100–91, דטרויט — ניו יורק ניקס 116–93, סיאטל — יוסטון 136–127 (שתי הארכות), לוס אנג'לס לייקרס — דנבר 143–107, גולדן סטייט — סאקרמנטו 125–114.

חדשות חוץ

עיראק: מוגרה מיתקפה אירנית באזור הכורדי

"טהראן מפרסמת דיווחים מוגזמים, כדי למשוך לצדה את הכוחות הכורדיים מתנגדי המשטר"

בגדאד, (ע"ר). עיראק הודיעה אתמול, כי כוחותיה מיגרו התקפה אירנית על פיסגת הר אסטרטגית באיזור מבודד ומכוסה שלג בכורדיסטן העיראקית.

סוכנות החדשות העיראקית הרשמית "אינא" מסרה, כי ההתקפה נהדפה שלשום על ידי החטיבה 96 של המחנה החמישי בפיסגת "קארדא קר", החולש על מצב האג' עומראן, 340 ק"מ צפונית לבגדאד.

לדברי ההודעה העיראקית, נהרגו בהתנגשות מאות חיילים אירניים והם השאירו אחריהם כמויות גדולות של נשק ורכב משוריין. ההודעה אינה מוסרת פרטים על היקף אבידותיהם של העיראקים.

גירסת אירן

לעומת זאת מסרה שלשום סוכנות הידיעות האירנית "אירנא", כי לעיראקים נגרמו 3000 אבידות במיתקפה האירנית בצפון מזרח עיראק. המיתקפה האירנית בצפון נפתחה לפני שבוע ימים והיא מתנהלת באיזור הררי מושלג. מיתקפה זו נפתחה במקביל לקרבות הערים המתנהלים בסביבות בצרה, העיר השניה בגודלה בעיראק, השוכנת בחזית הדרומית.

ראש המחלקה המדינית במשרד ההגנה העיראקי עבדאלג'אבר מוחסן, אמר כי הלחימה בצפון נמשכת, אולם אירן הגזימה בדיווחים על מהלך הקרבות. לדבריו, מפרסמת טהראן דיווחים מוגזמים, כדי לטשטש את כשלונותיה בדרום ולעודד את המורדים הכורדיים מתנגדי עיראק לתמוך בכוחות האירניים.

כ־200 שומרים הממונים על אבטחת נשיא ארה"ב והשגרירויות הזרות בוושינגטון הפגינו שלשום ליד הבית הלבן במחאה על שכרם הירוד ושעות עבודתם הארוכות. "זוהי הרגשה רעה להשתתף במשמרת־שובתים", אמר אחד המפגינים, המשרת זה 17 שנה ביחידת לובשי המדים של השירות החשאי. לדבריו, השכר הירוד (כ־20 אלף דולר לשנה) מאלץ את שומרי שירות זה לעבוד בעבודות נוספות או לקבל על עצמם שעות נוספות בימים הפנויים, כדי להשלים את משכורתם. (צילום איי־פי)

שגריר דרא"פ בקנדה ביקר בשמורת מניטובה:

"לשחורים אצלנו טוב יותר מאשר לאינדיאנים בקנדה"

תגובות חריפות באמצעי התקשורת • ממשלת קנדה טרם הגיבה

מאת גלעד דותן
כתב "הארץ" בקנדה

שמורת האינדיאנים פגיס, (מיוחד ל"הארץ"). שגריר דרום־אפריקה בקנדה עורר אתמול תגובות חריפות באמצעי התקשורת, כשערך ביקור רשמי בשמורת האינדיאנים הגדולה שבמחוז מניטובה, במהלכו רמז שהשחורים בארצו זוכים ליחס טוב יותר מהאינדיאנים בקנדה, וקיבל את בקשת ראש השבט לסיוע כלכלי מדרום־אפריקה.

השגריר גלן באב קיבל את ההזמנה ששלחה אליו, ועם בואו במסוק לשמורה החליף מתנות עם ראש השבט, הציף לואי סטיבנסון. הוא קיבל במתנה שמיכת אינדיאנית והעניק בתשורה קרוגראנד, מטבע זהב ממולדתו. אחר קיבל מכתב לממשלת פרטוריה, בו בקשה לסיוע חוץ בסך 99 מיליון דולר לאינדיאנים בשמורה.

בנאום התודה אמר השגריר באב, כי לאינדיאנים בקנדה ולשחורים בארצו גורל משותף. "מחר מאד כמה הרבה אצבעות מאשימות מצביעות על דרום־אפריקה", אמר באב לעשרות העיתונאים. "אם תצביע על שכנך — תגלה שיש שלוש אצבעות המורות עליך". ראש השבט בשמורה, הנמצאת 180 ק"מ צפונית לוויניפג, תקף בנאום בוטה את הממשלה. האינדיאנים הריעו לדבריו ולדברי השגריר. ממשלת קנדה טרם הגיבה.

בעקבות עיסקת הנשק עם איראן

ארה"ב תקבל טנקי מערכה טי 72 מתוצרת סובייטית

מדווחת רשת הטלוויזיה אן־בי־סי בהסתמך על מקורות ביון

ואשינגטון (ע"ר). ארה"ב עומדת לקבל כמה טנקי־מערכה מתוצרת סובייטית, כתוצאה מעיסקת הנשק שנעשתה עם איראן בחודש ספטמבר — מסרה אתמול הטלוויזיה האמריקאית.

רשת הטלוויזיה "אן־בי־סי" מסרה, כי משלוח של טנקים סובייטיים מודרניים מדגם "טי־72" נשלח לארה"ב באמצעות מדינה מערב אירופית ששמה לא נמסר. המשלוח נמצא עתה בדרכו לאמריקה.

דובר משרד ההגנה האמריקאי רוברט סימס, שנתבקש להגיב על הידיעה, אמר לכתב רויטר שאין הוא יודע דבר על משלוח זה. רשת הטלוויזיה מוסרת את הידיעה בהסתמך על מקורות ביון.

לפי הידיעה הציעו האיראנים את הטנקים, בפגישה עם פקידים אמריקאים, מתוך תקווה שהדבר יבטיח את המשך זרם הנשק האמריקאי, כולל טילי נ.מ. מדגם "הוק" — זאת, לאחר שהנשיא רייגן החליט בנובמבר שעבר, לבטל את עיסקות הנשק עם איראן, שנועדו במקורן להביא לשחרור בני הערובה האמריקאים בלבנון.

בידיעה של רשת הטלוויזיה נאמר, כי השלטונות האמריקאיים היו מעונינים מזה זמן רב להשיג את הטנקים מסוג "טי־72", כדי לבחון את תכונותיהם. כמה טנקים כאלה נתפסו על ידי ישראל במלחמת לבנון בשנת 1982, אבל הם ניזוקו קשות, כך שלא ניתן היה להפיק מהם את כל האינפורמציה שארה"ב ביקשה להשיג.

רשת "אן־בי־סי" מוסרת, כי אוליבר נורת, מי שהיה עוזר של היועץ לבטחון לאומי, חכר את אנית המשא "אריאה" הרשומה בפנמה, כדי להעביר משלוח נשק אמריקאי לאיראן ולהחזיר את הטנקים מסוג "טי 72". אולם עיסקה זו נכשלה כדבר מה, לאחר שהאניה המתינה במשך חודש ימים ליד נמל בנדר עבאס, בלי לקבל את המשלוח המובטח.

האיראנים הציעו את הטנקים שנית בפגישה עם נציגים אמריקאים שהתקיימה ב־26 באוקטובר בפרנקפורט. בסופו של דבר הוסכם בפגישה נוספת שהתקיימה בלונדון בדצמבר, כי המשלוח אכן יצא לדרכו.

לדברי רשת הטלוויזיה מצפים עתה בארה"ב להגעת הטנקים.

"ממשלת ארגנטינה מלאה 'יהודים'"

הכריז הארכיבישוף לשעבר של לה פלאטה

בואנוס איירס (עסט"א). אנטוניו פלאזה, לשעבר הארכיבישוף של לה־פלאטה, יצא בהצהרה אנטישמית, באומרו כי ממשלת ארגנטינה של הנשיא ראול אלפונסין "מלאה ביהודים".

בהודעתו אמר איש הכנסיה הבכיר: "ישנם יהודים רבים בממשלת אלפונסין. ואינני יודע אם נותר בה מישהו שאינו יהודי".

דויד גולדברג, נשיא הדאי"א — ארגון הגג של יהודי ארגנטינה — הודיע כי תוגש מחאה לכנסיה בקשר להערות אלה של הארכיבישוף לשעבר.

סעודיה תפעיל עונש מוות על סוחרים ומבריחי סמים

מפיצי סמים שייתפסו בפעם הראשונה יהיו צפויים לעונש מאסר, הלקאה בפומבי ותשלום קנס

ריאד (ע"צ־ע"ר). עונש מוות יוטל מכאן ואילך על מבריחים וסוחרי סמים בערב הסעודית — הודיע אתמול בערב שר הפנים הסעודי, הנסיך נאיף בן עבדל עזיז. בהודעה שפורסמה מטעם השר נאמר, כי מועצת חכמי הדת המוסלמים החליטה פה אחד לסמוך את ידיה על עונש מוות לעבריינים אלה.

לדבריו, נבע הדבר במישרין מהדין המוסלמי. בעבר היו מבריחים וסוחרי סמים בסעודיה צפויים לעונשי מאסר עד 15 שנה בתוספת עונש מלקות.

שר הפנים הודיע, כי מפיצי סמים שייתפסו בפעם הראשונה יהיו צפויים לעונש מאסר, הלקאה בפומבי ותשלום קנס. השופט יוכל להטיל עליהם את אחד העונשים הללו או את כולם יחד, בהתאם לשיקול דעתו.

במקרה שייתפסו בעבירה חוזרת, יוטל עליהם עונש מוות באורח אוטומטי.

הוצאות להורג בסעודיה מבוצעות על ידי עריפת הראש בחרב בכיכר העיר, לאחר תפילת יום ו'. עונש זה חל על האשמים ברציחה ובסיכון ביטחון המדינה.

עורך את המדור: עזרא ארשטי

صكنا من الاجل

שריר דן עם חריש בהסגרתו לצרפת של נקש — בעקבות החלטת בג"צ

לרשות שריר (היוצא לחו"ל בתחילת השבוע) עומדים כחודשיים לקבלת החלטה, ואם לא יספיק לגבש החלטתו — הוא עשוי לבקש מבית המשפט העליון עוד חודשיים

מאת ברוך אלון

שר המשפטים אברהם שריר דן אתמול עם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ועם מנכ"ל משרד המשפטים, מאיר גבאי, בהסגרתו לצרפת של ויליאם נקש בעקבות פסק הדין של בג"צ, שביטל את החלטת שריר שלא להסגירו. סוכם, כי צוות משפטנים במשרד המשפטים ילמד את משמעויותיה של החלטת בג"צ ויגיש את מסקנותיו לשר.

לרשות שריר (המתכונן לנסוע לחו"ל בראשית השבוע הבא) עומדים כחודשיים לקבלת החלטה, שכן נגד ויליאם נקש הוצא צו מעצר שתוקפו יפוג ב־7 במאי. גורמים משפטיים הבהירו אמש, כי אם השר לא יספיק לגבש את החלטתו עד למועד זה, יהיה על היועץ המשפטי לממשלה לפנות לביהמ"ש העליון בבקשה לתת ארכה נוספת של 60 יום לשר המשפטים.

גורם משפטי בכיר הדגיש אמש, כי נשיא ביהמ"ש העליון, השופט מאיר שמגר, ציין בסיכום חוות־הדעת שלו, כי "אם תבוא אל השר שריר פנייה שלא להפעיל סמכותו לפי סעיף 18, יהיה עליו לקיים בדיקה עניינית, שיטתית והוגנת של הטעמים המנומקים ביסוד הפניה, במגמה לעמוד על כך אם אכן יש נתונים בדוקים ובני־משקל, בעלי מהות, מהם ניתן להסיק כי נתגבשו נסיבות היכולות להצדיק אי הסגרה." כלומר, רק אם פרקליטו של ויליאם נקש יציג בפני השר שריר חומר חדש ומשמעותי מאוד, המעיד על סבירות גבוהה של סיכון לחייו של נקש, לכשיוסגר לצרפת, יוכל השר שריר להורות על אי הסגרתו.

אולם גם במקרה כזה תצטרך החלטתו לעמוד במבחן בג"צ, שכן יש להניח שהעותרים (פרופ' שטרית, בשם קבוצת הפרופסורים, ועו"ד גל, בשם קבוצה של ח"כים) יבקשו שוב סעד מבג"צ.

חריש עומד להגיש היום לשריר את חוות דעתו בעניין ההסגרה. חריש יחזור על עמדתו, כי יש להסגיר את נקש. זו גם דעת מנכ"ל משרד המשפטים.

גורמים במשרד המשפטים הביעו אמש פליאה על דברי שריר בתוכנית "מוקד" בטלוויזיה, כי בכוונתו להיוועץ בגורמים חיצוניים בנושא זה.

פקחי עיריית ת"א הדריכו אתמול מבצע־סריקה בחנויות־צעצועים, אחרי שלא מצאו צעצועי נפץ אסורים המופעלים כמדי שנה בחג הפורים. (צילם: יוסף ליאור)

רבבות שקלים ומט"ח נגנבו מכספת בנק עליה בתל־אביב

החשוד — קופאי — שוחרר בערבות כי לא נמצאה עילה למעצרו

(ע) קופאי בסניף בבנק עליה, החשוד בגניבת סכומי כסף גדולים ומט"ח מכספת של לקוח, שוחרר אתמול בערבות בבית־משפט השלום בתל־אביב, לאחר שהשופטת לא מצאה עילה למעצרו.

רס"ל ניסים מנשה טען, כי נתגלתה גניבה בכספת בבנק עליה, שהיא חברה־בת של בנק לאומי, ברחוב הקישון בתל־אביב. באותו סניף משמש כקופאי מיכאיל טביבשווילי, החשוד כי נטל כספים מהכספת. לטענת חוקר המשטרה, נעלמו מן הכספת 140,000 ש"ח, 3,600 דולר, 1,000 שילינג אוסטרי, 3,700 מארק ו־650,000 לירטות. הוא סיפר, שכאשר נודע על הגניבה, התעלף החשוד והועבר לטיפול בבית־חולים.

החוקר אמר, כי פקידי סניף הבנק חשדו, כי הקופאי הוא שהוציא את הכספים מן הכספת. בחקירה התגלה, כי בתיקו של החשוד, שנבדק ע"י קצין הביטחון של הבנק, נמצא צרור מפתחות, לרבות מפתח לכספת. הקופאי כפר בחשדות נגדו. הוא טען, כי בעת סגירת הבנק, ביום הגניבה, הוא סגר את הקופה, בנוכחות מורשה החתימה, והפעיל את מנגנון האזעקה. "אני הייתי כל הזמן ליד מורשה החתימה", אמר.

השופטת אסתר קובו אמרה, כי "החשד המיוחס לחשוד זה הוא ערטילאי ולא מבוסס. העובדה שהוא בעל מפתח לקופה נכונה גם לגבי מורשה החתימה", אמרה השופטת [illegible], כי איננה רואה מקום למעצרו של הקופאי. היא הורתה לשחררו בערבות עצמית וצד ג' של 2,500 ש"ח והפקדה במזומן של 500 ש"ח. השופטת הורתה לחשוד להתייצב במשטרה בכל עת שיידרש לחקירה.

נעצר חשוד באונס התיירת היוגוסלאווית בתל־אביב

חשוד גם בסחיטה ואיומים מאשה שעמה קיים יחסים

(ע) בן 37, ממושב ישרש, אשר נעצר לפני כמה ימים כחשוד בסחיטה ובאיומים, חשוד אף במעורבות באונס התיירת היוגוסלאווית ב־28 בפברואר בתל־אביב.

לפני ימים מספר התלוננה תושבת תל־אביב, בת 37, כי צעיר שעמו היה לה קשר רומנטי, החל לאיים עליה ולסחוט ממנה כספים לאחר שהודיעה לו על רצונה לנתק מגע עמו. לפי תלונתה, דרש ממנה החשוד כספים, בעבור מתנות שאותן נתן לה בשעתו. כשטענה שאין לה כסף, החל להטרידה טלפונית ולהשמיע קולות שהקליט בהסתר בעת קיום מגע מיני עמה. כן איים, שיפגע בה.

המתלוננת הונחתה ע"י צוות חקירה, בראשות מפקח דוד מיטרני, לקבוע עם החשוד פגישה. כשהסתיימה הפגישה, נעצר הצעיר. 2 קלטות שהקליט, נתפסו בבית של קרובת משפחתו בחולון.

בחקירתו עלה החשד, שיש לו קשר למקרה האונס של התיירת היוגוסלאווית, שאירע במוצאי שבת 28.2 במרכז תל־אביב. חשוד זה נבדק עתה, ומשום כך הוארך מעצרו ב־9 ימים. הוצא צו איסור פירסום שמו ותמונתו.

צו מעצר נגד שוטר שלא התייצב להעיד מטעם המדינה במשפט סמים

בישיבה קודמת שכח להביא את ההרואין שנועד לשמש מוצג מטעם התביעה

מאת יהודית טל, סופר "הארץ" בחיפה

בצעד חסר תקדים, ציווה אתמול שופט על מעצרו של איש משטרה, משום שלא התייצב לדיון בבית־משפט שבו אמור היה להעיד מטעם המדינה, נגד נאשם בהחזקת הרואין.

ב־8.2 עצרו בלשי מחלק הסמים של משטרת חיפה את יוסי בוגלה, בן 29, מחיפה, בדירה ברח' עלל, ותפסו הרואין במשקל נטו של 0.463 גרם. המשטרה הגישה נגד החשוד כתב־אישום לבית־משפט השלום וב־26.2 הוזמן להעיד בלש מיחידת הסמים, סמ"ר אריה דהאן. ברגע שהתבקש העד על־ידי נשיא בית־משפט השלום, רם סכיה, להציג את מוצג התביעה העיקרי, עליו ביססה המשטרה את כתב־האישום, דהיינו ההרואין שנתפס לכאורה ברשות הנאשם, התברר כי בלש המשטרה שכח להביא עמו לבית־המשפט את המוצג המשפטי. השופט נזף במשטרה בקובעו: "זו תמונה מבישה למשטרת ישראל ולעד כשוטר, להגיע למצב כזה; זה תקדים שאינו מביא כבוד למשטרת ישראל".

השופט הפסיק את העדות וציווה על העד להתייצב ב־11.3, דהיינו אתמול, בבית־המשפט, ולהביא עמו את ההרואין. העד לא הופיע לדיון. השופט ציווה על כן לשחרר את הנאשם בערבות, והורה לעצור מיד את העד־השוטר ולהחזיקו במעצר "על־מנת להבטיח מהלך תקין של הדיון המשפטי", כדברי השופט. נשיא בית־משפט השלום בחיפה ציווה להעביר עותקים מהחלטתו למפקד המחוז הצפוני של המשטרה ולמפקד משטרת מרחב חיפה.

תגובת המשטרה

דוברת משטרת מרחב חיפה, פקד אהובה תומר, מסרה בתגובה, כי השוטר חולה ביום שני בשפעת סינוסיטיס, ורותק למיטתו עם חום גבוה. לביש מזלו, הטלפון בביתו נותק, כך שנבצר ממנו להודיע למפקדים עליו או למזכירות בית־המשפט, שלא יוכל להתייצב למשפט. הדוברת מסרה, כי המשטרה תסביר לשופט את נסיבות המקרה ותבקש לבטל את צו המעצר.

הולך על כבל מעל גיא בן־הינום יפתח את פסטיוואל ישראל

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

פיליפ פטי יצעד על כבל שיימתח לאורך 300 מטר מעל גיא בן־הינום בירושלים, בין המיסיון הספרדי והר ציון, ויפתח בכך את אירועי פסטיוואל ישראל ב־18 במאי.

פרטים על המבצע המיוחד מסרו אתמול פטי עצמו, המנהל האמנותי של הפסטיוואל, עודד קוטלר, ועוזי לוי, מנכ"ל חברת־הביטוח "מגדל" (הנותנת חסות לאירוע, אף כי איננה מבטחת את האמן).

פטי, בן 38, הוא צרפתי החי בארה"ב, שלמד בעצמו להתמודד והליכה על כבל. הוא כבר הילך על כבל בין מגדלי כנסיית נוטרדאם בפאריס, וכן בין מגדלי ניו יורק המסחר במנהטן. בשני המקרים נעצר על־ידי המשטרה מכיוון שעשה את המעשה ללא רשות. הוא אינו רואה עצמו כ"הולך על חבל" של קרקס, אלא כמי שיוצר אירוע ומשרה אווירה ופיוט. לדבריו, הוא יוצר אירוע מיוחד, מתואם למקום ולפסטיוואל. הוא מתכנן את האירוע עד פרטי פרטים, כולל מתיחות הכבל והמייצבים שלו. על כן, לדבריו, אין במבצע ההליכה אלמנט של סיכון. עובי הכבל, שאותו ייצרו בקיבוץ מסילות, 19 מ"מ, והוא עשוי משישה כבלי פלדה.

סבתא ונכדה חולצו מדירה בוערת ביבנה

(ע). סבתא ונכדה חולצו אתמול מדירה אפופת להבות ביבנה, על ידי צוות נט"ן של מד"א.

האשה, עליה בשן (54), והילד, איל בשן (5), קיבלו טיפול רפואי ושוחררו.

הדליקה פרצה בדירה בקומה הרביעית של בניין מגורים.

הכבאים איתרו את הלהבות ומנעו התפשטותן.

אביה של מרים שטריקר שנרצחה אשתקד — אורח משרד התיירות

מאת א. קרן, סופר "הארץ"

הכומר יורגנס שטריקר, אביה של התיירת מרים שטריקר שנרצחה אשתקד הגיע ארצה לביקור כאורח שר התיירות, אברהם שריר. השר שריר ביקר בביתו של הכומר יורגנס בגרמניה והזמינו אישית לביקור בארץ, שבמהלכו חיטע עצים לזכר בתו ויסייר במקומות הקדושים בארץ.

הכומר יורגנס הגיע ארצה בלוויית משפחתו הקרובה. הביקור מומן ע"י משרד התיירות.

ערך את העמוד: אריה חשביה

310 אלף ש"ח ל־238 מילגות בקרן "דלק" לשנה הבאה

238 מילגות לסטודנטים ומענקי מחקר בסכום כולל של 310 אלף ש"ח חולקו אתמול מטעם קרן "דלק" למדע, לחינוך ולתרבות. הטקס הרשמי נערך באוניברסיטת בר־אילן בנוכחות ראשי מוסדות להשכלה גבוהה, אישי ציבור ומנהלי "דלק".

הנהלת הקרן החליטה גם השנה להעניק את המילגות לסטודנטים הפעילים במסגרת פר"ח (פרוייקט חונכות), שמטרתו להצמיד לתלמידים טעוני־טיפוח סטודנטים שיסייעו להם בלימודים בשנת הלימודים.

קרן "דלק", התומכת גם במוסדות החינוך המקצועי בישראל, כמו רשתות "אורט" ו"עמל", נוסדה בשנת 1961 בשיתוף עם ממשלת ישראל, והיא הקרן הפרטית הגדולה בישראל.

ב"מיבצע סטארסקי והאץ'" נעצרו 32 מהמרים במועדון משחקים אסורים בבני ברק

(ע) 10,800 דולר, 14,580 ש"ח ו־225 לירות שטרלינג נתפסו ביום ג' בלילה עם מעצרם של 32 משתתפי משחקים אסורים בקלפים בבני־ברק.

סמוך לחצות, התמקמה תצפית של אנשי מחלק המוסר של היחידה המרכזית סמוך לבית מגורים ברחוב יוחנן הסנדלר בבני ברק — לאחר שנתקבל מידע שזה שבועיים מתנהלים במקום משחקי קלפים אסורים. "בקרה", התצפיתנים הבחינו, כי שני שומרים מכוונים את המכוניות המגיעות אל הבית, למקומות החניה. כמו כן הבחינו, כי מולם ממוקמת תצפית של המהמרים, שנועדה לאתר ולהתריע מבעוד מועד על בוא המשטרה.

3 בלשים הצליחו להתחמק מהתצפית הרחוקה וקרבו לבניין. השומרים קיבלו בברכה את ה"אורחים", הזמינום להיכנס פנימה וליטול חלק במשחק.

לאחר מספר דקות זיהה אחד השחקנים את רב־סמל בכיר יעקב טל, ממחלק המוסר. הוא החוויר, אבל לא פצה פה. מנהל המשחק המשיך לחלק את הקלפים, עד שאף הוא זיהה את הבלש. הוא החזיר את הקלף שהוציא ממתקן חלוקת הקלפים, וקפא על מקומו. אז הזדהה רס"ב טל בפני הנוכחים. באותה עת, פרצו פנימה בלשים נוספים בפיקודו של פקד עזרא מבורך.

רב־פקד שלום פריש ורס"ר והבה אולסנגר נסעו אל התצפיתנים והזהירום מפני משטרה שפשטה על המקום. הם הזמינום להיכנס למכוניתם, כדי להימלט. השניים הודו לבלשים על נדיבות ליבם, וכשנכנסו למכונית המשטרתית — נעצרו.

חלק הארי של הכסף נתפס בקופת כספת שהיתה על השולחן. כן נתפסה כמות גדולה של ז'טונים אשר שימשו במשחק זה בשווי־ערך לדולרים.

נעצרו 32 חשודים, תושבי מרכז הארץ, בהם 5 נשים בשנות ה־30 וה־40 לחייהן. אצל אחד השחקנים נתפסו 2,000 דולר שהוחבאו בבטנת מעילו.

2 פרצו לדירת צעירה ואילצו אותה "לככב" בצילומי פורנו

(ע) צעירה מנצרת עלית הפכה שחקנית פורנו, בעל כורחה, כאשר שני צעירים חדרו לדירתה ואילצו אותה באיומי אקדח להצטלם עמם בעירום.

הצעירה התלוננה במשטרה, כי השניים פרצו סמוך לשעה 10 בערב לביתה, לאחר ששברו אחד מחלונות הדירה, ואז ביצעו בה מעשים מגונים באיומי אקדח. הם הצטלמו עמה בעירום, לסירוגין: בעוד אחד מצלם, השני איים עליה באקדח וביצע בה מעשים מגונים.

כתום הצילומים, ניגשו השניים למטבח, ישבו אל השולחן וערכו לעצמם כרה מכל מה שמצאו במקרר. אחר כך הסתלקו.

אתמול לפנות בוקר נעצרו כחשודים במעשים תושב נצרת כבן 30, העובד בתחנת דלק בעיר, ובדואי כבן 40 מהשבט ערב אל־שיבלי.

צעיף צמר הציל שוטר שנדקר

(ע) צעיף צמר עבה, שהיה כרוך על צווארו של שוטר היחידה המרכזית בגליל, בשל הקור העז ששרר ביום ג' בלילה, הציל אותו ממוות, לאחר שחשוד בסחר בסמים ניסה לשסף את גרונו בסכין.

השוטר נפצע באורח קל והועבר לטיפול רפואי.

קבוצה של אנשי היחידה המרכזית גליל הפתיעו 4 מתושבי הכפר תמרה, באמצע עסקת סמים שניהלו. בשעת חיפוש על גופו של הארבעה, שלף אחד מהם סכין ותקף את השוטר.

ארבעת החשודים נעצרו כמעורבים בעסקה. כמו כן נעצרו 4 אחרים, שניסו למנוע את עריכת החיפוש על גופם של החשודים.

נעצר חשוד בהברחת רבבות דולרים ובהשמטת הכנסות ברבבות שקלים

מאת יהודית טל, סופר "הארץ" בחיפה

איתן ראובני (58), החשוד בהברחת עשרות אלפי דולרים לחו"ל ובהשמטת הכנסות בעשרות אלפי שקלים משלטונות המס, נעצר אתמול לשבעה ימים בפקודת בית משפט השלום בחיפה.

ראובני הוא המנהל והבעלים של שתי חברות — "א. ב. אלומין", לעבודות אלומיניום ו"אורקס ישראל", ליבוא ושיווק מקלחונים.

בבקשה להאריך את מעצרו של החשוד, טענו אתמול נציגי המשטרה ומס ההכנסה, כי בחיפוש בביתו של החשוד בשכונת דניה נתגלו עשרות אלפים דולר במזומן וכן מסמכים רבים וכתם פרטים על אודות שבעה חשבונות בבנק שניהל החשוד בר־ארזו שבשווייץ ובגרמניה. החשוד טען בחקירתו, כי חשבונות אלה ריקים, אך מחלקת החקירות של מס ההכנסה והמשטרה טוענים, כי לחשבונות אלה הועברו מהארץ לפחות 50 אלף דולר, הסכום שהשמיט לכאורה החשוד מדיווחיו למס ההכנסה בשנים 83־84.

על־פי החשד הגיש החשוד הצהרות של אחת מחברותיו על מנת להציג מאזן שלילי ולהתחמק בדרך זו מתשלום מס. נציגי מס ההכנסה והמשטרה טענו, כי החקירה מתרחבת וכי יש לחקור מעורבים נוספים, בהם לקוחות של החשוד, שאף הם חשודים בהשמטת הכנסות. סנגורו של החשוד לא התנגד להמשך מעצרו של שולחו ורק ביקש שבבית המעצר יתחשבו בעובדה שהוא חולה בסוכרת ויגישו לו את האוכל המתאים.

עיריית תל-אביב-יפו

היום, י"א באדר תשמ"ז, בשעה 16.30,

אירועי יום ההגנה

בתל־אביב

במקומות הבאים:

"הבית האדום" (מלון שרתון) * "נחל הירקון" (מגרש החניה ברחוב אוסישקין) * "מכון א'" (רח' הירקון בין בתי המלון רמודה ודיפלומט) * "גמנסיה הרצליה" (כלבו שלום) * "מגדל המים" (רח' מזא"ה 34) * "קו הכלביש" (אמפיתיאטרון גן התקווה) * "ליל ועגייט" (צומת אבן־גבירול־המאספים).

חברי ההגנה והציבור מוזמנים לקחת חלק בטכסי ההנצחה בכל האתרים.

שרף רנאמות

בטחה

מחפש השקעה? לך על בטוחה

חברה לניירות ערך והשקעות פיננסיות מקבוצת כלל

תל־אביב: רח' קרל נטר 8, טל. 03-201821

ירושלים: מרכז "כלל", רח' יפו 97, 347, טל. 246881-2, 02-227161

חיפה: שד' הנדיב 7, טל. 389220, 04-389216

רמת־גן: כופר הישוב, רח' ארלוזורוב 5, טל. 03-731384

רמת־השרון: רח' אוסישקין 56, טל. 03-480115

רחובות: רח' הרצל 190, טל. 08-475577, 08-472279

נתניה: סמילנסקי 4 (בית רכטר), טל. 053-615770

הארץ

יום ה', י"א באדר, תשמ"ז
12 במרץ 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748

ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245*, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166*, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, [illegible] לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

בירור אינו מספיק, דרושה חקירה ממלכתית

הקבינט החליט אתמול להטיל על משה לנדוי, לשעבר נשיא בית המשפט העליון, ורב־אלוף (מיל.) צבי צור, לשמש "ועדת בירור" בפרשת הריגול הידועה (פולארד־איתן־סלע), ולסייע לוועדת־משנה למודיעין של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת במילוי תפקידה.

הקבינט רשאי להקים "ועדת בירור" לגבי כל נושא. אולם אין בכוחה של החלטה זאת כדי לכפות על עדים להתייצב בפני ועדה כזו ולמסור בפניה עדות תחת שבועה. אם רפי איתן ואביאם סלע יסרבו להתייצב, אין דרך חוקית להכריח אותם לחדול מסירובם. ואם יופיעו אבל יסתירו חלק מהאמת, אין לוועדת בירור הסמכות הדרושה, כדי לכפות עליהם לספר יותר ממה שהם רוצים לספר.

לגבי ראשי ממשלה ושרי ביטחון תימצא ועדת הבירור באותו מצב. הבטחות הקבינט בדבר סיוע לוועדת־המשנה הפרלמנטרית לוקה באותה מגרעה של חוסר שיניים, כמו ועדת הבירור.

גלוי לעין כי הקבינט חיפש סידור שיאפשר לו להתחמק מהחלטה על הקמת ועדת חקירה בהתאם לחוק ועדות חקירה 1967. המרשם של "ועדת בירור" מזכיר את התקדים של ועדת אולשן־דורי משנת 1955, שהוטל עליה לברר את תעלומות "עסק הביש" במצרים. אבל אולשן ודורי הודיעו כעבור זמן־מה כי לא עלה בידם למלא את התפקיד שהוטל עליהם.

על סמך מה יש מקום לקוות כי ועדת בירור כפי שהקבינט החליט עליה אתמול, תצליח יותר מקודמתה שמלפני שלושים ושתיים שנה?

הקבינט חמק מאחריותו; במקום לקבל החלטה שתבטיח כי פרשת הריגול תיחקר עד תום, תוך חשיפה מהולמת של כל פעולות הדרג המבצעי שהולידו את התסבוכת הנוראה, וקביעת האחריות האישית של כל אנשי הדרג המדיני — ראשי ממשלה ושרי ביטחון — העדיף לבחור בבצע אשר נועד לעורר את הרושם כאילו ייעשה מה שנחוץ כדי לפענח את החידות.

אולם ועדת הבירור תתגלה כבשק קנה. התסיסה בקרב הציבור תימשך, ומשבר האמון כלפי הממשלה, שנגרם בפרשת איתן־פולארד־סלע להיווצר ולהימשך, יוסיף להתקיים ועלול אף להחריף. אין טעם לבזבז זמן על פתרון מדומה כגון זה שהקבינט החליט עליו אתמול. אין מנוס מהחלטה על מינוי ועדת חקירה ממלכתית שתהיה מצוידת בסמכויות החוקיות ובאמצעים המשפטיים הדרושים כדי להגיע לחקר האמת המלאה.

תגבורת למורדים באפגניסטאן

בוואשינגטון נמסר על החלטה להגביר את משלוחי הנשק למורדים באפגניסטאן ולאשר משלוח כפול של טילים אנטי־אוויריים מדגם סטינגר. עד כה קיבלו המורדים כ־150 טילים כאלה, ועתה יקבלו כ־300 נוספים. יצויין, כי חל "שיפור משמעותי" ביכולת המורדים האפגנים להשתמש בטילים אלה, וזאת בעקבות קורס מיוחד שאירגנו מדריכים אמריקאים על אדמת פקיסטאן, שם נמצאים בסיסי האספקה והאימונים העיקריים של המורדים — נאמר בהערכה משותפת של הסטייט דיפרטמנט, הפנטגון והסי.איי.אי.

התקפות אוויריות, הן מלכתחילה אחד האמצעים היעילים ביותר של כוחות הפלישה הסובייטיים נגד המורדים, ואספקת הנשק האנטי־אווירי הפחיתה את סיכויי כוחות המשטר והסובייטים לגבור על המורדים. ואולם ההחלטה להגדיל את מספר טילי הסטינגר לא היתה משיקולים צבאיים בלבד; בסוף פברואר נפתח סיבוב חדש של שיחות בין פאקיסטאן וברה"מ על הוצאת הכוחות הסובייטיים מאפגניסטאן, והאמריקאים והפקיסטאנים מעוניינים, כמובן, להגביר את הלחץ על הסובייטים במו"מ. העיקרון ידוע: הסובייטים מוכנים לסגת מאפגניסטאן תמורת הפסקת כל סיוע למורדים דרך פאקיסטאן. אלא שהרוסים מדברים על נסיגה שתימשך כמה שנים, בעוד הפקיסטאנים מדברים על חודשים מספר, שבמקביל להם ייפסק הסיוע למורדים.

הרוסים יודעים שבלי הנוכחות הצבאית שלהם לא תוכל הממשלה הפרו־סובייטית להחזיק מעמד, ואילו הפאקיסטאנים יודעים שבלי סיוע מבחוץ טובים סיכויי הסובייטים להפוך את המורדים למטרד שולי. לפיכך ברור לכל הצדדים, שבסופו של דבר חייב ההסדר להיות פוליטי, ועל אופיו של המשטר להיות נסבל גם מבחינת החוגים האפגניים הלאומיים וגם מבחינת מוסקווה.

אך שתי נקודות נוספות מכבידות על מציאת פתרון כזה: ראשית, גורבצ'וב חייב לגבולים הסדר של כבוד עם שמץ ניצחון, וזאת בשל עשרות אלפי הקורבנות. שנית, רבים מפקפקים אם יתכן בכלל הסדר בלי נוכחות צבאית סובייטית.

נפש יהודי

גם אחרי פולארד מוסיפה ישראל להביך יהודים בשורות המימשל האמריקאי

מאת עוזי בנזימן

אברהם סופר

דב זקהיים

יש להניח שאברהם סופר, היועץ המשפטי של מחלקת המדינה של ארצות־הברית, אינו חש בנוח בימים אלה: בקיץ אשתקד נשלח ארצה לחקור את פרשת פולארד. הוא שב לוואשינגטון עם ממצאיו. עתה, כשפורסמו גזרי־הדין של ג'ונתן פולארד ואשתו והתוהו הנפשות בתל־אביב שהיתה להן נגיעה לעניין, נחשף כישלונו של סופר: בבדיקה שניהל לפני שמונה חודשים בישראל, "סיבנו" אותו מארחיו והעלימו ממנו מידע חשוב, בראש וראשונה את מעורבותו של אביאם סלע בפרשת הריגול.

אילו היה סופר סתם פקיד במימשל האמריקאי, היתה חומרת ההתנהגות הישראלית מוגבלת, כלומר, היא לא היתה יותר מאשר סתם אוילות המשקפת הערכת־מצב לא נבונה, שעל־פיה ניתן היה להסתיר מהמימשל בוואשינגטון ומבית־המשפט האמריקאי את תמונת־המצב האמיתית של פרשת הריגול (והערכת מצב שהוכחה, כבר, על האמונה שפולארד לא יזכיר באוזני חוקריו את אביאם סלע). אלא שסופר אינו סתם פקיד. ראשית, הוא נושא מישרה בכירה מאוד, שלה התמנה על־ידי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, ושנית — הוא יהודי.

אי־אפשר להתחמק מדיון בסוגייה רגישה זו: המימשל האמריקאי שלח לישראל את אברהם סופר — יהודי שאינו חשוד בעוינות מובהקת לישראל — כדי לאסוף את כל המידע על פרשת פולארד. כאשר מילא כאן סופר את שליחותו, היה על מארחיו לקחת נתון זה בחשבון. היה עליהם לדעת, כי כאשר הם מעלימים מידע מן הנציג האמריקאי, הם מעמיסים נטל מיוחד על כתפיו בהיותו יהודי. על רקע פרשת פולארד, כל יהודי הנושא בתפקיד בכיר — ואולי לא רק בכיר — במימשל בוושינגטון, מגלה היום רגישות מיוחדת למעמדו. כל יהודי כזה חש שיחסו לישראל נתון לבחינה מיוחדת מצד הממונים עליו ומצד כלי־התיקשורת. לפיכך, האישים הישראליים שאותם תיחקר סופר בהיותו בארץ, צריכים היו לשאוף לכך שיצליח במשימתו ולא שיחזור לוואשינגטון עם מידע חלקי בלבד, שחלקו המטעה, שלא לומר המטעה, יתגלה בבית־המשפט או בחקירות הפי־בי־אי.

הדברים נכתבים בעיקר משום שאברהם סופר מעורב שוב בחקירת פרשה מביכה שבה מעורבת ישראל: הוא מונה להבהיר את התפקיד האמיתי שמילאה ירושלים בעסקת הנשק האמריקאית עם איראן ובהעברת כספים לקונטראס בניקראגואה. בשבועות הקרובים שוב יעמדו בעלי תפקידים רמים בישראל בפני דילמה: עד כמה לשתף פעולה עם הנציג האמריקאי, באיזו דרך לגונן על האינטרס הישראלי, ועד כמה להתחשב ביהדותו של סופר ובהשלכה שיש לעובדה זו על מעמדו במימשל האמריקאי. כדי לפתור את ההתלבטות מוטב לזכור את לקח פרשת פולארד, ובעיקר את המסקנה שהאמת יוצאת ממילא לאור.

דינו של דב זקהיים, איש הפנטאגון הבודק את החישובים הישראליים לגבי עלות פיתוח הלביא וייצורו, אינו שונה לעניין זה מדינו של אברהם סופר. גם זקהיים הוא יהודי הממלא תפקיד בכיר במימשל בוושינגטון, וגם הוא נהנה מאמונו של הבוס שלו — מזכיר ההגנה קאספר ויינברגר. יש להניח, שלפקידים הישראליים הממונים על ייצור הלביא יש עניין מובהק להציג נתוני עלות המצביעים על כדאיותו של הפרוייקט. ייתכן שזקהיים משרת אינטרסים אמריקאים זרים, לאו־דווקא עניינים, בבואו להציג את הערכותיו שלו על עלות ייצורו של המטוס. מכל מקום, ישראל אינה במצב טוב כאשר דו"ח של הקונגרס מראה שהנתונים והתחזיות שמסרה לזקהיים אינם אמינים (גם אם פגם דומה נמצא בהערכות שמסר זקהיים עצמו לקונגרס, אשר משקפות את גישת הפנטאגון השוללת את ייצור הלביא).

זו בעיה של ממש: הצורך להתחשב בהתחשבות מיוחדת ביחד רוחם של פקידי מימשל אמריקאים כדי למנוע מהם את המבוכה של מי שייחשד כבעל־זהות ביוחוד לישראל. מי שרוצה להפליג בהרהורים נוגים, יאבחן שבעבר נחשבה ישראל לתעודת הביטוח של יהדות הגולה, ובראשה יהדות ארצות־הברית, בעוד שעתה היא מצטיירת יותר ויותר כנטל. התנהגות אנושית — ולאו דווקא סיבות שאין עליהן שליטה — הביאה את יהודי ארצות־הברית ואת מדינת ישראל למילכוד זה. התנהגות נבונה מצד ראשי המדינה בירושלים מסוגלת, בטווח מתאים של זמן, להתיר את הפקעת.

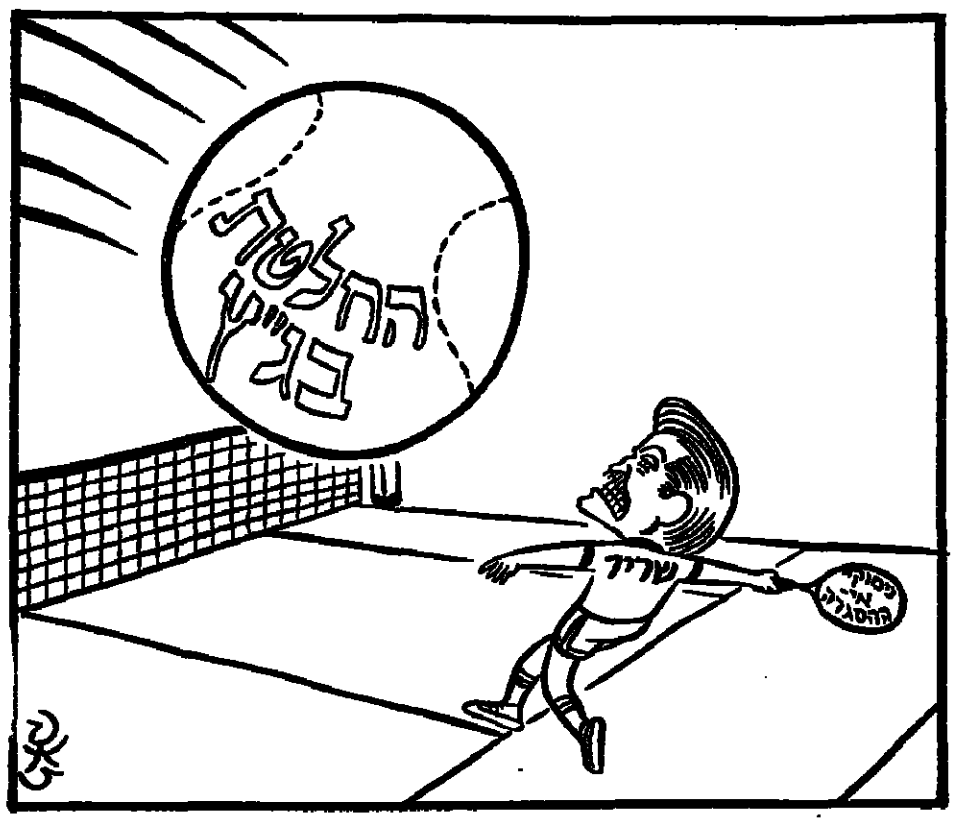

מה עם בני הערובה

מאת אליהו סלפטר

בישראל נוהגים לעסוק בזוטות במקום לטפל "טיפול שורש" בבעיות כגון פרשת פולארד והפרשה האירנית ● התוצאה: אין לקחים, אין עונשים ויש הזמנה לצרות בעתיד

הרעש והמהומה שהרהר בחודש פברואר באמצעי התקשורת בעולם סביב דרישות ה"ג'יהאד אל־אסלאמי" לשחרר אסירים תמורת בני הערובה המערביים — השתתקו ונעלמו מן הכותרות. כאילו הנושא בכלל לא היה קיים. גם סירובו של בית־משפט צרפתי להתחשב בהפצרות הממשלה להקל על עונשו של טרוריסט רוצח — היה בבחינת הפתעה לטובה.

יתכן שהרבים השתתקו משום שהתברר, כי מי שמתיימר לדבר בשם החוטפים — אין לו על מה לבסס הצעות חליפין. יתכן גם, להפתעת כולנו, שמוסדות שלטון במערב מוכנים יותר בעמידתם נגד הטרור משחשבנו. מכל מקום, יש לקוות שהיעדר הידיעות אין פירושו כי בשקט, מאחורי הקלעים, מתנהל איזה מו"מ וביום בהיר נופתע לשמוע שמישהו עשה עסקת חליפין. על־פי ניסיון העבר, ממשלת ישראל בוודאי צריכה להיות מחוסנת מפני אפשרות כזאת יותר מכל ממשלה אחרת.

כלל מקובל כיום בבירות ובמקומות אחרים המועדים לפורענות טרוריסטית, הוא שהסכנה הצפויה לאזרח זר עומדת ביחס ישיר לכוונות ממשלתו לשלם בעבור שחרורו. התשלום יכול להיות בשחרור טרוריסטים שבמאסר, בוויתורים פוליטיים או בכסף, נשק או כופר אחר. כתבים מערביים בבירות ובבירות מזרח־תיכוניות אחרות מסבירים זאת כבר שנים. אבל לממשלות, שהן גוף פוליטי, בין שהן יושבות בפאריס, וואשינגטון או ירושלים, קשה ללמוד את הלקח ולעמוד מול לחץ קרובי משפחה של החטופים. רק אם מתפרסמת הטענה שיש מו"מ על עסקת חליפין, יש סיכוי שדעת הקהל תעניק לממשלה גיבוי נגד הלחץ ונגד ויתורים לא־שקולים.

לחץ משפחות החטופים

בתחום חטיפת בני־ערובה, בעיקר בבירות, חלה באחרונה תופעה פרדוקסאלית, אך בעצם מובנת למדי: אנשים יותר ויותר פרו־ערביים נעשים קורבנות לחטיפה. החוטפים מקפידים אמנם תמיד להצהיר, שהחטופים הם "סוכני הסי־איי־אי", "סוכנים ציוניים" או "סוכנים אימפריאליסטיים". זה מיועד, כמובן, להצדיק את החטיפה לפחות בעיני הציבור הערבי. אך, ככל שידוע, סוכן סי־איי־אי האמיתי היחיד שנחטף כמו"ת בתקופה האחרונה היה וויליאם באקלי, "ראש התחנה" בביירות, והכוונה להשתמש בו לעסקת חליפין נכשלה משום שהוא נרצח בעינויים קשים בידי חוטפיו. היום לא קל גם להוסיף סוכן אמיתי, כי הוא ושולחיו נוקטים באמצעי ביטחון. (כדאי לזכור, שה"ג'יהאד האיסלאמי" חטף את באקלי בקלות; היה זה בראשית 1985, כשנהגו בתרבה פחות זהירות. לא זו בלבד שבאקלי גר במערב ביירות, אלא אף נהג ללכת ברגל באותה דרך בעבודתו בשגרירות האמריקאית.

אחרי חטיפת באקלי, נשארו במערב ביירות בעיקר אותם אזרחים אמריקאים (ומערביים אחרים) שלא היה להם כל קשר עם ממשלתם ולכן חשבו שאין להם מה לחשוש. כאשר הטרוריסטים התחילו לתפוס גם סוג זה של זרים "חפים מפשע", נשארו במערב ביירות רק מי שהיו פרו־ערביים או עבדו בקשר עם מוסדות מערביים ולכן חשבו עצמם "מחוסנים". אך מכיוון שהם שנותרו בהישג ידם של הטרוריסטים — הם נעשו הקורבנות החדשים של החוטפים. כך נתפסו לא רק אנשי אקדמיה ועיתונאים פרו־ערביים (טרי אנדרסון מ"אסושיאייטד פרס" נחשב, למשל, לאוהד השיעים בדרום לבנון) אלא גם פרופסורים שהמשיכו ללמד באוניברסיטת ביירות.

באקלי נחטף בקלות

"זמינות" של הקורבן משפיעה אפוא, הרבה מאוד על סבבת החטיפה. אך הגורם העיקרי היתה ונשארה האמונה של החוטפים, שאפשר לקבל תמורתם משהו מהאמריקאים, מהמערב־אירופים או מישראל. עסקה כלשהי עם חוטפים ממשיכה להיות העידוד הגדול ביותר לחטיפות נוספות.

לפוליטיקאים ישראליים ולציבור הישראלי כשרון משותף, להתמקד על נושאים משניים כאשר עניינים גדולים עומדים על הפרק. תחילה מתגלה לרגע ליבה של הבעיה, אך חיש מהר עובר הוויכוח הציבורי לדבר המשני; כל המדינה סוערת על עניין מדרגה שנייה או שלישית, והנושא המרכזי העיקרי נופל בצד.

סיפורי הבלשים של ניר

במלחמת לבנון יצאו מאות אלפים לכפות על הממשלה את הקמת ועדת החקירה בעניין סאברה ושאתילה. אך, עם כל החשיבות המוסרית והפוליטית של הפרשה, לא זאת היתה השאלה המרכזית בנושא מלחמת לבנון. את ועדת החקירה העיקרית היה צריך להקים כדי לבדוק איך שר והרמטכ"ל סיבכו את הממשלה ואת המדינה כולה במלחמה שעלתה בחיי מאות חיילים וגרמה לנזקים מוסריים, פוליטיים, חברתיים וכלכליים, שעדיין לא סיימנו למנותם. היחיד בממשלה שעשה את חשבון־הנפש, היה מנחם בגין, וגם לו לא היה העוז או הכוח הנפשי להסיק את המסקנות לגבי האחראים, לפני שהוא עצמו הסתלק מהזירה.

בפרשת השב"כ סערו הרוחות סביב גורלם של שלושה אנשי ביטחון, אמנם בכירים, אשר מעשיהם במדינה מתוקנת היו נושא לחקירה משטרתית ובירור משפטי, בלי כל התערבות פוליטית. אצלנו, הסיט הוויכוח על חסינותם ופיטוריהם את הדיון מהנושא המרכזי: אחריותו הפרלמנטרית והמוסרית של ראש הממשלה לכך שעשו הפקידים והפקידים בכוח שבתוך לאחריותו הדמוקרטית הישירה. (דרך אגב, בשתי הפרשיות גילה מר שמיר "כשרון" נדיר שלא לדעת פרטים על דברים שמתפקידו היה לדעת. תבונה זאת אינה, כמובן, מיוחדת למר שמיר ואף לא למנהיגים ישראליים בלבד. לשיא הגיע הנשיא רייגן בפרשת הנשק לאירן. אך למר שמיר ולה"ה פרס ורבין לא עומד תירוץ הגיל שחל לגבי הנשיא רייגן...)

אי־ידיעה מבוקרת חוזרת אצל מנהיגינו כמעט בכל הפרשיות האחרונות. מר הורביץ לא ידע מה משכורתו של מר יפת בבנק לאומי. מר שמיר לא ידע "בדיוק" מה קורה בעניין משלוחי הנשק לאירן. ה"ה שמיר וארנס ופרס ורבין לא ידעו בכלל על פרשת פולארד ואף לא על ספיחיה, סביב אביאם סלע.

הציבור, כאמור, נתפס בלהיטות רבה להיבטים המשניים של הפרשיות, במקום לתבוע מהאחראים תשובות לשאלות המרכזיות. מי זוכר עוד, שבשורש פרשת מנהלי הבנקים היתה מפולת המניות כתוצאה ממניפולציה לאחזוקית במניות שהממשלה הדרדרה לפצות מכספי משלם המסים? מי מדבר היום על אחריות השרים והפקידים הבכירים, שמתפקידם היה להתערב ולמנוע את מעשי הבנקים במקום לעשות אותם, למעשה, יד אחת? מה שמעניין את הציבור זה כמה פנסיה מקבל יקותיאלי וכמה פיצויים מקבל אייר־הורן — לא איפה היו שרי האוצר והמפקחים על הבנקים ועל שוק ניירות ערך. ושוב לא מתעניינים מה נעשה בבנקים היום, אולי בקרנות הפנסיה מחר ואולי בחברות הביטוח מחרתיים.

בנושא הנשק האירני הציבור בלע, על קרבו וכרעיו, את סיפורי הבלשים של נסיעות ניר לטהראן, ופגישות "ג'יימס בונד" של אל שווימר ונמרודי עם מיליונרים סעודיים, במקום לשאול מה היה לנו ולכל העניין? לא שמענו שבממשלה היה בירור בשאלות העקרוניות, הפוליטיות והאסטרטגיות של העזרה לאירן על עיראק; או שהוכנסת בירדה מי החליט ולמה, שמתפקידה של ישראל לא רק להמליך נשיאים בלבנון אלא גם להבטיח יורשים פרו־מערביים בטהראן.

אפילו בנושא כה רגיש כמו פרשת פולארד, הצליחו חוגי השליטה של שר־הביטחון וקהות הרגשים של הרמטכ"ל, להפוך את הנושא המשני של אביאם סלע למוקד הוויכוח עם ארה"ב. אבל זאת גם דוגמה טובה לסיבה, שהתעסקות בנושאים משניים טובה לפוליטיקאים: כשהעיתונאים וחברי הכנסת עסוקים בוויכוח המשווע בנושא מינויו וקידומו של הקצין שהכשיל, במקום לדרוש את פיטורי הרמטכ"ל ומפקד חיל־האוויר (ושר הביטחון התעשייה) על מה שעשו, ושל שרי הביטחון וראשי ממשלה, על מה שלא עשו בפרשה.

השיטה פועלת היטב מאז מלחמת יום הכיפורים, והיא הבטיחה שנענשו קצינים ופקידים, אך לא הפוליטיקאים האחראיים. התוצאה הבלתי־נמנעת היתה, שבמרוצת הזמן זייפו גם את הענשת הקצינים והפקידים ולא היה עוד דין ולא היה עוד עונש. באין עונש, אין לקח לעתיד. ומערכת שאינה יודעת להעניש על פרשת פולארד, סופה שתמוטט עליה גם הפרשה האירנית.

הסיוט הגדול ביותר מאז ה"טיטאניק"

באותו ערב איש לא שיער כי המדובר במחדל; המעבורת נטתה על צדה ללא חבלה, אף ללא שריטה אחת

מאת שאול צדקא

לונדון

המחדל בסיום הימי הבריטי הגדול ביותר מאז טבעה ה"טיטאניק" האגדית ב־1912. בתוך 40 שניות נטתה על צדה מעבורת "מבשר היוזמה החופשית" והיתה לקבר ל־135 מנוסעיה. חלקם הגדול עדיין לכודים בה אי־שם בין הבאר, המסעדות וחנויות המוצרים הפטורים ממכס. כמו דינוזאור חסר אונים המוטל על גבו לאחר שספג מהלומה בראשו, כך מונחת בעצם כוחותיה שרידיה של ספינת ענק זו, שמבטנה מנסים עתה מנופים רבי־עוצמה לשלוף משאיות ומכוניות, בטרם יוכלו להעמידה על בסיסה.

כאשר אירעה הטרגדיה בליל־שבת, בשעה 8.20 בערך על־פי שעון ישראל, חשבו הכל כי המעבורת היכתה את אחד משוברי־הגלים של הנמל הבלגי זיברוגה, שממנו יצאה אך 20 דקות קודם לכן. התבטה, כך חשבו, פערה פירצה בגוף האניה, המים חדרו לתוכה וכך אירעה ההתהפכות. באותו ערב לא תיאר לעצמו איש כי המדובר במחדל. למחרת היום, בעוד חוליות ההצלה מחלצות למעלה מ־400 איש, התחוור לכל כי ה"הראלד אוף פרי אנטרפרייז" עמדה לרדת למצולות כשהיא בריאה ושלמה. היא עוד עתידה להירשם בספר דברי האסונות הימיים כמעבורת אשר נטתה על צדה מבלי שנפלה אף שערה משערות ראשה — ללא חבלה, אף ללא שריטה אחת.

נס גדול היה שם

בריטניה ניעורה בשבת בבוקר למשמע הקביעה, כי לא הכלי הוא, שהוא ושכמותו מובילים אותה עם אירופה עשרות פעמים ביום, גרם לאסון הכבד, אלא אלה שהיו אמונים להפעילו. נכון יותר לסגור את דלתות חרטומו. לא מידי שמים, אלא מידי אדם. העובדה: ש־20 דקות מאז עזבה ה"מבשרת" את בלגיה עדיין היו דלתות מטענה פתוחות, היא אשר חרצה את גורלה.

ספינות מעבורות המתרחקות מנמל המוצא שלהן כשחרטומן עדיין פתוח, הן חזיון נפרץ בתעלה האנגלית. על מנת לעמוד בלוח הזמנים, מרשה לעצמו הקברניט להתחיל בתמרוני היציאה מן המעגן כאשר השערים, שבעדם באו עשרות או מאות המכוניות, מתחילים את תהליך סגירתם. באותו יום מר [illegible] התקשו משום־מה המלחים לנעול את השערים, בעוד האנייה מתחילה להתרחק מנמלה. המים אשר הולכו לחדור באותה שעת גאות היו רבים מכדי שהאנשים בהגה יספיקו לעמוד על המתרחש. חניות־הרכב נהפכו בתוך שניות לבריכות, וקצב החדירה הרצחנית של המים אל תוך בטן הכלי הוא אשר הכריע אותה על צדה. "היוזמה החופשית" היתה למלכודת מוות.

מהירות הבזק שבה התרחש הכל מן ההתחלה ועד הסוף, הדהימה את המומחים הימיים שבריטניה כה גאה בהם. אסונות כאלה פקדו עולם מאז ומתמיד, אבל בדרך־כלל היתה קריסתה של הספינה אטית והדרגתית, מה שהיה מאפשר לנוסעים לייצב את עצמם על חלקו העליון והבלתי מכוסה של הכלי. הפעם גם לא הספיק הקברניט לשלוח ידו אל ידית ה"אס־או־אס". ההפתעה, לרוע המזל, לכדה גם את הנוסעים לא־מוכנים. אלה נזקקו באותן דקות לא רק למנה גדושה של תושייה, אלא אף להרבה מזל. מכאן ואילך היה סיכוים של בעלי הרגע טוב יותר משל האחרים, שכן נתיב ההצלה היחיד היה שבירת החלונות והתחמקות בעדם החוצה. בצד מחזות גבורה שבהם הצילו החזקים את החלשים ונתנו מאותר, דחפו רבים אלה את אלה בבהלה הגדולה. למעשה, בהתחשב באפלה הגמורה ששררה במקום ברגע ההתהפכות, בקור העז ובמספרם הגדול של הנוסעים, היה זה נס שיותר מ־400 איש הצליחו להינצל. גם, תגובתן המהירה של חוליות החילוץ שעשו אותו רגע באוויר.

המעבורות נוסעות ריקות

האנגלים הגיבו על האסון כדרכם הרגילה, המאופקת. אפילו קרובי המשפחה שהתגודדו על הנמל בזיברוגה, או בבית ההלוויות המאולתר אשר הוקם בעיר ברוז', לא הקימו קולות זעקה. אפילו כלפי החברה המתפעלת את השירות לא נשמעו עדיין האשמות. תחת זאת הוקמו קרנות לאיסוף כספים, משחקי כדורגל נקבעו להיערך למען הקורבנות, והממשלה הורתה להכריז על חלקה שלה בפעולות הצדקה.

אולם יש להניח כי לאחר שיתום שעת היגון ויתפרסמו מסקנות הוועדה החוקרת, יהיו ההאשמות ההדדיות חלק בלתי נפרד מן המציאות הבלתי נמנעת, שממנה לא ייעדרו גם תביעות פיצויים שלא יבואו על סיפוקן. כבר עתה מסתירה המשטרה את האחראי להפעלת דלתות־הקטל, והקברניט הנתון בטיפול נמרץ מוכר באמצעות פרקליט בלבד.

כאילו כדי להוסיף פצע למכאוב, יעבור זמן רב עד אשר יוכלו קרובי משפחה לקבור את יקיריהם. אלה אשר נמשו חוזר צפויים לעבור פוסט־מורטם, והאחרים לכודים עדיין בתוך בטן המעבורת. ויש שעוד לא ידוע עליהם אם בין החיים או בין המתים היו, אם בכלל נכנסו לספינה מלכתחילה.

דומה שלבד מן הקורבנות ומשפחותיהם, שירות המעבורת הבריטי הפועל בתעלה יהיה הנפגע העיקרי.

למרות האסון המזעזע העניין יותר מכל. המעבורות נסעו ריקות כמעט לחלוטין. הפצועים המאושפזים בבתי־החולים בבלגיה אומרים למראיינים: "לא עוד אניות". במחשבה שנייה, אין בהצהרה זו אלא היגיון פשוט גם ללא האסון. חציית התעלה, בעידן הטיסות, נעשתה לתענוג מפוקפק, אנכרוניסטי משהו ולא כל־כך זול. הטרגדיה עשויה להנחית מכה רצינית על החברות המתפעלות את הקו.

לפני 40 שנה היו אומרים הבריטים שהם שילמו את מחיר ניתוקה של אירופה מהם. כיום ברור שבריטניה שילמה פעם נוספת את מחיר ניתוקה שלה מן היבשת.

השורה התחתונה / יוסי שריד

ברית הבלתי־אחראים

נשבר לי משמיר, נשבר לי מפרס, נשבר לי מרבין, נשבר לי משרון, נשבר לי מכל אלה שהם כאלה, מי כבר יכול להבחין ביניהם. אין בנים ואין יתומים, יש רק עורבים חרודים, שהולכים אלה אצל אלה ומתערבבים עד לבלי הכר.

מופיע הנשיא רייגן בטלוויזיה בדברי חרטה והתנצלות. הוא מודה בטעות, מקבל עליו אחריות ומבקש סליחה. מיד אחריו, מופיעים שמיר ופרס. כאילו היה להם אותו אף — אף משותף — הם מעקמים אותו לשאלות המראיין בהעוויה אחת מלוכדת של קוצר־רוח — מה הוא תוחב את האף הארוך שלו, המראיין, ולאן נגיע אם לכל אחד יהיה אף פרטי משלו?

הנשיא רייגן כבר איננו זקוק למי שבוחרים בו. בעוד שנה וחצי הוא מסיים את התקופה השנייה של כהונתו. הוא יכול לצפצף על כולם, אבל הוא מצדיק עליו את הדין ומתחנן על נפשו, כדי להשיב לו את האמון, כי בוואשינגטון אין מה לעשות בכישלון יתום אלא לאמצו. פרס, שמיר, רבין ושרון, לעומתו, אלוהים בוחר אותם לשלטון, ושום מראיין איננו אלוהים, אפילו הוא מהטלוויזיה. אז מה פתאום הוא מבקש מהם לתת דין וחשבון.

בירושלים זה אחרת: בתי־הקברות שלנו אינם מלאים באנשים שלא היה להם תחליף, כי אין תחליף למנהיגינו. אבל, בתי־היתומים שלנו מלאים בכישלונות, כי אין אב לכישלונותינו. שמיר, פרס, רבין ושרון ייבחרו בכל מקרה — חוזר הציבור — ולכן מנהגי רייגן הם בעיניהם כמנהגי־ההטנטוטים או הבושמנים או האסקימואים, זרים ומוזרים, ואינם מתאימים לאופי הלאומי ולאקלים הסביבתי. אי־אמון אינו צריך להפריע למנהיגי ישראל להמשיך ולמלא את תפקידם בהצלחה.

עכשיו הם רוצים בפעם־המי־יודע כמה שנאמין: הם לא ידעו. מעולם לא רצו כל־כך מעט אנשים עם כל־כך מעט אמינות שנאמין להם כל־כך הרבה.

לאף המשותף, המתעקם במורת־רוח, יש סיבות להתנגד לחקירה, שעליהן הוא מודיע בקול גדול, כאילו היה שופר ולא אף: ראשית, לאנשים שהמצאו יש זכויות, הם עשו משהו בארץ הזאת, והיא לא תשיב להם רעה תחת טובה. כל־כך הרבה בעלי־זכויות יש בארצנו, עד שקשה למצוא בה בעלי־חובות. במקום שבעלי־זכויות עומדים, משום לא נשאר מקום לעמידה. ורפי איתן, מיותר לומר, הוא בעל־זכויות ולא ייפגע. להיפך: יקדמו אותו, על סוס ירכיבו אותו: ככה ייעשה לאיש שהמלכות הפוריטית רוצה ביקרו. שנית, משערות ראשו לא תיפול ארצה, כי השערה שנופלת על הארץ קדושה כארץ הקדושה. מי שרוצה את הראש של איתן עם השערות הקדושות הוא בעצמו טמא ומטמא את הארץ. אביאם סלע, מובן מאליו, גם הוא בעל זכויות, ובתוקף זכויותיו הטבעיות וההיסטוריות כרב־זכאי וכבר־זכאי הוא ימריא מעלה מעלה מהבור העמוק שנפער לנו.

תאומי־סיאם אלה — שמיר ופרס, רבין ושרון — המחוברים באפם כמו היה טבור, מתכעסים מאד כאשר עולה התביעה לחקירה ולמיצוי דין, עד שנחיריהם רוטטים מזעם: מה לנו כי נעסוק בעבר — הם מוכיחים אותנו על פינו בנימוק נוסף — כאילו מהעבר אנחנו חיים ונחיה ולא מהעתיד. להביט קדימה באמונה — הם מצווים — ולא אחורה. את מלחמת לבנון לא בודקו, גם לא את מכירות הנשק לאיראן, לא את פרשת השב"כ. גם לא את פרשת פולארד, כי פנינו נשואות אל המחר שהוא הכל מן האתמול שהוא לא־כלום.

הנימוק המשכנע ביותר לעקימת־האף הוא הנימוק של מי־שאינו־עושה־אינו־טועה. הנחה מקובלת ומוסכמת, מפורסמה שאינה צריכה ראיה והיא גם איננה צריכה חקירה. אתם יודעים מדוע אנחנו טועים הרבה כל־כך, כי אנחנו עושים הרבה כל־כך. כל הזמן אנחנו טועים, כי כל הזמן אנחנו עושים. רק מי שיספור את טעויותינו, והן רבות ועצומות, רק הוא יידע את מעשינו ואת מניינם. סוף מעשה בטעות תחילה, וליתר ביטחון: עד טעות בסוף, שיהיה במזל. טעות לעולם חוזרת, כי אנחנו לעולם חוזרים. חוזר בחוזר לאחור כל משגותינו ומחדלינו שמדברים בעדנו. פרס ושמיר, שרון ורבין — הטועים הבלתי־נלאים. כל הכבוד לכם.

גם יש סיבות סמויות, שהלב אינו מגלה אותן לפה, אבל מגלה אותן לאף המעוקם: אם מישהו כאן יקבל עליו פתאום אחריות, כמו הנשיא רייגן, הוא ישבור ערך מקודש, שמחנכים עליו עם שלם. לא ביום אחד בנו את הערך הזה בעבודת־צוות, אך איש אחד ביום אחד עלול לשבור אותו לרסיסים. אם יצחק רבין, לדוגמה, יקבל עליו אחריות מסוימת לפולארד, הוא יאלץ את שרון להרהות באחריותו ללבנון, את פרס בחלקו שלו למכירות־הנשק ולשב"כ, ואת שמיר בתפקיד שמילא בכל־הפרשיות, כאשר לא מילא שום תפקיד שהיה צריך למלא בתוקף תפקידו. אבל, אל דאגה, אפשר לסמוך על רבין שלא יעשה לחבריו מה ששנוא עליו, אף שהוא איש אמין במיוחד, שיימנע מבגידה בחברים ובעקרים. בהכירנו היטב ובסקרנו את כל הנפשות הפועלות, אנחנו יכולים לקבוע בוודאות — לא יהיה כאן מקרה של הפרת־אמונים.

הכל על הקל / רפי קינן

יאסו! — דלאראס מגיע!

לא שמענו אותו, אבל נמסר לנו שהוא אהוב הקהל בזכות הבלאדות היווניות שהוא מזמר. הוא גם מנגן על גיטארות ועל כלי נגינה מסורתיים, הוא החייה את ה"רבטיקו", שירי הנשמה היווניים העממיים. ברוך הבא לזמר היווני יורגוס דאלאראס, שיופיע בישראל ביולי. דאלאראס, כך נמסר בהודעה לעיתונות, הקליט 30 אלבומים והופיע בהצלחה גדולה ברחבי העולם: במארס אשתקד ב"רויאל אלברט הול" בלונדון וב"אולימפיה" בפאריס.

מוסיקה לא־קלאסית בפסטיוואל ישראל

מפגש בין תרבויות

אם בשנים קודמות הגיש פסטיוואל ישראל את המוסיקה העממית, האתנית והג'אז — השנה קודם בו דברים בעלי עניין רב בתחומים אלה. יהיה אפשר לשמוע בו מוסיקאים יוצאים מהכלל מחו"ל, כמו הפסנתרן ססיל טיילור והמתופף אנדרו סיריל (ג'אז); בתחום המוסיקה ההודית הקלאסית — את נגן הסארוד קרישנאמורטי סרידהאר, נגן הטאבלה (כלי הקשה) וכלי הקשה אחרים מבנגאל, שיאמאל מאיטרה, נגנית הטאמבורה (כלי פריטה הרמוני לליווי) שרמילה ראי, שגם תשיר מוסיקה בנגאלית עממית ושירת רבינדרנאת טאגור, עם מאיטרה ועם נגן ההרמוניום (לא הצלחנו לפענח את מהותו של כלי זה), ג'ואל פומטו. מוסיקה אפריקאית תנגן להקת אבאמפונדו (כלי הקשה, שירה וריקוד) מדרום־אפריקה. את המוסיקה המערבית המודאלית בת ימינו ייצג פיליפ גלאס — שהושפע רבות מהמוסיקה של המזרח הרחוק — ושני הגיטאריסטים, מהטובים בעולם, ג'ון מקלאפלין (ג'אז) ופאקו דה לוסיה (פלאמנקו). אליהם מצטרפות להקות ישראליות כמו "מהנר האוזנ" ו"קדמה" (ג'אז), "אנסמבל מזרח־מערב" ו"הברירה הטבעית".

הפעתם של כל האמנים הרבים האלה מקבלת משנה עניין בזכות שיתוף־הפעולה שיהיה בין רבים מהם. השפעה הודית מציינת היום את המוסיקה בעולם, והכיוון העיקרי — כך נדמה — הוא ממזרח למערב. לא נוכל אלא לבחור על ארבעת האירועים המרתקים שיהיו מורכבים כך: תכנית א': ססיל טיילור; מפגש מתופפים בין אנדרו סיריל ושיאמאל מאיטרה.

תכנית ב': מוסיקה הודית קלאסית עם סרידהאר, מאיטרה וראי; שירת רבינדרנאת טאגור, עם ראי, מאיטרה ופומטו.

תכנית ג': ססיל טיילור, אנדרו סיריל ונגני ג'אז ישראלים (אם טיילור יאות לנגן עם נגנים שאינו מכיר, תהיה בכך הפתעה רבה); להקת יל; שלישיית "קדמה", המנגנת ג'אז בניחוח מזרחי; "הברירה הטבעית"; קטעי אילתור של "הברירה הטבעית" עם סרידהאר ומאיטרה.

במדור זה ובמדורים הבאים נרחיב במעט את הידיעה על כמה מהמוסיקאים והסגנונות. נאמר כאן רק כי הפסטיוואל מזמן לנו הרפתקה מוסיקאלית שכדאי — אם לא להשתתף בה — אזי לפחות להקשיב ולצפות בה.

סנטאנה — לבריכה ולפארק

בהנחה שבסוף אפריל תזרח השמש, נוכל לשוב באלפינו אל הטבע ולהקשיב בהערצה ללהקת סנטאנה. הגיטאריסט יליד מקסיקו, קארלוס סנטאנה, שייסד את הלהקה ונחשב לאחד הגיטאריסטים החשובים במוסיקת הרוק, מעיד על עצמו כי הוא "יותר מוסר מאשר להקה". מוסר המשמעת, מתריע, זורם בין זמן ומקום, חוקר ללא הפוגה מרשגים מוסיקליים חדשים, אך תמיד שומר על מקורו ההודתו. זה הקסם של סנטאנה בת ה־21, אשר הוציאה עד היום 22 תקליטים והופיעה מאות פעמים בכל רחבי העולם".

ה"זהר", הגדול האחרון בתחום הגיטארה שביקר אצלנו, רוברט פריפ, הוליך עכבר — אבל הוא לא היה מוסר על עצמו כמו שעושה סנטאנה, ולכן ניתן ללהקה זו את האישור המתבקש מוקרקוד שלה. לא יודעים מי זאת להקת סנטאנה?

אנדרו סיריל: האינטלקטואל שבין מתופפי הג'אז החופשי

ססיל טיילור ואנדרו סיריל — ג'אז עד הסוף ובלי פשרה

הקונצרטים של טיילור הפסנתרן וסיריל המתופף יהיו אחד האירועים המעניינים ביותר של פסטיוואל ישראל בתחום המוסיקה

מאת יוסי אקצ'וטי

התקופה לא המעה, לאבין אחיות, ג'אז חדשים מן השורה הראשונה, כמו הפסנתרן ססיל טיילור; המתופף אנדרו סיריל, שינגן עמו בפסטיוואל ישראל השנה, הוא מן הטובים והמעניינים באמני הכלי הזה. פסטיוואל ישראל לקח עליו סיכון כספי לא־קטן כשהביא את השניים האלה, שכן המוסיקה שהם מנגנים תובענית מאד, דורשת מהמאזין קשב וריכוז. התמורה היא חוויה מוסיקאלית נדירה.

שמו של טיילור נקשר לסגנון ה"ג'אז החופשי", שהיה פריצת־הדרך הגדולה — ולמעשה האחרונה — בתחום הג'אז. המרכיבים המוסיקליים שגיבשו את הסגנון היו: 1. טונאליות חופשית; 2. תפישה חדשנית של הקצב, שאפיינה באי־שילוב בין המקצב, הפעימות והסימטריה; 3. שילוב של מוסיקה מתרבויות שונות, כמו אפריקה, הודו, יפאן, ארצות ערב וכדומה; 4. אינטנסיביות שסגנונות ג'אז קודמים לא ידעו כמוה; 5. הגברת עוצמתה של הנגינה עד למימדי רעש.

כמו שה"ביבופ" מזוהה עם צ'ארלי פארקר ודיזי גילספי — מזוהה הג'אז החופשי עם אורנט קולמן, ג'ון קולטריין ואריק דולפי — כולם נגני כלי־נשיפה. אך כבר באמצע שנות השישים, שלוש שנים לפני אלבומו הראשון של אורנט קולמן, בתקופה שג'ון קולטריין חיפש את דרכו במסגרת חמישיית מיילס דייוויס ואריק דולפי ניגן בי־בופ בחוף המערבי — הקדים את זמנו פסנתרן שרעה ב"שורות האחורים" של האוונגארד: ססיל טיילור. האנרגיה והכוח העצומים שלו, והוירטואוזיות העל־אנושית כמעט בנגינתו, הפכו אותו לאחד המובילים בזרם העיקרי של הג'אז האוואנגארדי בשנות השישים.

טיילור מודה כי הושפע מאוד מפסנתרנים שהרבו לנגן במסגרת סולו: ארל היינס, פאטס וולר, ארט טאטום, תלוניוס מאנק, לני טריסטאנו וארל גארנר. אליהם הוא מוסיף מאלתרים גדולים בג'אז, כמו מיילס דייוויס ומילט ג'אקסון.

בין המלחינים הוא נוקב בשמם של סטראווינסקי (שמיצירותיו למד, לדבריו, מה אפשר לעשות במוסיקה עממית), בארטוק, דיוק אלינגטון וקאונט בייסי.

ססיל טיילור נולד ב־1933 בלונג איילנד שבמדינת ניו־יורק, ושם גדל. הוא התחנך על ברכי המוסיקה הקלאסית ותזמורות הסווינג הגדולות. כן המשיך ללמוד פסנתר, ולאחר־מכן — גם כלי־הקשה. הוא למד בקולג' למוסיקה של ניו־יורק, ואחר־כך, שלוש שנים בקונסרבטוריון למוסיקה של ניו־אינגלנד. שם גבר עניינו במלחינים הקלאסיים של המאה העשרים, והמקבילה הציגו לפניו האפשרויות הנפלאות של האילתור בג'אז.

בתחילת שנות החמישים, ניגן טיילור עם גדולי הג'אז האנגרי, עם "הוט ליפס" פייג' ועם הצוצרן ושמר מקוי, שממנו למד יותר מכל כיצד לנגן במהירות ולהשתמש במלוא עוצמתה של ידו השמאלית, מכיוון שמקוי לא שכר מעולם נגן באס. מאמצע שנות החמישים הוא מנגן בלהקות שלו, וב־1955, בן 22, יצא לאור אלבומו הראשון.

בשנת 1962 הקים טיילור את ההרכב "יוניט". עד אז נהג לשלב בתקליטיו קטעי סטאנדרד (קטעים ידועים, שהיו בדרך־כלל במקורם שירים פופולאריים, לעתים ממחזות־זמר), שנגנו בהסמר רב. בהרכב החדש, נבחשו קטעים אלה ובמקומם באו גילויים חדשים במוסיקה, שחתם עליהם ססיל טיילור. אותו הדוגמאות הבולטות להידרשים אלה היתה בתיפוף: מתופף הלהקה, סאני מאריי, הפסיק לשמש כ"שומר הקצב", אותו קצב הסווינג המאפיין כל כך את הג'אז. מאריי נחשב לאחד המתופפים הראשונים ששיחרר את התופים מתפקיד של ליווי בלבד, והוסיפו להם גם תפקיד סולוי.

ב־1966 החליף המתופף אנדרו סיריל את מאריי, והמשיך את דרכו תוך שהוא מוסיף העמקות המרגישות את הנגנים. נגינתו מאופיינת גם בדחיסות רבה ובמרץ ותקיפות. סיריל החל את דרכו עם הסאקסופוניסט אילינוי ג'קט. הוא הירבה לנגן בלהקות תופים מערב־אפריקאיות מגאנה, התעמק בסוגי המוסיקה האירופית שמודגשים בהם כלי־ההקשה. על אנדרו סיריל אפשר לומר, שהוא האינטלקטואל שבין מתופפי הג'אז החופשי.

מסוף שנות החמישים ועד סוף שנות השבעים, שימש הרכביו של ססיל טיילור סדנא רבתי למוסיקאים גדולים שהיתה זו הופעתם הראשונה. עמם נמנים סטיב לייסי, ג'יל אוואנס, ארצ'י שפ, באזל גרלינגר, הנרי גריימס, אלן סילווה, ביל דיקסון, סאם ריוורס, וג'ימי ליונס — שהוא אולי החשוב מכולם, שניגן עם טיילור במשך 25 שנה והיה החביב עליו מכולם. ליונס נפטר לפני חודשים מספר, וטיילור מספר שבמשך שבועיים לא היה מסוגל לגעת בפסנתר.

תקליטי הסולו הראשונים של טיילור הופיעו ב־1974. המבקרת ואלרי וילמר כתבה על נגינתו, כי "כל פעם שהוא יושב ליד הפסנתר, הוא נשמע כמו 88 תופים מכוונים היטב". טיילור אכן רואה בפסנתר, בראש ובראשונה כלי הקשה. בשנים האחרונות הוא מרבה בהופעות סולו. הוא מעדיף פסנתר "בוזנדורפר", המכיל אוקטאווה נוספת. בהופעותיו הוא אף נוהג לקרוא שירים שכתב, ומשלב בהן קטעי ריקוד.

טיילור הוא מוסיקאי שכמו מכר את נשמתו לאמנותו. כמו ג'ון קולטריין, הוא ממשיך לחפש, הסרעות, ובשנים האחרונות — שלא כבתחילת דרכו — הוא זוכה סוף־סוף בהכרה. הוא עטור פרסים על תקליטי הסולו שלו, הוא מלמד, עובד עם יוצרים מתחום הדראמה והמחול ונתמך על־ידי קרנות שונות. למרות ההכרה המאוחרת, הוא לא ויתר כמלוא הנימה על דרכו האמנותית, ונשאר אחד המוסיקאים היחידים שאינם מוכנים להתפשר.

קרישנאמורטי סרידהאר: וירטואוז של מורשת עתיקת יומין

לפני שנים מספר היה בארץ פסטיוואל של מוסיקה הודית, שנחל כישלון מסחרי. פסטיוואל ישראל הבא עלינו לטובה, נותן הזדמנות לתקן את המעוות ולהתוודע אל מוסיקה מורכבת מאוד, עתיקה, שרבה מאד השפעתה על המוסיקה בת ימינו, הן זאת הקרויה קלאסית והן הג'אז. ארבעה מוסיקאים יבואו לפסטיוואל, המפורסם הגדול בהם הוא אמן הסארוד קרישנאמורטי סרידהאר — שהשתתף גם בפסטיוואל ההודי בארץ ונחל שבחים.

המוסיקה ההודית קשורה קשר הדוק עם פילוסופיה ודת. ידוע על טקסטים של תיאוריה מוסיקאלית הודית, בסאנסקריט, שנכתבו 200 שנה לפני הספירה. ההודים אומרים כי יש שני סוגי צליל: רטט האתר, שבני־האדם אינם יכולים לשומעו והאלים מתענגים עליו, ורטט האוויר, שממנו נוצרת המוסיקה האנושית. מאז המאה ה־17, נחלקת המוסיקה ההודית לשתי קאטגוריות נפרדות: המוסיקה של הצפון, הנקראת "הינדוסטאנית", והמוסיקה של הדרום, הקרויה "קרנאטית". סרידהאר הוא אחד המוסיקאים היחידים השולטים בשתי המסורות.

יליד 1947, הוא בן למשפחת מוסיקאים מפורסמים בני המסורת הקרנאטית. הוא כיום אחד מגדולי נגני הסארוד, כלי בעל מאפיינים של המסורת ההינדוסטאנית. את המסורת הקרנאטית למד כילד בביתו, את ההינדוסטאנית אצל מורה, וכתלמיד בן 14 כבר היה לנגן הצעיר ביותר בתזמורתו של ראווי שנקאר, נגן הסיטאר הידוע. בן 25 הוענק לו התואר "סורמאני" (תכשיט שמיימי) — תואר רב־יוקרה, כך נמסר לנו, בהודו — בפסטיוואל ידוע בבומביי.

מעטים הנגנים הבוחרים את הסארוד לכלי־נגינה. זה כלי פריטה בעל 25 מיתרים, בעל בטן עמוקה מכוסה קלף, צלילו נמוך ועשיר מצליל הסיטאר, אך הוא פחות רב־גוני ממנו. הוא קשה לנגינה בשל היעדר הסריגים על צוואר, לציין את תווי הראגה.

מהי ראגה? במוסיקה ההודית נחלקת האוקטאווה ל־22 "שרוטי", הנובעים משבעה "סוואר" — התווים הבסיסיים. המוסיקה הקלאסית ההודית נובעת מארגון מערכת ה"סוואר־שרוטי" למאות מערכות תווים מורכבות, הקרויות ראגה. ראגה היא סדרה מסוימת של שבעה סוואר, שהיחסים ביניהם ומיקומם כפופים לחוקים קפדניים. אמנותו של המוסיקאי נמדדת ביכולתו להציג, בנגינתו ובקישוטים לרוב, את מלוא ההיקף של היחסים בין התווים, המותרים על־פי מבנה הראגה המסוימת שהוא מנגן. הראגה גם מוגדרת בתו אחד דומינאנטי (ואדי) ותו אחר, בנקודות־הדגשה נוספת.

סרידהאר נחשב לאחד המוסיקאים הבולטים בעולם המוסיקה הקלאסית ההודית כיום. תודות לוירטואוזיות שלו, כה זכה המוסיקה שלו וכה רבה הספונטאניות שבה הוא מפתח את נושאי הראגה. (חלק האריה בקונצרט הוא האילתור). קטעי ביקורת על מופעים שלו ברחבי העולם, מגרפת עד מאוחאן רודך פילאגר, חיובים מאד.

מלבד מוסיקה קלאסית, יבצעו רישיוו שלושה נגנים הודיים (שרמילה ראי, שיאמאל מאיטרה וג'ואל פומטו), וגם תהיה תכנית המורכבת ממוסיקה בנגאלית וממוסיקה של רבינדרנאת טאגור. המשורר הידוע כתב לחנים נפלאים למלותיו, כדי ליצור בלאדות רומאנטיות. המוסיקה שלו, הפופולארית מאוד בבנגאל, מבוססת על ראגות קלאסיות, שהוא הוסיף להן אלמנטים הארמוניים מערביים. הוא חיפש סגנון חדש, אך למרות ההערכה העצומה הניתנת למוסיקה שלו — אין היא נחשבת לקלאסית.

זה לא גברת — זה אדון

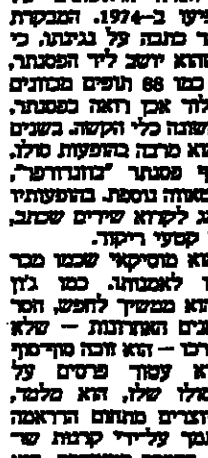

כתוב בעיתון שבבית הוא גבר במוקש־שיער בן 40, שקט ושנון, ושמו גלן מילסטד. על הבימה הוא גברת בלונדית, עבת־בשר ומעוררת, ושמה דיוויין. בבית הוא אומר שהוא לא יודע לשיר — על הבימה הוא מרבחת בשירים, שרבים מהם מרבירים על הנאה ואושר.

אושר לרבילות — אחרי כמה פרקים שבהם גילם דמות אישה, הוא משחק בימים אלה דמותו של גאנגסטר רשע, בסרט "בעקבות הבדך". לצדו של קריס קריסטופרסון.

היתר להעלאת מחיר ייצור של מרכיבי אוטובוסים

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ז – 1987.
בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו – 1986, אנו קובעים כי מותר להעלות מחיר ייצור מרכבי אוטובוסים בשיעור של 14 אחוזים מעל המחיר הקובע.

א' אדר התשמ"ז (2 במרס 1987)
משה נסים, שר האוצר
חיים קורפו, שר התחבורה

מחר ב"על המשמר" ובמוספו השבועי "חותם"

* פולארד — שוב הם נכנסים לחורים — דעות ועובדות
* אבא אבן על פרשת פולארד – ראיון
* סבר פלוצקר על קרן המטבע ועוד ב"יומן כלכלי"
* הבחירות ישובו בסתיו, מארק גפן
* שמוליק כץ מצייר את משפט דמיאניוק
* רפי סוויסה מדבר, ראיון מאת חיה יוסף
* זה "מעריב"? — אנשי עתונות וגרפיקה מגיבים על העיצוב החדש של העתון
* "יש דיבור" — מדור חדש לנוער בעריכת עמלה עינת
* פרופ' שצקר על גרמניה המתעלמת מזהותה, ראיון מאת פרופסור שצקר
* חותם אישי מאת נפתלי רז

במדור לספרות

* משה דור, ראיון מאת ענת לויט
* יעקב רבי ויגאל תומרקין על "קופסה שחורה"
* א.ב. יפה על קנת טיינן ודני קיי

טורים ומדורים מאת: גיורא מנור, רפל ברקן, מיכאל הרסגור, דינה גורן, זאב צחור, יהודה להב, צבי טימור, משה בר־שאול, דני ורט, מוסי בסוק ועוד

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04–640775
הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
רפיסע להלק מתוך החלקה 74 בגוש 11634 באיזור בחיור נמל הקישון מגרש בגודל 1.5 דונם כאשר בתוכנית חפ/222 אין כל סימן של חלוקה למגרשים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א',ג',ה', בין השעות: 08.00–11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אהובה יונאי
מהנדס העיר

ועדה מקומית לתכנון ולבניה גליל מרכזי
רח' לוחמי הגטאות 10 עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מספר 2־85־282 ע"י מר חידיה מחמד עלי חטיב במקום דיר אל אסד בגוש 18815 חלקה 15.
מהות ההקלה:
א. בניה בהתאם לנסיגות הקיימות.
ב. הקלה זאת על פי אישור הועדה המחוזית. מחוז הצפון נצרת.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגיטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
משה סלע
יו"ר הועדה המקומית גליל מרכזי

מוזיאון תל אביב
שדרות שאול המלך 27
תערוכה חדשה
אלכסנדר ארכיפנקו
מאה שנה להולדתו

התערוכה מאורגנת בשיתוף עם הגלריה הלאומית, וושינגטון ונעזרת בשפעת מטעם המועצה הפדראלית לאמנויות ולמדעי הרוח.
הפתיחה היום, יום חמישי, 12.3.87 בשעה 8.00 בערב
דברי פתיחה: **שלמה להט**, ראש עיריית תל אביב־יפו
מארק שפס, מנהל מוזיאון תל אביב.
הקהל מוזמן.

דן בן אמוץ:
אם המטרה העיקרית והסמויה בכל משפט ראווה היא קודם־כול הסברתית, חינוכית או תעמולתית, משפט דמיאניוק הוא משפט ראווה!
השואה: תעודות ומסמכים
חדשות של שבת 13.3.87

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי, ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי הבנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 1936 א', שינוי מס' 85/1 לתכנית מס' 1936.
ואלה השטחים הכלולים בתכנית: ירושלים, שכ' מאה שערים, רח' חיי אדם מס' 26, גוש 30062, חלקה 259.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית:
א. הוספת קומה מעל בניין קיים בחלק הדרום מזרחי של החלקה והמסומן בתשריט במס' 3.
ב. הגדלת אחוזי הבניה ל־147% מ־126% הקיימים.
הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3373 מיום 26.8.86 עמ' 2970.
השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. במשרד מהנדס העיר, רח' הלל 23 ירושלים.
אלי סוויסה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב התכנון מקומי, קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להגדלת השטח למגורים בשכונת בנה ביתך קרית ים גוש 10425 מגרש מס' 65.
מהות הסטיה: חריגה של 6.25 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 1.06% משטח המגרש.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ריגגן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

עיריית ירושלים
הודעה בהתאם לסעיף 4 לחוק עזר לירושלים (סלילת רחובות) התשל"ה 1975 (להלן־חוק העזר)
מועצת עיריית ירושלים החליטה בתוקף סמכותה לפי סעיף 3 ר' 4 לחוק העזר בישיבתה מיום 15.2.87, להכריז על הרחובות המפורטים בדלקמן כרחובות ציבוריים ועל סלילתם, ולחייב את בעלי הנכסים הגובלים עם הרחובות המפורטים כדלקמן, בהיטל סלילת כביש ומדרכה לפי סעיפים 5 ר' 6 לחוק העזר.

שם הרחוב	שכונה	
– כביש מס' 1 לפי ת.ת.ע. 1719 ר' 2673, המשך כביש הטבעת	בית וגן	מרח' דוד מור עד רח' שמואל בייט
– רח' שמשון רפאל	בית וגן	מרח' דוד מור עד רח' א. שוראי
– רח' הזיד"א	בית וגן	מרח' הפסגה עד שד' הרצל

טדי קולק
ראש עיריית ירושלים

בקשה לפרוק חברה ע"י בית־המשפט
תיק אזרחי 2004/86
בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
בענין פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג 1983,
ובענין פרוק חברת זפוס רמיר 1982 בע"מ.
המבקש: שוק אשכנזי בע"מ, ע"י עו"ד אברהם אורן, רח' אחילוב 16, פ"ת.
נמסרת בזה הודעה כי ביום 22 יולי 1986 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בת"א, לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פרוק זו תשמע בפני ביהמ"ש הדושב בדין ביום 27.5.87.
כל נושה או משתתף של החברה הנ"ל הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה, או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עו"ד שלו. העתק מן הבקשה יתנן לכל נושה או משתתף של החברה, שידרוש זאת מן החתום מטה, תמורת התשלום הקבוע בעדו.
אברהם אורן, עו"ד
בא כוח המבקש

עיריית תל־אביב־יפו
מכרזים פומביים
מכרז פומבי מס' 290/87
להשכרת מתקנים ובריכת שחיה במוסד גבעת הוד
לקבלת תנאי המכרז, פרטים והסברים נא לפנות למחלקה על המחלקה השירותים במינהל ההנדסה, רח' אבן גבירול 69 קומה 11, חדר 1128 בכל יום, בין השעות 09.00–12.00.
המועד האחרון למשלוח ההצעות בדואר רשום — 26.3.87.
שלמה להט, ראש העיריה

מעריב — עכשיו
קרא מחר במעריב יום ו':

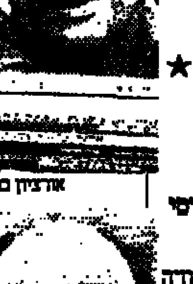

מגזין: מבט שלישי — איידס – צוות מוסף־שבוע בדק האם יש בישראל בהלת איידס. כמה גלגולות הרגעה אחרי "מבט שני".
דיוקן: אלוף חדש – יוסף ולמר כותב על דורון רובין. ביקורת הלקאה עצמית. לא יהיה זנב לאריות.
מעריב שבת: פרשה — פולארד
על הלק"ם – עודד גרנות ★ נאמנות כפולה – אבינועם בר־יוסף ★ רפי איתן – שמואל שגב ★ המהומה בממשלה – יוסף הריף.
מעריב כלכלה: הפניקס מול פ.י.מ.
תמונת מצב נכון לעכשיו – מאת יואב יצחק.
מעריב פנאי: כל השנה פורים – מאת יוסי חרמונסקי
מעריב קריירה: עצות מאמריקה למחפשי עבודה
אמנון אברמוביץ – דו"ח ★ אפרים סידון – למטה משמאל ★ אפרים קישון – חד גדיא סיבוב שני ★ שלום רוזנפלד – מן המדף ומן המגירה ★ יעקב אחז – אגדה לילדים ★ בילי מוסקונה־לרמן – אורציון ברתנא ★ אבי רז – שמעו עליהם השבוע ★ יאיר לפיד – סנטה בא ★
סטירה – סימני נפט ★ לשון הרע ★
מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

אלוף דורון רובין
אורציון ברתנא
יוסי חרמוני

היהודים הם חלק מהמשטר הלבן

נשיא הפדרציה הציונית בדרום־אפריקה מתנגד להטלת עיצומים מצד ישראל על דרא"פ, אך אינו סבור ששינוי ביחסי שתי המדינות יסכן את הקהילה היהודית המקומית

מאת דן סגיר

כאשר נפגשתי לפני יותר משבוע עם ג'וליוס ויינשטיין, נשיא הפדרציה הציונית בדרא"פ ונשיא תנועת החרות באותה ארץ (זו של זכר ז'בוטינסקי, לא של מנחם בגין), הוא היה עייף מאוד. במשך כמעט שבוע הקדיש איש העסקים היהודי מאנג'לס רבים, יחד עם עמיתיו האמריקאיים בוועד הנאמנים של הסוכנות היהודית, כדי לאלץ את היו"ר דולצין לפרוש. בכך הם הצליחו. השאלה היא, אם מצליחים ויינשטיין וחבריו בתפקידיהם כמנהיגים ציוניים של קהילה העומדת על סף פרשת־דרכים בתולדותיה.

נשיא הפדרציה ועמיתו היו"ר מוקי פרידמן מ"פועלי ציון", יודעים היטב מהי תשובתי לשאלה זו. הם האזינו לה לפני שמונה חודשים בכנס בירושלים, כשפנים חתומות כיאה לפוליטיקאים אמיתיים. אמרתי שלדעתי החינוך הציוני בדרא"פ נכשל כישלון חרוץ, שהרי עתה משבאה שעת כושר לעלייה, הנוער היהודי וגם מבוגרים מהגרים למקומות אחרים. לכך אפשר להוסיף את גישת "העסקים כרגיל" שלהם במצב הנוכחי, שאין לה מקום ואולי אף יש בה משום מעילה בתפקידים.

דעותיו של ויינשטיין משקפות את עמדות הממסד היהודי־ציוני, שלמרות היותו המושרש ביותר לעומת קיבוצים אחרים של יהודים, עדיין יש נתק ניכר בינו לבין חברי הקהילה. הדברים בולטים בסוגיית העלייה לישראל והעמדות הפוליטיות ביחס להתרחשויות בדרום־אפריקה.

מהגרים למערב ולאוסטרליה

שאלה: כיצד היית מתאר היום את מצבה הפוליטי של הקהילה היהודית בדרא"פ בהקשר של האירועים האחרונים בארץ זו?

תשובה: הבהרנו בצורה ברורה כמה פעמים, שהיהודים הם חלק מהמשטר הלבן על כל המשתמע מכך. עם זאת, הבהרנו את התנגדותנו כיהודים לאפרטהייד. אולם כאן יש להוסיף שאנחנו מתנגדים לעיצומים על דרא"פ. איננו חושבים שזה ישנה את המצב או יאלץ את הממשלה לפעול. למעשה, עיצומים יגרמו להקשחת העמדות.

האם הקהילה היהודית היא "קהילה בתנועה", ואם כן לאילו כיוונים?

מאז הקמת מדינת ישראל יש זרם קבוע של עולים מדרא"פ, שבאו לישראל ממניעים חיוביים ולא רק מאתם. עם זאת, נכון שהיהודים בחרו להתגורר במקומות אחרים בעולם, כמו לבנים אחרים בדרא"פ. [...] להאמין שרק יהודים הלבנים חיים. אנחנו יודעים את המספרים המדויקים. מספר היהודים שהיגרו לאוסטרליה בעשר השנים האחרונות מדרא"פ מוערך בכ־3000–3500 איש, מתוך כ־40,000 דרום־אפריקאים שחיים שם. מספר העולים לישראל בשנת 1986 היה כפול מזה של שנת 1985, ומדובר במאות ולא באלפים.

ויינשטיין סירב לנקוב במספרים מדויקים ולא בכדי. בשנת 1985 עלו לישראל 204 עולים מדרא"פ — ואשתקד פחות מ־400.

מדוע כל־כך מעטים באים לישראל?

מהגרים לארצות המערב מפני ששם קל יותר להתפרנס. השפה אינה מהווה בעיה. המצב באוסטרליה מבחינת האקלים דומה לדרא"פ, ובכלל אנשים נוטים להעדיף תנאים קלים ולא קשים יותר. שם אינך צריך אולפן ומרכז קליטה. הטרגדיה היא, שבכל שיעור יהודים מדרא"פ מהגרים לארצות אחרות, הם ימשכו אחרים בעקבותיהם, מסיבות של איחוד משפחות וקשרים. מטרתנו היא, בכל מקרה, ציונית — להביא כמה שיותר יהודים לישראל.

כיצד מתקשרת שאלת העלייה היחסים בין ישראל לדרא"פ לסוגייה של הוצאת כספים מדרא"פ על־ידי יהודים?

בשלוש דרכים מאפשרת דרא"פ להוציא כסף לישראל: האחת באמצעות המגבית והתרומות לישראל. אנחנו שואפים להגדיל את ההקצבה שמותר לנו להוציא. יש ברשותנו יותר כסף ממה שאנחנו רשאים לשלוח, אך בשלב זה הדבר אינו מהווה בעיה רצינית. הדרך השנייה היא הוצאת כספים באמצעות השקעות מאושרות בישראל. המדובר הוא כ־40 מיליון ראנד בשנה, למשך שנתיים, על־פי הסכם מיוחד בין ממשלות דרא"פ וישראל. סכום זה אינו מספיק ויש לפעול להעלאתו. הדרך השלישית היא הסכום שמותר לעולה להוציא כאשר הוא מהגר מדרא"פ לכל ארץ שהיא. המדובר ב־100,000 ראנד פיננסי (ששוויו כיום 22 סנט אמריקאיים, שער נמוך בהשוואה לראנד המסחרי הנהוג בתוך דרא"פ). יהודי שעוזב רשאי, אם כן, להוציא כ־22,000 דולר, ויש בכך משום קושי לגבית. אם באים לישראל עם סכום כזה, מקבלים גם משכנתאות לדיור, הלוואות לעסק והקלות ביותר להסתדר במקצוע או בעסק. קל יותר לבוא לישראל מבחינה כספית מאשר מבחינה מקצועית.

לשמור על סטטוסקוו

כיצד היית מתאר את יחסי ישראל־דרא"פ?

היחסים טובים ונורמאליים. יש שגרירים בשתי המדינות, שתי טיסות שבועיות, ואנחנו מקווים שיחסים ידידותיים אלה יימשכו. בנושא העיצומים, ישראל צריכה להתייצב נגדם, משום שהיא עצמה סבלה [...] ערב.

כיצד משתלבת הקהילה היהודית בכל נושא היחסים של ישראל עם דרא"פ?

הרבה יותר נוח ליהודים שיש יחסים ידידותיים והוות אינטרסים בין שתי המדינות. שינוי ביחסים לא יסכן את היהודים בדרא"פ, אולם מצב הדברים לא יהיה כה נעים ונוח כפי שהוא כיום. שלטונות ישראל צריכים לפעול בכל מקרה על־פי האינטרס של ישראל. זוהי מדינה עצמאית והיא נמצאים מיליוני יהודים. המדינה היהודית גם קיימת למען כל היהודים בעולם: אלה שרוצים לבוא אליה, אלה שנאלצים לבוא, ואפילו אלה שאינם רוצים לבוא. יש להביא זאת בחשבון. אני בטוח שישראל תמיד מביאה בחשבון, ביחסי החוץ שלה, את הקהילות היהודיות ואינה רוצה להעמידן בסכנה או להביאן במבוכה.

מה דעתך על הקולות הנשמעים בישראל, בעיקר זה של המנכ"ל הפוליטי של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, בדבר הצורך לשנות את היחסים עם דרא"פ ואפילו להצטרף למטילות העיצומים עליה, מדינות המערב?

הייתי רוצה שהממשלה הישראלית תשמור על סטטוסקוו. היו לנו פגישות עם נציגים ישראליים והבענו את התנגדותנו לעיצומים מכל סוג שהוא. לגבי מר ביילין, איני מודאג ביותר. עד עתה לא סבלנו בדרא"פ מחוסר במשלחות ובמבקרים מישראל, ולא חל כל שינוי בקשרים התרבותיים, המסחריים והכלכליים שבין שתי הארצות. הייתי יותר מודאג אילו היה מר פרס יוצא נגד היחסים. ובכלל, שינוי אמיתי במדיניות ישראל אראה רק דרך התבטאויות של רה"מ שמיר ושר החוץ פרס.

למרות התנגדותכם לעיצומים, בוודאי ידוע לכם שבמוצאי החודש הזה אמור להגיש נשיא ארה"ב דו"ח לקונגרס על מדינות שמקיימות קשרים כלכליים וביטחוניים עם דרא"פ, ואלה לא יוכלו עוד להוסיף לקבלת סיוע חוץ מארה"ב. מה דעתך על כך?

זוהי אכן דילמה. ישראל מקבלת כ־3 מיליארד דולר בשנה מארה"ב, המסחר האזרחי בין ישראל לדרא"פ עומד על 100־150 מיליון דולר בשנה. אין ספק שהכלכלה הישראלית תיפגע קשות אם ייפגע סיוע החוץ מארה"ב. מצד שני, אם ישראל תבריז עיצומים על דרא"פ, זה יהיה בניגוד לאינטרס של הקהילה היהודית המקומית. הקהילה עלולה לקבל זאת בצורה קשה. אנחנו מקווים שישראל תהיה מסוגלת להימנע מהעיצומים ושאמריקה תבין את מצבה המיוחד של ישראל.

אין קשרים רשמיים עם הקהילה השחורה

מה עשויה להיות תגובתה של ממשלת דרא"פ להטלת עיצומים ישראליים עליה, באופן כללי ומבחינת היהודים?

תגובת הממשלה תהיה קשה. היא בוודאי לא תבין את הדילמה כפי שהיהודים יכולים להבין. מבחינת הקהילה, אפשר להביא כדוגמה אירוע שאירע באחרונה, כאשר איטליה הצביעה במועצת הביטחון של האו"ם בעד הטלת עיצומים על דרא"פ. שר החוץ הביע את כעסו על כך שאיטליה היתה המדינה המערבית היחידה במועצה שהצביעה בעד עיצומים. לדרום־אפריקאים ממוצא איטלקי היה ודאי נוח יותר אלמלא נמצאו במצב זה, אולם זה לא העמיד אותם בסכנה או בקשיים. אחרי הכל, הם והיהודים אחראים לכל דבר של דרום־אפריקה.

מה עושה המנהיגות היהודית כדי לחזק את הקשרים עם הקהילה השחורה?

אין לנו קשרים רשמיים עם הקהילה השחורה, אף שהיינו רוצים בכך. הזמנו אותם כמה פעמים. נפגשנו עם אחדים מהם. לאחר ביקורו בישראל, הזמנו את הנציג [...] לארוחת ערב חגיגית. אנו מנסים לשמור על קשר עמו. עקרונית, דלתנו פתוחה בפני כל המנהיגים השחורים. אולם עם זאת קשה לדעת היום מיהו מנהיג השחורים. כן, שמענו על ביקורו המתוכנן של הבישוף דזמונד טוטו בישראל. ביקורו כאן הוא בעל משמעות רבה ואנחנו מאמינים שהוא לא יוכל שלא להתרשם עמוקות מההישגים של ארץ זו ומקווים שביקורו יהיה מוצלח.

אני מבין שבתקופה האחרונה הוזכרה סוגית שאלת ההערות האנטישמיות שהשמיע או לא השמיע הבישוף טוטו לפני שנתיים. מה התברר?

לפני זמן־מה כתב עיתון יהודי בבוסטון, "בוסטון ג'ואיש טיימס", כי בעת הרצאה שנשא בפני הוועידה של "ועד השליחים היהודי" בדרא"פ לפני שנתיים, העיר הבישוף טוטו כמה הערות אנטישמיות. ובכן, טוטו מעולם לא נאם בפני אותו פורום, [...] לו באותו עיתון, והוא אף הכחיש נמרצות שאמר דברים כאלה בפורום כלשהו. אנחנו דוחים את הידיעה באותו עיתון אמריקאי כלא־אמת. מלבד זאת, הבישוף הכחיש את הדברים ועתה הנושא סגור. אחרי ביקורו בישראל ייתכן שנזמין אותו להיפגש עם צמרת הקהילה כדי לשמוע את דעותיו והתרשמויותיו מהביקור בישראל.

ג'וליוס ויינשטיין: לשמור על סטטוסקוו

דין פרוטה / לאה פורת

הצבע ירד בכביסה

הזכות למידע היא אחת הזכויות הבסיסיות של הצרכן ★ אם יצרן יודע שהוא משווק מוצר המחייב הוראות טיפול מיוחדות, עליו לציין זאת על התווית ★ סיפורו של זוג גרביים שכמעט צבע כבסים אחרים

כמו במשפחות הכי טובות, כך גם בחברות הכי טובות קורה שיוצא מוצר פגום. זה כשלעצמו לא סוף העולם. השאלה היא רק איך מטפלת החברה במוצר כזה כאשר מישהו מתלונן עליו, ובעיקר, מה היא עושה כדי למנוע שיווק מוצרים פגומים בעתיד או למנוע נזק אפשרי ללקוחות החברה כתוצאה משימוש במוצר הפגום. נבחן את הבעיה בסיפורו של ד"ר שלמה סיטון, כלכלן מירושלים.

לפני זמן־מה רכש עבור רעייתו זוג גרבי־צמר בצבע אדום מתוצרת "לודז'יה". הן בכביסה הראשונה והן בכביסה השנייה (במים פושרים ובאבקת כביסה עדינה) ירד צבע רב מן הגרביים. למרבה המזל, הגרביים כובסו בנפרד וכך נמנע נזק שהיה עלול להיגרם לכבסים אחרים, אילו היו הגרביים מתכבסים יחד אתם. אבל הדבר הדאיג את ד"ר סיטון, ראשית, מפני שהדבר קרה דווקא אצל "לודז'יה" — אחת מחלוצות התעשייה בישראל, הידועה זה שנים רבות באיכות מוצריה. שנית, על התווית לא היתה כל אזהרה מפני ירידת הצבע בכביסות הראשונות. כל הסימון כולו הסתכם במלים "צמר משובח" ושם היצרן.

ישב ד"ר סיטון וכתב מכתב מפורט, יפה ומנומס להנהלת "לודז'יה". תשובת החברה לא איחרה לבוא. התשובה היתה קצרה ונכתב בה כדלקמן: "מתייחס למכתבך בנושא גרביים פגומים. נודה לך אם תואיל לשלוח לנו המוצר ע"מ שנוכל לעמוד על הפגם ולתקנו, וכמובן לפצותך בהתאם. בכבוד רב, לודז'יה רוטקס בע"מ". ליד המלים 'בכבוד רב' הופיעה חתימה לא ברורה.

ד"ר סיטון מיהר אף הוא להשיב וכך כתב: "מכתבי הנ"ל לא נועד לבקש פיצוי, שהרי מדובר בסכום פעוט יחסית (בין 5 ל־6 ש"ח, דומני), אלא להסב תשומת־לבכם לתקלה בתהליך הצביעה של הגרביים שרכשתי, או שאיכות הצבע היתה מלכתחילה ירודה — פגמים שאם יישנו, עלולים לפגוע במוניטין של חברה ותיקה, בארץ ובחו"ל. אני מצרף בזה את זוג הגרביים וחוזר על התלונה: צבע רב ירד בכביסה ראשונה ועקבות צבע ניכרו במים גם בכביסה שנייה. בכבוד רב, ש. סיטון".

על מכתב זה ענתה חברת "לודז'יה": "בתשובה לתלונתך אנו מתנצלים על התקלה ומצרפים מוצר חדש במקום. אנו מקווים שתמשיך ליהנות ממוצרינו גם בעתיד. בברכה, לודז'יה רוטקס". למכתב זה, שגם בו היתה חתימה בלתי־ברורה, צורפו שני זוגות גרביים בדיוק מאותו סוג שרכש בשעתו סיטון. זוג אחד היה בצבע אדום וזוג אחר בצבע אפור. סיטון החליט לבדוק את הגרביים, הוא שטף אותם במים פושרים. צבע רב ירד משניהם.

ד"ר סיטון היה מאוכזב בהחלט. אמנם שלחו לו שני זוגות גרביים במקום הזוג שקנה, אבל התברר לו כי איכות הצבע לא שופרה. החברה לא הבטיחה בפירוש שתעשה משהו לתיקון הפגם והיא גם לא הבטיחה שתשנה את הסימון כדי להזהיר את הלקוחות מפני הורדת הצבע.

התקשרתי אל חברת "לודז'יה" ובאין לי שם לפנות אליו, ביקשתי את האדם שמטפל בתלונות של צרכנים. הופניתי אל מנהל השיווק צבי ליברמן. התברר, כי מר ליברמן הוא חדש בתפקידו ולא הוא כתב את שני המכתבים לסיטון. אני גורס, אמר לי ליברמן, כי מי שכותב מכתב ללקוח, צריך להזדהות בשם מלא, וכך אני מתכוון לנהוג. ומה בקשר לתלונה הספציפית של הלקוח? ליברמן אמר שהחברה דווקא לוקחת את הדבר לתשומת־לבה, והיא תעשה את כל המאמצים לשפר את תהליכי הצביעה ואיכות הצבע, כך שהצבע לא יירד מהגרביים. אמרתי לליברמן שכבר ראיתי לא־פעם מוצרי טקסטיל שצבעו יורד מהם. אבל אז יש סימון המזהיר את הצרכן מפני הורדת צבע. חברות מכובדות ביותר, גם בארץ וגם בחו"ל נוהגות לציין על התווית אזהרות בנוסח "צבע לא יציב. לכבס בנפרד בכביסות הראשונות". מר ליברמן לא כל־כך התלהב מהרעיון: "אני מעדיף", אמר, "שלא יירד צבע מהגרביים. בכל מקרה, אביא לדיון את ההצעה לשנות הסימון", הבטיח.

יש לקוות שמנהל השיווק החדש והנהלת "לודז'יה" יכירו כי במצב הקיים הם חשופים לתביעות משפטיות על־ידי לקוחות. אם למשל, הגברת סיטון היתה מכבסת את הגרביים עם כבסים אחרים והיה נגרם להם נזק, היא היתה יכולה לתבוע פיצויים מהחברה. זאת משום שהחברה לא מצאה לנכון להזהיר את לקוחותיה מפני הורדת הצבע מן הגרביים.

פופקורן

יש לנו עוד סיפור על צבע. אבל במקרה זה על צבע מאכל. במדור אחר בעיתון זה, "חוג בית", סופר על חברה בשם "פופקורניה" המשווקת פופקורן בשלושים טעמים ובשלל צבעים. כיוון שעל דוגמת האריזה שהגיעה למערכת לא היה סימון כלשהו המציין את העובדה שהמוצר מכיל צבעי מאכל, הבענו את פליאתנו מעל גבי העיתון לגבי שני עניינים: א) האם צבעי המאכל שבהם משתמש היצרן אושרו לשימוש. ב) מדוע אין על האריזה סימון האומר שהמוצר מכיל צבע מאכל.

במקביל פנינו אל שירות המזון במשרד הבריאות ושם הובטח לנו שהנושא יטופל.

אחרי הפרסום קיבלנו את תגובת משרד יחסי הציבור של היצרן, ובה נאמר כי צבעי המאכל שבהם משתמש היצרן עברו אישור קפדני של רשות המזון והתרופות האמריקאית (F.D.A.) ונוסף לכך קיבל היצרן את אישורו של משרד הבריאות הישראלי. עוד נאמר בתגובה, כי כמות צבעי המאכל שבה משתמשים ב"פופקורניה" בייצור הפופקורן אינה עולה על הכמות שבה משתמשים בייצור דברי מתיקה אחרים כגון: סוכריות, מסטיקים וכו'. אשר לנושא הסימון, התגובה היתה שכיוון שהמוצר נמכר כמו פיצוחים בכלי קרטון פתוחים שאותם ממלאים לעיני הלקוח, אין חובה להצמיד למוצר תווית עם פירוט המרכיבים.

מנהל שירות המזון, אינג' דניאל רייכמן, אישר את העובדות שנמסרו בתגובת היצרן. במלים אחרות, מבחינת החוק הכל בסדר גמור. אבל חוק, חשוב להזכיר, הוא הדרישה המינימאלית שעל היצרן לעמוד בה. אין כל מניעה להוסיף עליו, בעיקר כשמדובר בטובתו של הצרכן.

אם יצרן מוצא לנכון להשתמש בצבעי מאכל שמשרד הבריאות אישר אותם, המינימום שאפשר לעשות לטובת הצרכן הוא ראשית, לציין את העובדה הזאת על האריזה, ושנית, לפרט באילו צבעי מאכל משתמשים. המידע הזה חשוב כדי לאפשר לצרכן להחליט אם הוא רוצה או לא רוצה להשתמש במוצר. נזכיר, כי יש צרכנים שהם אלרגיים לצבעי מאכל מסויימים. לא בכדי פורסם אצלנו תקן לסימון מוצרים תעשייתיים, הכולל חובה לפרט את מרכיבי המוצר, לרבות צבעי המאכל שבהם השתמשו. אין חובה כזאת לגבי מוצרים שאינם ארוזים מראש, פשוט מפני שאם מוכרים מוצר מזון בתפזורת אין איפה לסמן את הדבר. ואולם כאשר אורזים את המוצר באריזות מוכנות שבהן מופיע שם החברה, אין כל קושי לציין על האריזה גם את פירוט המרכיבים של המוצר. שוחחתי על הנושא הזה עם חברת יחסי הציבור של חברת "פופקורניה", ונמסר לי כי מדובר בחברה צעירה מאוד ואין ספק שהם ישקלו את ההצעה הזאת.

באותו עניין ברצוני להזכיר יצרן נוסף המוכר את מוצריו בתפזורת. זהו "קוקי מן", שקצר הצלחה בלתי־רגילה תוך זמן קצר כאשר החל למכור עוגיות במשקל ישר מן התנור. ריח האפייה כל־כך משתה את העוברים ושבים, שהם אינם יכולים להתאפק וניגשים לקנות את העוגיות. פעם ביקשתי לקנות 400 גרם עוגיות ונאמר לי שאי־אפשר: או שאקנה 250 גרם או 500 גרם או כפולות של המשקלים האלה. על השאלה מדוע, השיבו לי שהקופה מתוכנתת רק למשקלים האלה. התקשרתי להנהלת החברה ושם נאמר לי, כי כשם שמזון ארוז מראש נמכר במשקלים קבועים לפי החלטת היצרן, כך גם הוא מחליט באיזה משקלים הוא ימכור את העוגיות. אם כך, יואיל גם לסמן על השקיות היפות שבהן הוא שוקל את העוגיות את כל הפרטים שהוא חייב לסמן על־פי החוק, כאשר מדובר במוצרים ארוזים מראש: שם היצרן, כתובתו והמרכיבים שמהם עשוי המוצר.

נראה לי, שעל שירות המזון לשקול הוצאת חוק או צו שיחייב סימון מלא בכל אותם מקרים שבהם מוכרים מזון בתפזורת ואורזים אותו לעיני הקונה בשקיות או קופסאות מיוחדות של החברה, כמו גבינות, סלטים וכיו"ב.

צרכני כל העולם

אחרי כל הימים הבין־לאומיים שחגגנו בחודשים האחרונים כמו יום האשה ויום הגבר, יום האם ויום האב, יום הילד ויום הילדה (תזכירו לי אם שכחתי משהו), הגיע גם יום הצרכן הבין־לאומי. זה לא בצחוק. זה ברצינות.

יום הצרכן הבין־לאומי שחל ב־15 במרס, בא לציין את יום השנה שבו שלח הנשיא ג'ון קנדי המנוח (לפני 25 שנה) את המסר ההיסטורי ובו ציין את זכויות הצרכן (הזכות לקיום, הזכות לבטיחות, הזכות למידע, הזכות לבחירה, הזכות להישמע, הזכות לשיפוט, הזכות לחינוך צרכני, הזכות לאיכות הסביבה). יום זכויות הצרכן הבין־לאומי מצויין זו השנה החמישית, והוא נותן ביטוי עולמי לסולידריות של הצרכנים בכל העולם.

גם ארגוני הצרכנים בארץ מציינים את היום באירועים מיוחדים. המועצה הישראלית לצרכנות תוציא פרסומים שונים הקשורים בצרכנות כמו "הבנק והצרכן", היא תקיים טכס הענקת פרס הצרכנות ב־17 במרס (ובו יזכו השנה העיתונאית מיכל הולצמן מ"מעריב" והעיתונאי דן עופרי מ"ידיעות אחרונות"), המועצה תקיים כנס תלמידים ארצי ב־18 במרס, אסיפות הסברה ברחבי הארץ ועוד.

הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות תקיים ב־24 במרס יום עיון בנושא בטיחות ואיכות המוצר בהשתתפות מומחים בתחומי המזון, מוצרים בני קיימא ובטיחות ילדים.

כלכלה במשפט / משה קשת

שקילת מידע במאזני החוק

מיגוון הנושאים רחב: מניצול מידע והעברת מידע בתחום הכלכלי ועד איסור על פרסום שמו של עצור

כחלוף כמה חודשי חקירות של עבירות הקשורות בגילויים של מידע־פנים, אשר הועבר במטרה לרכוש ניירות ערך במחירים מופחתים בבורסה של וול־סטריט, הסתבר כי בין החשודים נמנים אנשי עסקים יהודיים, יועצים אמינים ומנהלים בכירים, שהיו ידועים כמי שמעולם לא דבק בהם כל רבב. מוכרים בהקשר זה את שמותיהם של רוברט פרימן, מן השותפים הבכירים של הפירמה הידועה גולדמן־זקס, מרטין סיגל שניצח על כמה ממיזוגי החברות הגדולות בוול־סטריט, ואחרים. העונש הצפוי להם הוא עד עשר שנות מאסר, בגין כל עבירה.

מתעורר החשש שמא האיסורים הקשורים בהעברת מידע, ניצול מידע, שמירה על סודיות מידע הדיומים אינם יוצרים תחושת אשם פלילית. מה גם שהפגיעה באינטרס להגן על מידע — אשר פעמים לא מעטות אינו אלא גיבוש כוונה או הכנה לקראת החלטה להציע או לבצע עיסקה של רכישת חבילות של מניות הנסחרות בבורסה, או עיסקה אחרת שיש בה כדי להשפיע על שערי המניות של התאגיד מקבל־ההחלטה או תאגיד אחר — נמנית עם העבירות החמורות ביותר שבחוקי העונשין במדינות התעשייה. האינטרס המוגן במקרה זה אינו של מקבלי ההחלטה, של בעלי המניות הקיימים של התאגיד או של מנהליו, אלא של זולתם. זאת, אף על פי שאין דומה דרך של המחוקק למחר להודשים הגנה לציבור אלמוני, שיותר משיש בה הגנה במובן המקובל יש בה שלילת יתרון ממנצלי המידע.

עונשים מתונים

הגירסה הישראלית של האיסורים הללו, המתייחסת למידע־פנים, שולבה רק בשנת 1981 בחוק ניירות ערך, תשכ"ח־1968. האיסור שנתקיים קודם היה כללי, בלתי ממצה ולא הכיר את ניצול המידע כעבירה ספציפית. העונשים הצפויים לעבריינים בחוק הישראלי כיום הם מתונים מאוד כעבירות מאלה הנהוגים בארצות־הברית. משטרושה החקירה המשטרתית בדבר דרכי המימון הבלתי חוקי של ויסות המניות הבנקאיות ודרכי התמיכה של התאגידים הבנקאיים במניות עצמן, לא מן הנמנע שיאותרו מקרים של מנהלים או פקידים שהיו בעלי מידע על תנאי הוויסות, ושינוי מגמות בו, ואולי אף ידעו על הכוונה להפסיק את התמיכה במניות. אם יתגלה כי ניצלו מידע כזה לטובתם הם, או העבירוהו למי שאינם מוסמכים לכך, אפשר שגם הם יואשמו בכך.

שמירת המידע והסתרתו, אם ברמה של החלטות עסקיות ואם ברמה של מאגרי מידע של מושרים, אם ביחס לתאגידים ואם ביחס לפרטים, משקפות מגמה אחידה ואופיינית למשטר הכלכלי של החברה המודרנית. עם זאת, היפוך המגמה ניכר באחרונה בשווייץ, שבה עיקרון הסודיות הבנקאית הוא נכס הנשמר מכל משמר. בשווייץ תקפים חוק הסודיות הבנקאית משנת 1934 וחוק הפיקוח על המטבע ועל עיסקאות חוץ משנת 1970, אשר תוקנו רק במעט במשך השנים. בזכותם ובזכות המסורת השווייצית ארוכת־השנים, משמשים הבנקים מקלט לכספים המעורבים בפעילות פלילית בין־לאומית הקשורה בסחר סמים, סחר ואי תשלום מסי הכנסה. ממשלת שווייץ מנסה איפוא לשכנע את הבנקים, שהרפיית הסודיות הבנקאית תאפשר להיענות לתביעותיהן של מדינות רבות, ביניהן ארה"ב, לתרום למאבק בפשע הבין־לאומי המאורגן. הבנקים בשווייץ יודעים כי הסודיות היא התכונה העיקרית של המוצר שהם מציעים לבעלי הון מכל רחבי תבל, והם טוענים בפני ממשלתם כי הזכות לשמירת סודיות על נכסיו של אדם היא זכות יסוד מובהקת והפגיעה בה אינה שקולה כנגד הסיכוי למלחמה בפשע.

מידע על עצורים

בשאלת איסור הפצתו של מידע עוסקת גם הצעת החוק בדבר "חוק איסור פרסום שמו של חשוד, התשמ"ז־1987". מנהלי תאגידים גדולים בישראל קיבלו כמדומה בברכה את יוזמת החקיקה הזו. הם סבורים, כי אפשר שהפגיעה ביוקרתם ובתרומתם של כמה מעמיתיהם היתה נמנעת אילולא הפרסומים. אך הם גם אינם נותנים פומבי לתמיכתם בהצעת החוק. הם חוששים כי תמיכה זו עשויה להתפרש כהודאה מוסרית בכך שיש להם סיבות טובות לחשוש שגורל העמיתים המעטים, שדבר כישלונם נתגלה ברבים, עלול להיות גם גורלם הם.

אפשר גם שהם חוששים כי אם יביעו בפומבי את תמיכתם בהצעת החוק, ייחשבו למי שאינם תומכים כראוי בשלטון החוק, אף כי אם תיהפך ההצעה לחוק, אם תיהפך, תתחייב התמיכה בה כחלק בלתי נפרד מתמיכה בשלטון החוק. מפני כל אלה ראויה לתשומת לב התעניינות העקבית והרצופה מצד חוגים כלכליים דווקא בגורלה של הצעת חוק זו, אשר גם היא, בעצם, עוסקת במידע ובהסתרתו: המידע בדבר אדם הנמצא במעצר, או בחקירה, משום שיש חשדות נגדו.

מספר המעצרים לצורך חקירה עולה מדי שנה ועמו גדל מספר העצורים שאין מוגש נגדם כתב אישום. ימי מעצרם הם בבחינת עונש על לא עוול בכפם. אילו היה מספר המעצרים מצטמצם למקרים חריגים וחמורים במיוחד, כפי שמתחייב משמירה על העיקרון שחירותו של אדם היא זכות יסוד שאין לפגוע בה, כי אז היו נעצרים לפני משפט רק חשודים במקרים חמורים וקרוב לוודאי שהיה מוגש נגדם כתב אישום. ממילא לא היה צריך להגן על שמם ולחשוש מפרסום העשוי להסב נזק בלתי מוצדק שאינו בר תיקון. אלא שמצורך לאכוף את החוקים ולעשות ככל הנדרש לשם איתורם של מפירי החוקים, מחייב, כמדומה, מעצרים וחקירות של חפים מפשע. משום כך ההצעה לחוקק בחוק איסור פרסום שמותיהם של עצורים וחשודים היא כבחינת ויתור מראש על הניסיון לצמצם ככל האפשר את מספר המעצרים, לשפר את תנאי המעצר וכיוצא באלה עניינים שהם כולם בתחום חירויות הפרט.

מכל מקום, בהגשת ההצעה הזו לכנסת נע המתח של שלטון החוק בישראל מכיוון של שמירה על זכויות הפרט לכיוון של אכיפת החוקים, ואפשר רק להתנחם בכך שאיזון המגמות בין צורכי הפרט וזכויותיו, וצורכי הכלל וכפיותיו, במסגרת שלטון החוק, הוא מכנה משותף לארה"ב, לשווייץ, לישראל ולכל העולם המערבי. אלא שבמדינות המקומות נוטה המתוג לצד זכויות היסוד של הפרט, וביותר פחותת בהם ההיזקקות למעצר לצורך חקירה.

DER SPIEGEL

מיוחד ל"הארץ"

גרוע מהירושימה

ביפן, שרשמית נמנו בה רק 29 חולי איידס, מתחזקות מגמות של שנאת זרים. הממשלה שוקלת לאסור את הכניסה למדינה על זרים חולי איידס

בשפת הדיבור היפנית מכנים זרים "גייג'ין" (אנשים מבחוץ). זה זמן־מה אוהבים יפנים רבים להשתמש בביטוי "איידסג'ין". רשמית נמנו ביפן עד כה רק 29 חולי איידס, מהם מתו 21. בכל זאת אחזה בהלת האיידס את המדינה. זרים מואשמים בכך שהם אלה שהביאו עמם את המגפה. על פני השטח לפחות, הדברים אכן נראים כך: חולה האיידס הראשון הידוע (במרס 1985) היה יפני תושב בארצות־הברית שבא ליפן לביקור. המקרה המוות האחרון הוא של שווייצית בת 27, שעבדה בטוקיו בחברה זרה. ליד מסעדות ופאבים רבים ברובע ההומוסקסואלים באזור שינג'וקו בטוקיו, הופיעו שלטים באנגלית האוסרים את הכניסה על זרים. תלמידי בתי־ספר מצביעים על זרים באצבע וקוראים "איידסוקי". הממשלה שוקלת הצעת חוק שתאסור את הכניסה ליפן על זרים חולי איידס. פירוש הדבר, כדברי דיפלומט מערבי, ש"כל תייר יצטרך לעבור בדיקת דם". כמה הומוסקסואלים מערביים החיים ביפן זה שנים רוצים כעת לעזוב את המדינה. "זו אינה עוד החברה הסובלנית שהכרנו", מתלונן אחד מהם.

יפנים רבים נוטים בלאו הכי להגיב בחשד ובעוינות על דברים רבים הבאים מעבר לים. לפיכך עוד היה ההלם חזק יותר כאשר בינואר השנה מתה בקובה האשה היפנית הראשונה מאיידס. האשה, פרוצה, קיימה יחסי מין עם גברים לאין ספור. אך מיניסטריון הבריאות מיהר להסיק שזר הוא, שהדביק אותה: מלח יווני שאתו בילתה לפני שש שנים.

כמו תאונה בעיר אחרת

עד כה היה האיידס בעיני המומחים היפנים "כמו שריפה מהעבר השני של הנהר, כמו תאונת רכבות במדינה אחרת", אומר קן טוגו, המוציא לאור של מגזין־ההומוסקסואלים "ציי". אך לפתע הכל השתנה. עיריית קובה ראתה עצמה נאלצת לפתוח משרד מיוחד שישיב על שאלות של אזרחים בנושא. על דלת המשרד תלוי השלט: "המטה הראשי של העיר קובה לאמצעים נגד האיידס". 919 מרכזים דומים פתחה עד כה הממשלה ברחבי המדינה. הם מוסרים מידע ועורכים בדיקות דם. במשך כמה שבועות פנו 52,000 איש לבדיקה. למעלה מחצי מיליון יפנים התקשרו בטלפון לבקש הבהרות. שאלה חוזרת ונשנית בפי נשים יפניות: "היו לי יחסי מין עם זר. האם אני נמצאת בסכנה?"

חייהם של יפנים רבים כבר השתנו. מאות "אורי סנקי", כפי שמכונים זה כמה שנים "בתי המרחץ הטורקיים עם עיסוי" (הטורקים מחו על השימוש בשם "טורקי"), פושטים את הרגל; בטוקיו לבדה נאלצו כשליש מהם להיסגר. מועדוני־לילה מפירים את חוזיהם עם מארחות פיליפיניות. הם שולחים אותן הביתה כדי להרגיע את הלקוחות. "כאן אין שום פיליפיניות" או "אנחנו לא מכניסים סחורה מיובאת", נאמר בשלטים על בארים באזורי הפנסים האדומים. עסקים כאלה המעסיקים נערות זרות, בין אם הן עוסקות בזנות ובין אם לאו, סובלים מתחרות של יפניות המציעות "שירותי בריאות או אופנה", דהיינו עיסויי הרפיה ללא מגע מיני ישיר, שלא נשקפת מהם סכנת איידס.

יבוא מאמריקה

החשש שזרים עלולים להדביק תושבים מקומיים מטריד במיוחד את שלטונות מחוז קאנאגווה, שבו מצויה עיר הנמל יוקוהאמה כמו גם בסיסים צבאיים אמריקאיים רבים. במחוז פועלות 160 סאונות בשילוב עם בארים, שאותן פוקדים חיילים אמריקאיים לא פחות מאשר לקוחות יפניים. על־פי משאל שערך העיתון היומי "אסאהי", יש ירידה בת 90% בעסקים במקומות כאלה. כאשר הגיעה נשאת־מטוסים לנמל שאל עיתונאי אחד: "האם היא מביאה בשק ברעיני או איידס?" גם מקיר מינואמאה, ראש המחלקה למחלות מידבקות בבית־החולים קומאגומה בטוקיו, סבור שאיידס הוא יבוא שהגיע מאמריקה באמצעות חומר קרישה הכלול בעירויי הדם לחולי המופיליה. 90% מחומר הדם של יפן מקורו בארצות־הברית. "אנחנו נדבקים במחלה לא משום שהופשנו תענוגות, אלא מפני שלקחנו תרופות שהשלטונות אישרו אותן", אומר יו"ר התאחדות חולי ההמופיליה. הוא שוקל להגיש תלונה נגד הממשלה. לפחות 30% מ־5,400 חולי ההמופיליה ביפן נושאים את נגיף האיידס.

עד כה התפשטה מחלת האיידס ביפן באטיות גדולה בהרבה מאשר במדינות אחרות — אולי משום שביפן יש, יחסית, מתמכרים־לסמים מעטים. אבל השלטונות היפניים חוששים לעתיד. "אנחנו כרגע עוד בשלב הרגיעה", אומר פרופסור יוזילי שיוקאווה, יו"ר הקבוצה המיוחדת לטיפול באיידס מטעם משרד הבריאות. "מוקד הדאגה העיקרי שלנו הם ההומוסקסואלים. רובם חיים כמו במחתרת. קשה ליצור אתם מגע". הסיבה לכך נעוצה בעוצמת המוסכמות ביפן, שלפיהן חייב כל אדם להינשא. לפיכך מסתירים ההומוסקסואלים יפניים רבים את יחסיהם עם גברים. אומר פרופסור טאקאשי קיטאמורה, הווירולוג הראשי של משרד הבריאות: "העובדה שההומוסקסואלים רבים מקיימים גם יחסים הטרוסקסואליים, תביא במהרה לעלייה דרמטית של האיידס ביפן". הפעיל למען זכויות ההומוסקסואלים, קן טוגו, מוסיף: "איידס ביפן יהיה גרוע יותר מהירושימה. פצצת האטום הרגה אלפים בהתפוצצות אחת. האיידס יהרוג הרבה יותר... ויוסיף להרוג עוד ועוד".

חיים בתל אביב / חיים הנדוורקר

להט מסרב לתת הסברים

זה חודשים אחדים פונה יו"ר ועדת הביקורת בעירייה עו"ד אברהם פורר לראש העירייה שלמה להט ומבקש כי יופיע לפני הוועדה וייתן הסברים באשר להוצאת סכום של 5.5 מיליוני דולר מקופת העירייה לצורך שיפוצים בבתי־ספר בעיר בקיץ 1984. וזאת בשעה שבקופת העירייה לא היה כסף. להט מסרב לבוא ולהסביר.

עקב הוצאת הכספים הללו, ולאחר שהתברר כי קבלנים צובאים על לשכת ראש העיר ושערי העירייה, נאלצו פרנסי העיר לשלם להם מכספי המשכורות של העובדים. מכיוון שהמשכורות לא שולמו, פרצה שביתה בעירייה. מבקר העירייה ומבקר המדינה שטיפלו בפרשה מתחו ביקורת חריפה על הדרך שבה התנהלו העניינים בפרשה.

ועדת הביקורת העירונית החלה לקיים דיונים בנושא לאחר קבלת הדו"חות. כך, למשל, הופיע גזבר העירייה יצחק אלרון ואישר כי לא היה כסף בקופת העירייה. מנכ"ל העירייה אלי עשת טוען גם הוא, וכשנשאל כיצד זה הוציא כסף שבעצם לא היה, אמר כי ראש העירייה הורה לו לעשות כן וכשהוא מקבל הוראה כזאת הוא מבצע אותה.

עתה נותר רק לשאול את להט, אלא שלמרות כל הפניות אליו, מסרב להט להופיע, בנימוק שהחוק אינו מחייב אותו לבוא ולתת הסברים לוועדה וגם אין זה מסמכותה של הוועדה לזמנו. הוא קיבל את דו"ח הביקורת שהוכן, והלקחים בנוגע לחברת עזרה ובצרון, שגם היא היתה מעורבת בפרשה, ובנוגע לעירייה נלמדו ונלמדים די בכך.

יו"ר ועדת הביקורת פורר סבור כי להט איננו מודה מעט, וכי כשם שהפקידות הבכירה נתנה הסברים ולמעשה הצביעה עליו כאחראי, כן הראוי היה כי יופיע ויסביר. אבל להט איננו מתרגש מכך ואינו מתכוון להתייצב בפני הוועדה.

מסתמן פתרון לפרשת הילטון

הלחץ של עיריית תל־אביב על הנהלת הילטון ובעלי המלון, בשבוע שחלף התכנסו בעלי המלון והחליטו על הקמת הבניין שעשוי לפתור את מצוקת החניה הקשה הנגרמת עקב האירועים המתקיימים במלון. אולם זו החלטה עקרונית, ובשלב זה לא ברור מתי בדיוק יוקם הבניין וכמה יעלה.

בנושא אחר — הגדלת אולם האירועים והפיכתו לאולם קונגרסים — לא הצליחו הבעלים להגיע להסכמה, והתוכנית תישאר איפוא לפי שעה על הנייר. במלון הילטון אומרים לנו כי הנושא כולו נמצא עדיין בדיונים.

בעיריית תל־אביב בודקים בימים אלה את רצינות ההחלטות, ונראה כי לאחר שהעירייה תשתכנע כי הילטון מתכוון ברצינות להקים את הבניין, יוסר החרם שהטיל להט על המלון. בינתיים כבר סוכם סופית, כי קבלת הפנים הרשמית שמארגנת קרן תל־אביב לפיתוח לזמר המקסיקאי הנודע חוליו תתקיים במלון דן בעיר.

נודע כי בעלי הילטון זועמו על החלטתו של להט להחרים את המלון. במגעים בין גורמים בעירייה לבעלי המלון, הביעו האחרונים כעס על כך, שהמאבק שמנהלת העירייה למען הקמת הבניין במלון עשוי לעלות למלון במחיר של פגיעה במוניטין.

בתוך כך זכה מלון הילטון במאבק משפטי אחר מול העירייה. המחלקה המשפטית בעיריית תל־אביב תבעה את המלון על ניהול עסק ללא רשיון. הרקע לאי מתן הרשיון היה, בעצם, בעיית החניה של המלון. בית־המשפט לעניינים מקומיים זיכה את הילטון, שיוצג על־ידי עו"ד דן מירקין, וקבע כי בשנת 1986 היה למלון רשיון, בניגוד לטענתו של נציג התביעה עו"ד שכטר.

בית־המשפט קיבל את טענת ההגנה כי הרשיון שהוצא בשנת 1985 היה תקף לשנתיים, ולא לשנה כטענת התביעה. אולם במחלקה המשפטית בעירייה עומדים בקרוב להגיש כתב אישום אחר נגד המלון, הפעם על ניהול עסק ללא רשיון בשנת 1987.

עוד בוחנים בימים אלה במחלקה המשפטית של העירייה הגשת תביעה נגד המלון על שימוש חורג במקלטו לצורך הפעלת מועדון־ספורט. בעירייה ציינו, שאם לא די בכך שאין די מקומות במקלט המלון, הרי הנהלתו מפעילה במקום מועדון ספורט, בניגוד לתקנות. אשת יחסי הציבור של הילטון נורית מנחמי אמרה בתגובה, כי למלון לא ידוע דבר על כך. דובר עיריית תל־אביב בני כהן מאשר את הדברים.

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 237/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. תל אביב	289/87	60	גיזום עצים	26.3.87	שד' בן גוריון 68 ק' ב' חדר 252	ש. להט
ע. אשקלון	3/87	200	שפוץ והרחבת כבישים בשכ' מגדל באשקלון	24.3.87	מח' מכרזים חדר 322	א. דיין
ע. באר שבע	29/87	300	ציפוי והשלמת כבישים בכל חלקי העיר	27.3.87	חדר 303 בין השעות 8.30–12.30	מ. זילברמן
ע. גבעתיים	2/87	100	הוצאת אשפה משטח שיפוטה של עירית גבעתיים	22.3.87	מח' תברואה טל' 6־325285	י. ירון
ע. רמלה	2/87	200	הסעת פועלים מנבת ומאלה לרצועת עזה לשנת 1987 עם אופציה לשנתיים נוספות	25.3.87	מח' אספקות טל' 08־227911	י. רבי
מ.מ. בית שמש	4/87	150	הרחבת מועדון ביתר	3.4.87	יעקב מסקילה טל' 02־913581	י. בקיאב
מ.מ. דאלית אל־כרמל	6/87	350	הנחת ביבים גרביטציוניים בכפר	29.3.87	משרדי המועצה	נ. חלבי
מ.מ. טירת הכרמל	2/87		מכירת טרקטור פורד 4000 שנת 1970	25.3.87	מזכיר המועצה טל' 04־574241	ר. ביטי
מ.מ. טירת הכרמל	3/87	100	הפעלת בריכת שחיה עירונית	23.3.87	מזכיר המועצה טל' 04־574241	ר. ביטי
מ.מ. יקנעם עלית	1/87	180	הפעלת בריכת שחיה והמזנון (הארכת מועד)	20.3.87	מזכירות המועצה טל' 04־893127	א. גבריאלי
מ.מ. מעלות־תרשיחא	2/87	150	עבודות צנרת מים בתרשיחא	22.3.87	מח' המים טל' 04־979903	ש. בוהבוט
מ.מ. עספיא	5/87	350	הנחת ביבים גרביטציוניים	29.3.87	משרדי המועצה	ר. אבו רוקן
מ.מ. ראמה	3/86	150	חידוש רשת המים באורך 2600 מטר	26.3.87	מזכיר המועצה טל' 04־988484	א. קסיס
מ.א. מטה אשר	7/87		מכירת מערכת אינטרקום (טישן) 17 יחידות	15.3.87	משרדי המועצה טל' 04־922292	י. ביבר

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. עפולה			משרת פסיכולוג קליני בעל תואר שני		מזכיר המועצה טל' 04־910251	ע. קלי
מ.מ. אזור	2/87		משרת מזכיר המועצה	24.3.87	מזכירות המועצה טל' 02־931501	י. אזרון

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

עיריית ירושלים

הודעה בהתאם לסעיף 2 לחוק עזר לירושלים

(תיעול) התש"מ — 1980 (להלן חוק העזר)

מועצת עיריית ירושלים החליטה בתוקף סמכותה לפי סעיפים 2 ו־3 לחוק העזר בישיבתה מיום 15.2.87, על התקנת תיעול באזורי האיסוף הנמצאים בתחום עיריית ירושלים כמפורט כדלקמן, ולחייב את בעלי הנכסים שנמצאים באזורי האיסוף המפורטים כדלקמן באגרת התיעול לפי חוק העזר.

שם המאסף ו/או קו תיעול	שכונה	
כביש מס' 1 (לפי תוכנית 1719 ר־2673), המשך כביש הסובבת (פרץ ברנשטיין)	בית וגן	מרחוב דוד נאר עד רח' שמואל בייט
שמשון רפאל	בית וגן	מרחוב דוד נאר עד רח' א. שתראי
רח' החיד"א	בית וגן	מרחוב הפסגה עד שד' הרצל

טדי קולק

ראש עיריית ירושלים

ניתן להשיג את מיטב מטעמי טייסט אוף סצ'ואן בחנות מעדני הקניון שבקניון אילון.

صكنا من الاهل

صكنا من الاجل

כלכלה ועסקים

הבורסה תקיים מחר ניסוי ראשון בשיטת המסחר החדשה

הבורסה תקיים מחר ניסוי ראשון בשיטת המסחר החדשה שהיא מתכוונת להנהיג. בניסוי יוזמנו המבצעים של חברי הבורסה, הם יתבקשו לבצע תרגיל "על רטוב". שיטת המסחר החדשה תונהג בשלב הראשון ב־30 מניות בעלות רמת סחירות גבוהה. באותן מניות ייערך מסחר רציף, על־פי שיטת המשתנים שהיתה נהוגה בעבר בבורסה. בכל מניה ייערכו בשלב הראשון שלושה סיבובי מסחר ובכל סיבוב ייקבע שער שונה לכל עיסקה ספציפית.

שער הבסיס בכל יום מסחר יהיה 100 נקודות, והשינוי במחיר יהיה באינטרוולים של 0.25 נק'. המסחר בשיטה זו ייערך, על־פי התכנון, בין השעות 9 בבוקר ל־11.30. פקודת המינימום למסחר תהיה 500 דולר, אך נשקלת האפשרות שהיא תוגדל ל־1000 דולר.

פקודות קנייה או מכירה ל־30 המניות הנבחרות מפקודות המינימום, יבוצעו במסחר הרב־צדדי (מ.ר.צ). בשיטה זו, המחשב, באמצעות אלגוריתם משוכלל, מבצע את הפקודה (בשיטה דומה לזו הנהוגה כיום במסחר הממוכן). אבל בניגוד למסחר הממוכן, שבו קובע את השער "המחשב במלאי", בשיטה הנוכחית יקבע המחשב את השער, תוך אפשרות לביצוע חלקי.

שאר ניירות הערך בבורסה ייסחרו בשיטת המסחר הנהוגה כיום. על־פי המתוכנן, השיטה החדשה תוכנס לתפעול מעשי כבר בסוף חודש אפריל. השיטה תונהג לתקופת ניסיון של מחצית השנה, ויישומה ייבחן על־ידי ועדת מעקב המורכבת מנציגי הרשות לניירות ערך, הבורסה, וחברי הבורסה.

2500 אחוז הטבה בחברת גל תעשיות

חברת גל תעשיות ויספילד תודיע בימים הקרובים, עם פרסום התוצאות העסקיות לשנת 1986, על חלוקת דיווידנד במניות הטבה בשיעור של 2500 אחוז הטבה. חלוקת ההטבה נעשית כחלק מתוכניות גיוס ההון של החברה. יש לציין כי למניות החברה נרשמו בשבועות האחרונים ביקושים גדולים, והיא נסחרת כיום במלוא ערכה הכלכלי.

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

קבוצת אייזנברג תמכור החזקות נוספות

קבוצת אייזנברג החלה בחודשים האחרונים בתהליך של צמצום החזקותיה בכמה חברות, אשר אינן מוחזקות באמצעות החברה לישראל. כך למשל, היא מכרה את החזקותיה בחברת השקעות אמישר לחברת שמעון לוין וליעקב רוזנבך. לפני שבועיים היא מכרה את החזקותיה במטוויות המאוחדות לידי חברת ארגר.

קבוצת אייזנברג מחזיקה בשליטה בחברת ההשקעות פריון, ויש לה החזקות (8 אחוזים) גם בחברת המקרקעין לומיר (המחזיקה בקיסריה), בנק הספנות (20 אחוז), חברות אינטרנאמא ורסק. מקור בקבוצה מסר כי כל אחת מחברות אלה מועמדת באופן עקרוני למכירה. לדבריו, אפשרויות המכירה שעומדות כיום על הפרק הן מכירת ההחזקות בלומיר, וההחזקות בבנק הספנות.

ראשי פדרציית הבורסות: שיטת המסחר בישראל היא סטטית

שיטת המסחר בבורסה הישראלית נראית סטטית־משהו ובעלת דינאמיות מעטה, כך טענו השבוע ראשי הפדרציה הבינלאומית של הבורסות בעולם בפגישה עם כתבים לעיתוני בורסה. ראשי הבורסה הישראלית נאלצו להסכים לקביעה זו. בפגישה השתתפו הברון ואן איטרסום נשיא הבורסה של אמסטרדאם, ד"ר ריצארד מאייר מנכ"ל הבורסה של ציריך, נציג מהבורסה של לונדון, וחיים שטסל, יוסי ניצני ונתי שילה ראשי הבורסה הישראלית.

הנציג מלונדון סיפר על המהפך בבורסה הלונדונית מאוקטובר 1986, וגילה כי בעקבות הכנסת המיחשוב יש כוונה לסגור את אולם המסחר בתוך 12 חודש. לדבריו, בבורסה של לונדון ניתן לסחור במשך 24 שעות היממה ולמסור את הפקודות מכל מקום בעולם.

ונגירובסקי מועמד לרכישת פמה

יבואן הקפה מדרום־אמריקה זליג ונגירובסקי הוא המועמד העיקרי לרכישת השליטה בחברת ההשקעות פמה, מידי בנק המזרחי. בנק המזרחי מחזיק ב־37.7 אחוז מהון המניות של החברה, וב־52.6 אחוז מזכויות ההצבעה בה. לוונגירובסקי קשרים עסקיים מסועפים עם בנק המזרחי.

הבנק מנהל בימים אלה מגעים עם כלל ושלמה אליהו, למכירת השליטה בחברת הביטוח איינן, שבה הוא מחזיק ב־56 אחוז מזכויות ההצבעה. איינן מנוהלת על־ידי גבי מיזהב, שהתפטר לא מכבר מתפקידו כדירקטור בחברת אלקול, ויאיר עיזין. צמצום החזקותיו של הבנק בהשקעות לא־בנקאיות נעשה כחלק מתהליך התייעלות שאותו הוא מבצע.

מה קורה במטוויות המאוחדות?

בעקבות מסירת ההודעה על רכישת חלקה של קבוצת אייזנברג במטוויות המאוחדות (36 אחוז) על־ידי חברת הטקסטיל ארגר, עלו שערי המניות של המטוויות (הנסחרות במסגרת המסחר הממוכן) בשיעור של 10 אחוזים ליום במשך שבועיים רצופים. עליות תלולות אלה מוסברות במירוץ מטורף המתנהל על־ידי קבוצת המיעוט (קבוצות זכט, ברוד והירדניים) להגדלת החזקותיה בחברה.

הגדלת ההחזקות נועדה להקנות להם יותר משקל לעומת בעלי השליטה החדשים. בבורסה מעריכים כי המרוכב במירוץ אבהו, מכיוון שלבעלי השליטה החדשים מובטחת תמיכתם של עמוס מנור ולטיף דורי, הנמנים גם הם עם בעלי המניות בחברה.

מהערכה ראשונית עולה

הרווח של כל מערכת הבנקאות ב־1986 לא יעלה על 20 מ' ד'

הרווח של הבנק הבינלאומי – המדורג לפי גודלו כמספר 5 במערכת – יעלה כנראה על הרווח של כל אחד מהבנקים האחרים, לרבות שני הבנקים הגדולים: הפועלים ובל"ל ● התשואה על ההון העצמי המתואם של מערכת הבנקאות: פחות מאחוז אחד

מאת נחמיה שטרסלר

שנת 1986 תיזכר כנראה כשנה שבה עלה הרווח של הבנק הבינלאומי – המדורג לפי גודלו כמספר 5 במערכת – על הרווח של כל אחד מהבנקים האחרים במערכת הבנקאות, לרבות שני הבנקים הגדולים: הפועלים ובל"ל.

הבנק הבינלאומי הרוויח ב־1986 11.8 מיליון דולר. על סמך המאזן שפירסם שלשום אפשר להסיק, שמערכת הבנקאות תרוויח – כולה – לא יותר מ־20 מיליון דולר. בנק המזרחי סיים כנראה את 1986 עם הפסד שינוע בין 17 ל־15 מיליון דולר. בנק דיסקונט יסיים כנראה את השנה עם רווח נמוך ביותר, של 2–4 מיליון דולר. בנק לאומי יציג כנראה רווח של 8–10 מיליוני דולר, ובנק הפועלים עם המאזן הגדול ביותר (כמו גם בשנה שעברה) יציג רווח של 7–9 מיליוני דולר. כך יוצא שסה"כ הרוויחה מערכת הבנקאות 20 מיליון דולר במקרה הטוב, ו־12 מיליון במקרה הרע. פירוש של דבר תשואה מזערית של פחות מאחוז אחד על ההון העצמי המתואם של מערכת הבנקאות.

ראוי לציין שעקב השקעות של כ־400 מיליון דולר בתל"ל, היתה צריכה מערכת הבנקאות להראות הפסד של כ־80 מיליון דולר, הנובעים מהפרשי תרגום של השקעות אלה. (המדד עלה ב־19.6% לעומת קיפאון בערך הדולר ב־1986), רק גילוי־דעת של לשכת רואי החשבון איפשר לבנקים (כמו גם בשנה שעברה) להציג הפסד זה בסעיף ההון במאזן – ולא בסעיף הרווח וההפסד. שאלמלא כן היתה מערכת הבנקאות מציגה הפסד של כ־60 מיליון דולר ל־1986.

הסיבות להפסד ב־1986 הן הירידה החדה במירווחים הפיננסיים, הגידול בשכר, השחיקה הריאלית בעמלות, אי סגירת סניפים מיותרים ואי צמצום כנדרש בכוח האדם.

כמו כן, 1986 היתה שנה מיוחדת לגבי מערכת הבנקאות. זו שנה שהתחלפו בה ההנהלות בכל המערכת, כך שיש להנהלות החדשות עניין "לנקות" את השולחן מחובות מפוקפקים שנצברו בעבר – מה שיורם, גם מכיוון זה, לרווחיות הנמוכה.

דיווח על בגדי ילדים אך נתפס בגלל תכשיטים

מאת צבי זרחיה

בית משפט השלום בת"א הטיל בשבוע שעבר קנס כספי בסך 3,000 ש"ח ו־6 חודשי מאסר על תנאי על תייר מדרום־אפריקה, שהגיע לביקור בישראל, עבר במסלול הירוק במכס נתב"ג בלי להצהיר שהביא אתו מלבושים חדשים לילדים ואין ברשותו טובין החייבים במכס.

אולם בבדיקה במזוודתו שנערכה לאחר ההצהרה, גילה בודק המכס 14 שעוני יד מזהב, 18 שעונים משובצים יהלומים, טבעות זהב, עגילים, שרשרות, צמידים, ועשרות סיכות לעניבה.

בית־המשפט קבע גם כי התכשיטים שהוברחו על־ידי התייר, שערכם מגיע ל־18 אלף דולר, יוחרמו.

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

פלסאון – יצוא ל־50 מדינות שונות

אלי זמיר – מנכ"ל

מפעל "פלסאון" קבע לעצמו כמה נורמות התנהגות שאינן מקובלות בתעשייה הקיבוצית, אבל דווקא הן הביאו את המפעל למקום שבו הוא מצוי כיום – יצוא של למעלה מ־15 מיליון דולר ב־50 ארצות שונות.

מפעל "פלסאון" ממעגן מיכאל החליט כי הוא יפתח בעצמו את מוצריו, ישווק את המוצרים הללו בכוחותיו שלו ולא יבנה גם שווקים קטנים, שהיקפי המכירות בהם אינם נראים על פניהם כמצדיקים מאמצי שיווק.

כיום הקיבוץ קוצר את פירות ההחלטות הללו. ההחלטה להסתמך על פיתוח עצמי הביאה את הקיבוץ לרכז מאמצים באותם נושאים שבהם הוא מתמחה. והתוצאה היא, שהמפעל נמנה עם המובילים בעולם בתחום מחברים פלסטיים וייצור שקתות להשקיית עופות.

נוסף על כך, שיטת השיווק העצמאית הביאה לחדירה והתבססות של מוצרי המפעל ב־50 ארצות שונות. מדיניות הקיבוץ היא לכסות טריטוריות שלמות ולא לאפשר למתחרה לחדור לשוק שבו שולט המפעל, מהרלת האחרית – כלומר מדינה שבה אין משווקים את מוצרי "פלסאון".

"פלסאון" רכש לעצמו במשך השנים מוניטין רבים בשני התחומים שהוא עוסק בהם, ובין השאר פיתח כמה פטנטים בינלאומיים, דוגמת שקתות לעופות, המורכבות מים כאשר העוף מנקר בדיבים של השוקת, ואינן דולפות. היעדר הדליפות הוא נקודת־המפתח במוצר זה, שכן חברות ענק המתחרות ב"פלסאון" בארה"ב לא השכילו למנוע דליפת מים, אשר עלולים לגרום לשלוליות בלולים ולהתפשטות מחלות.

ב"פלסאון" החליטו גם, כי המגמות השלטות במפעלים רבים בתעשייה הקיבוצית, של ייצור מערכי השקיה שלמים, לא תואמים להם. הם מתמחים בייצור מחברים מפלסטיק לצינורות בכל הגדלים כמעט, והם יכולים להשתלב במערכי הצינורות של כל חברה בעולם, מבלי לשאת בעלות הובלה גבוהה, כפי שקורה כאשר מובילים מערך השקיה שלם. ובכלל זה צינורות פלסטיק חלולים.

מוצרי חברת "פלסאון" מצטיינים בעמידות גבוהה בשיווק, ובכלל הצלחתם בהובלת מים הולים המפעל להרחיב את פעילותו לתחומים חדשים, דוגמת הובלת מים עירונית והובלת גז, אשר דרישות התקן שלהם גבוהות יותר.

המפעל מהווה כיום את מקור ההכנסה העיקרי של הקיבוץ, אך הוא מוגבל ביכולת התרחבותו שלו, בגלל מדיניותו שלא להעסיק עובדים שכירים. כבר כיום מועסקים במפעל מדי יום 120 עובדים, והקיבוץ לא יוכל לעמוד בגידול שנתי של המכירות בקצב של 14 אחוזים, כפי שהיה בשנה שעברה, בגלל מחסור בכוח האדם הנדרש לכך. משום כך מנסה המפעל להחליף עבודה בהון, במידת האפשר, ומפעיל 38 מכונות הזרקה בשלוש משמרות.

"פלסאון" גם מבקש להרחיב את פעילותו לתחום של תכנון וייצור תבניות ורכש באחרונה מכונת תיב"מ, שתאפשר שרטוט של התבניות לשם העברתן לתו"ל, או לשם ייצור עצמי לאחר שכ־סמכות לעיבוד שבבי יוחברו למערכת התיב"מ.

נתונים עיקריים

● מכירות – מכירות שנת 86' הגיעו לשיא שמעל 20 מיליון דולר, לאחר גידול כמותי של התפוקה ב־14 אחוזים. השנה התחזית היא לגידול נוסף של 10 עד 12 אחוזים בכמויות המיוצרות.

● רווח – המפעל רווחי מאוד ומהווה 75 אחוזים מסך ההכנסות של קיבוץ מעגן מיכאל. שיעור הרווחיות בו הוא כעשרים אחוזים מהמחזור, בזכות האיכות הגבוהה של מוצריו.

● יצוא – 75 אחוזים מכלל המכירות הן ליצוא – כלומר 15 מיליון דולר. שוקי היעד העיקריים הם אירופה, ארה"ב וכן ארצות דרום אמריקה, אוסטרליה ודרום־אפריקה.

● הנהלה – אלי זמיר, ששימש מזכיר התק"מ עד לפני כשנה וחצי, משמש כיום מנכ"ל המפעל, תפקיד שמילא גם לפני כשש שנים, קודם שנבחר לתפקיד מזכיר התק"מ.

● בעלות – המפעל הוא בבעלות מלאה של קיבוץ מעגן מיכאל.

● חברות בנות – החברה היא בעלת שליטה בשתי חברות שיווק באיטליה ובגרמניה, שדרכן היא משווקת את מוצריה. בשאר העולם היא משווקת באמצעות נציגים אזוריים, ובמקרים מסוימים אף באמצעות "כור סחר".

● עובדים – במפעל מועסקים 120 עובדים מדי יום, ומלבדם יש בארץ עוד 13 אנשי שיווק שכירים הפועלים בתל־אביב.

● מוצרים – כשני שלישים ממכירות המפעל הן כ־200 סוגי מחברים. רבע מהמכירות הן שקתות לעופות, והיתרה היא המוצר המסורתי של המפעל – ניאגרות לחדרי שירותים.

ידידיה גרינברג יחליף את איינהורן כיו"ר דירקטוריון לאומי ושות'

ידידיה גרינברג, המשנה למנכ"ל בנק לאומי וראש החטיבה הבנקאית, יחליף בימים הקרובים את מרדכי איינהורן בתפקיד יו"ר דירקטוריון לאומי ושות'. בהחלטתו של גרינברג נעשתה חלוקת העבודה שראש החטיבה להשקעות פיננסיות בבנק לאומי הוא שלמה גרופמן, אשר ביקש לקבל על עצמו תפקיד זה.

שינויים בבל"ל השקעות

גרופמן מכהן כיום בתוקף תפקידו כיו"ר דירקטוריון חברת ניירות ערך והשקעות, כיו"ר "לאומי פיא", מנהלת קרנות הנאמנות של בנק לאומי, וכיו"ר בל"ל השקעות, שהיא חברת ההשקעות של הבנק.

בעקבות מינויו של גרופמן ליו"ר בל"ל השקעות, נעשו בחברה כמה שינויים פרסונליים, שבמרכזם פרישתם של מנהלי החברה עמוס הורב והרן מחט. למנכ"ל החברה מונה רפנן הראל, שכיהן לא מכבר בתפקיד ניהולי בחברת אליאנס. הפעילות העסקית בחברת ההשקעות של הבנק מוקפאת, עקב הצהרותיהם של ראשי הבנק על צמצום פעילותם בהשקעות הלא־בנקאיות.

יהודה שרוני

ההסתדרות נגד ראשי ועדים בשכר

ההסתדרות אינה תומכת בהעסקת ועדים המקבלים שכר ממעבידיהם, מבלי שיעבדו. רק במקומות עבודה המעסיקים למעלה מ־5000 איש חייב המעביד לשלם ליו"ר הוועד שכר של משרה מלאה על עבודתו בוועד, אמר ישראל קיסר בדברים שנשא בפני חברי המליאה לאיגוד מקצועי במועצת פועלי תל־אביב.

גורמים בהסתדרות ציינו בהקשר זה, שדבריו של קיסר הם יותר מרמז כי היה רוצה לראות שיפור ברשא זה גם במפעלי חברת העובדים, שם רווחת התופעה של חברי ועד שאינם עובדים.

יונתן שרמן

חברים חדשים ללשכת רואי החשבון

בטקס חגיגי שהתקיים בשבוע שעבר בבנייני האומה בירושלים התקבלו ללשכת רואי החשבון בישראל 289 חברים חדשים, מתוכם 18 אחוז נשים. באותו מעמד גם חולקו 290 רשיונות לרואי חשבון חדשים.

יצחק רושמן נשיא לשכת רואי החשבון הדגיש, כי מספר החברים החדשים מהווה תוספת של 9 אחוזים למספר הכולל של חברי הלשכה, וזוהי תוספת שאין לה אח ורע במקצועות אחרים.

העורך: נחמיה שטרסלר

"תדיראן" תפטר כ־300 עובדים במהלך שנת '87

זו ההערכה העולה מתוכנית העבודה של הקבוצה

מאת יונתן שרמן

קבוצת "תדיראן" צופה קיצוץ נוסף של כ־300 עובדים במהלך שנת '87, אך להבדיל מהקיצוץ הגדול שהיה בתחילת שנת '86 – פיטורים אלה יימשכו לאורך כל השנה ויתפרסו על כל חטיבות הקבוצה.

הערכה זו נובעת מתוכנית העבודה של הקונצרן והיא נועדה להמשיך במגמת ההתייעלות של הקבוצה וביטול כפילויות באותם אגפים שבהם יש עדיין כפילויות.

עם זאת, גורמים ב"תדיראן" העריכו, כי אשר שכשיסכמו של דבר ישוחרר מספר גדול יותר של עובדים, שכן תחזית זו אינה כוללת את מלוא ההשפעה של הצרוף מחדש של חברת "אלישרא" בתוך "תדיראן".

"תדיראן" פיטרה קרוב ל־1000 עובדים בתחילת שנת 86', כחלק מתוכנית הבראה מקיפה של הקונצרן שנועדה להעמיד את מצבת כוח האדם על הרמה הרצויה לשיעורי צמיחה מתונים שהקבוצה צפתה אז.

כיום קבוצת "תדיראן" כוללת כ־12,000 עובדים, וההערכה היא שעד סוף השנה יתקרב מספרם לכדי 11,500.

מחשבי PC/AT ותואמיהם

רב משתמשים

מימד רב משתמשים על מחשבי PC/AT ותואמיהם
התוכנה הפופולארית לניהול פיננסי/עסקי/תעשייתי
למערכות רב משתמשים. שאל עליו אצל לקוחותינו.

מימד
מימד-הרעיון שלנו טוב יותר
משרד ראשי: תל-אביב, שטקין 11, טל. 03-298690-294591-297335
איגוד מערכות בע"מ

מתתיהו ליפשיץ בע"מ

נמסרת בזה הודעה כי ביום 5 בחודש אפריל 1987 בשעה 5 אחה"צ תתקיים במשרד החברה, ברחוב המלך ג'ורג' 43 ירושלים, אסיפה כללית שלא מן המניין של החברה שעל סדר יומה לדון ולקבל את ההחלטות הבאות כהחלטות מיוחדות (עם שינויים או בלא שינויים), דהיינו:

1) החל מתום יום העסקים ב־8.4.87
(א) הון המניות של החברה, בין שהונפק ובין שטרם הונפק המורכב כיום מ־1.350.000 ש"ח מחולק ל־450.000.000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח המניה ו־180.000.000 מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח המניה, יאוחד ויחולק מחדש ל־450.000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח המניה ו־180.000 מניות רגילות בנות 5 ש"ח המניה.
(ב) תעודות המניות הקיימות תבוטלנה ובעלי המניות יהיו זכאים לקבל תעודות חדשות, חלף תעודות המניות השונות ובכפוף לתקנון החברה, וזאת לאחר שהחברה תכין תעודות מניה חדשות.
(ג) בעלי המניות לא יהיו זכאים לקבל תעודות בגין שברי מניות הנובעים מהאיחוד והחלק השברים ימכרו בבורסה ותמורתם, בניכוי עמלות והוצאות המכירה, תשולם לזכאים.
(ד) מועצת המנהלים מוסמכת לנקוט בכל הצעדים שייראו לה לשם ביצוע החלטה זו.

2) הון המניות הרשום של החברה יוגדל ב־8.650.000 ש"ח (מ־1.350.000 ש"ח ל־10.000.000 ש"ח), ע"י יצירת 1.050.000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח המניה ו־1.520.000 מניות רגילות בנות 5 ש"ח המניה, שוות בזכויותיהן לכל דבר וענין למניות הרגילות בנות 1 ש"ח ו־5 ש"ח, בהתאמה, הקיימות בהון החברה.

3) עפ"י תקנון החברה, אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפה לא ימצא מנין חוקי, תידחה האסיפה מעצמה לשבוע אחד, לאותו זמן ומקום. אם באסיפה שניה זו לא ימצא מנין חוקי תוך מחצית השעה מהמועד שנקבע לאסיפה, יהיו שני חברים הנוכחים בעצמם או ע"י באי־כוח מנין חוקי. חבר זכאי להיות נוכח ולהצביע בעצמו או ע"י בא־כוח.

כתב מינוי בא־כוח ויפוי כח, יופקדו במשרד החברה לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לאסיפה ובלא הפקדה כאמור, לא יהיה האדם המנוי במסמך רשאי להצביע מכוחו.

פנקס החברים של החברה יהיה סגור להעברות החל מיום 1.4.87 ועד ליום 8.4.87

כן מודיעה בזה החברה כי החל מיום 11.3.87, לא מתקבלות העברות מניות שערכן הנקוב הכולל הוא פחות מ־1 ש"ח (בגין מניות בנות 0.001 ש"ח) או פחות מ־5 ש"ח (בגין מניות בנות 0.005 ש"ח), כפי המקרה.

לאותם מבין בעלי המניות הרשומים כיום בפנקס החברים ושערכן הנקוב הכולל של מחזיקיהם נמוך מ־1 ש"ח (לגבי מניות בנות 0.001 ש"ח) או מ־5 ש"ח (לגבי מניות בנות 0.005 ש"ח), כפי המקרה, מבקשת החברה להודיעם כי בעלי העניין בזה, יעבירו להם ללא תמורה כמות מניות שתזכה אותם במניה שלמה אחת לאחר האיחוד. ההצעה זו מותנית בכך שהאסיפה הכללית הנ"ל אכן תקבל את ההחלטה המיוחדת בדבר איחוד ההון כמוזכר לעיל.

בפקודת מועצת המנהלים
עו"ד עובדיה רחמים
מזכיר החברה

הזדמנות
למשקיע
מבנה תעשיה
(מושכר) בנגב השרון
הכנסה 2000 דולר
לחודש, 700 מטר, בנוי
על דונם אדמה
אפשרות תוספת בניה של 2 קומות
185,000 דולר
טל. 03-662527

גן הכלבים המשובח
"דוגמנור"
משלוח לבית הלקוח
10 ק"ג – 22 ק"ג
כולל מע"מ ומשלוח
הגרעיך בע"מ
טלפון: 03-296631 – 03-349735

תדיראן בע"מ

הודעה על תוצאות הצעת רכש מיום 2.3.87

החברה מודיעה בזאת כי בהצעת הרכש לניירות ערך
הכלולים ביחידות תדיראן מחקר ופיתוח (1984) בע"מ
הוגשו לחברה ביום 8.3.87 333 הצעות למכירת 871,590.73 יחידות,
במחיר של US $1.19 (דולר אחד ותשעה עשר סנט) ליחידה.

כל ההצעות נענו ע"י החברה במחיר האמור
ובתמורה כוללת של US $1,037,192.9.

תדיראן

מרכז ההסברה
המועצה המקומית עתלית

המועצה לשימור מבנים ואתרי התיישבות
העמותה לשחזור מחנה המעפילים עתלית

לרגל שיקום מחנה המעפילים עתלית והפיכתו לאתר לאומי חינוכי ולשם הכנת חזיון אור־קולי ותצוגה

אנו מזמינים את כל מי שהיה במחנה:
* עציר, * עולה, * חבר ההגנה, * פלמ"חאי פורץ

★ **להתפקד** על מנת להיות מוזמן לפתיחה או לאירועים שיתקיימו במחנה.
★ **לחפש בבית** תצלומים, מסמכים, יומנים, בגדים, כלים ואביזרים וכן כל חפץ או עדות העשויים לסייע לשחזור, לתצוגה ולחזיון האור־קולי.

את החומר יש לשלוח אל: העמותה לשחזור מחנה המעפילים עתלית, ת.ד. 23 עתלית 30300 בצירוף שם השולח וכתובתו.

כל חומר שישלח – יצולם או יועתק ויוחזר לבעליו לפי דרישתו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים" נצרת עילית

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להקלה בגוש 16873 חלקה 9 ישוב יפיע.

מהות הבקשה להקלה: אי שמירת מרווח מינימלי מהגבולות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

מינויים

● מיכאל בימלי מונה למנהל מחלקת היצוא בעלית.

● גרי לספוגה מונה למנהל אגף השיווק בעץ הזית.

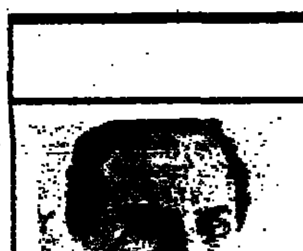
● יוסי בר אריה מונה לכלכלן ראשי בהתאחדות המלונות.

● צבי ליברמן מונה למנהל השיווק של להדיה.

● ירח גלבר סיים תפקידו בבר־אילן הצטרף אל צבי פרידמן מ"פרידמן יזמות".

● דן רהב מונה למנהל מחלקת יחסי הציבור של רשת מלונות דן.

מתנת
"שחף" לאילת

טיסות במחיר הישן

חברת שחף מודיעה לציבור הנוסעים כי אינה מעלה את מחירי הטיסות וממשיכה לטוס לאילת חמש פעמים ביום במחירים הישנים.

ת"א–אילת–ת"א (הלוך ושוב) 139 ש"ח
לתושבי אילת 78 ש"ח בלבד.
חיפה–אילת–חיפה (הלוך ושוב) 175 ש"ח
ירושלים–אילת–ירושלים (הלוך ושוב) 139 ש"ח

ברכות לראש העיר, מועצת העיר
וכל תושבי אילת ליום חגכם.

הטבות נוספות לנוסעי שחף
חבילות נופש מוזלות
★ כגובה הסכום שתשלם בעת הזמנת חבילת נופש במלונות 2 עד 5 כוכבים, תקבל מ"שחף" אשראי בסכום כפול. אותו תפרע חודש לאחר חופשתך. (בתוקף מ־6.5.87).
★ הנחות במסעדות, שייט באכסה, השכרת רכב ועוד.

פרטים והזמנות:
ת"א: בן יהודה 228 טל. 03-452735, 03-442297
ירושלים: יפו 210 טל. 02-383554, 02-380668
חיפה: הנביאים 84, קומה א', טל. 04-670071, 04-670074
אילת: שדרות התמרים מרכז רכטר טל. 059-73041

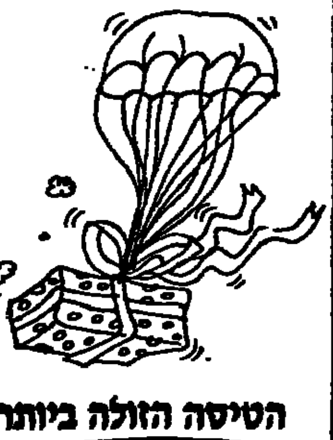

הטיסה הזולה ביותר
ת"א–אילת–ת"א (הלוך ושוב)
רק 109 ש"ח
בימים א'–ד' בשעות 14.00, 17.00

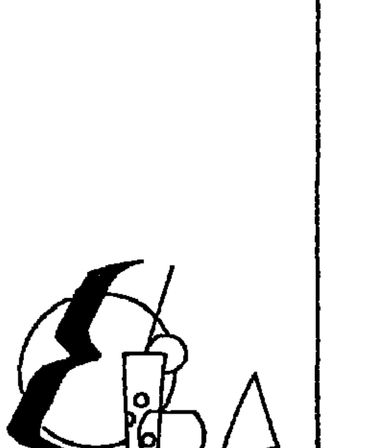

טוס שחף
ותבין את ההבדל

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

הוחרפו ירידות השערים

אתמול הוחרפה המגמה של ירי־דות השערים בבורסה, לעומת ימי המסחר האחרונים. זה ניכר במיוחד במניות הבנקים. האווירה בשוק הושפעה כנראה מפרסום הדו"חות של הבנק הבינלאומי, שהצביעו על ירידה ברווחיות. ואולם בבורסה לא הביאו בחשבון את העובדה שהרווח של הבינלאומי יהיה גבוה מהרווח שיוצג על־ידי כל מערכת הבנקאות כיום.

חלק מקרנות־הנאמנות (במיוחד אלה של בנק המזרחי) שספגו פדיונות בינוניים, הזרימו היצעים לשוק, כדי לממן חלק מפדיונות אלה. עם זאת, בניירות־הערך הלא־סחירות נמשכה גם אתמול הפעי־לות הספקולטיבית במלוא עוזה, ובמניות רבות נרשמו עליות שערים עד עשרה אחוזים. בבורסה מעריכים כי שחיקת השערים בחברות צפויה להיפסק תוך ימים אחדים, במיוחד לנוכח האפשרות של התפתחויות מקרו־כלכליות חיוביות, כגון ירידת הריבית, מדדים נמוכים מהצפוי וכו'. מחזור המסחר במניות החו־פשיות הסתכם ב־16.4 מיליון שקל.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	120.40	-0.64
כללי ללא בנקים	139.64	-1.75
מדד אג"ח כללי	109.99	+0.11
אג"ח צמוד מדד	110.70	+0.09
אג"ח צמוד מט"ח	108.65	+0.25

נמשכים הביקושים לבנקאיות

הביקושים למניות הבנקאיות שבהסדר נמשכו גם אתמול, ורמות התשואה בהן ירדו אל מתחת ל־17 אחוז. מחזור המסחר עלה במקצת, והסתכם בשלושה מיליוני שקל.

	תשואה שנתית ריאלית ב־%
בל"ל 0.1	16.92
הפועלים ש	16.88
אי.די.בי. רג	16.61
דיסקונט א	16.46
המזרחי ש	16.62

החברות ממשיכות להישחק

המגמה של שחיקת מחירי המניות הכבדות בבורסה, נמשכה גם אתמול. למשל, מניית כלל ישראל 10 ירדה בעשרה אחוזים. יש סבורים כי המניות הכבדות מתחילות להתקרב אט־אט לרמה המצדיקה את רכישתן הכלכלית.

נמשכת הפעילות הספקולטיבית

הפעילות הספקולטיבית בניירות־ערך רבים נמשכה גם אתמול בבורסה, כאילו המתרחש במניות החברות אינו נוגע למניות אלה. כמה דוגמאות: עלייה של 15 אחוזים במניית שנהב; רישום קונים בלבד, בפעם השנייה, במכונות המאוחדות; עלייה של עשרה אחוזים במניית התכוף 1 ובכתב האופציה של החברה; עלייה של 8.8 אחוזים בכל תעשיות 1.

התעוררות במניית תנאה

במניית תנאה מורגשת בימים האחרונים התעוררות מסוימת. ביקושים גדולים־יחסית למניה מסופקים במחזורים גדולים. המניה עלתה אתמול ב־3.5 אחוזים. פעי־לות ערה מהרגיל נרשמת גם במניית תאת 5. הפעילות החריגה המורגשת בימים האחרונים במניות תית, מוסברת ככל הנראה ביתרת "שורט" עסקית בהיקף של 73.6 אלף ע.נ. (כשישה אחוזים מהון החברה), שבה נמצא אחד הלקוחות.

מבצע בקרנות צמיחה

קרנות־הנאמנות צמיחה ועידן יחלקו 2500 אחוז מניות הטבה. בקרנות אלו יהיה מבצע הטבה, שבו יימכרו התעודות בשיעור הנחה מופחת. 45 אחוז מאחזקות קרנות אלה הם במניות חופשיות.

פעילות שיא במק"מ

היקף הפעילות במלוות קצרי־המועד הגיע אתמול לשיא חדש, והסתכם ב־45.2 מיליון שקל. רמות התשואה הגבוהות־יחסית במק"מ, מצדיקות את רכישתם על־ידי גופים מוסדיים.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
357	6	99.55	2.31
347	13	99.07	2.21
417	20	98.57	2.21
427	27	98.09	2.20
437	34	97.63	2.17
447	41	97.16	2.16
457	48	96.69	2.16
517	55	96.31	2.10

הודעות בורסה

● מתיתיהו לשיצק מסרה על כוונתה לגייס ארבעה, חמישה מי־ליוני דולר בדרך של זכויות הנ־פקה לציבור.

● מנכ"ל תרז קנת בן התפטר מתפקידו.

● מנכ"ל מאגרי בניה אורי בצר התפטר מתפקידו, בעקבות רכישת החברה על־ידי גוף מתם.

אצלנו מלה היא מלה – איך אצלך?
מרשק השקעות בע"מ
ניהול תיקי השקעות וניירות ערך
בהנהלת שאול קשתי M.B.A
רוחב פרבל 4, ת"א 62995, טל. 03-254172

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנקודות	השינוי היומי באחוזים
אב	5388.85	5373.15	-28.98	-0.54
אבוקה	523.97	513.91	-8.52	-1.63
אגוז	236.21	231.66	-1.39	-0.60
אדיר	1562.08	1531.43	-2.72	-0.18
אודם	2697.70	2645.30	-38.85	-1.45
אופיר	1820.33	1806.99	1.77	0.10
אור	417.36	408.59	1.41	0.35
אוריון	155.26	152.16	-0.21	-0.14
אוריל	254.56	252.71	-0.45	-0.18
אורן	763.55	748.79	-3.75	-0.50
אייל	3724.70	3652.48	-7.48	-0.20
איריס	5121.61	5098.09	-20.82	-0.41
איתן	709.19	694.92	-0.25	-0.04
אלון	569.31	557.62	0.41	0.07
אלמוג	667.64	654.64	0.06	0.01
ארז	722.53	708.70	-10.29	-1.43
אש	178.07	177.28	-4.62	-2.54
אשל	180.81	177.25	0.40	0.23
אתרוג	225.05	222.93	-0.37	-0.17
בזלת	2710.74	2660.75	-21.09	-0.79
ברוש	529.33	519.23	-4.41	-0.84
ברק	544.90	534.28	-7.07	-1.31
ברקת	849.88	833.22	2.72	0.33
גביש	1451.23	1441.60	-4.94	-0.34
גבע	1033.73	1018.80	0.17	0.02
גורן	725.87	711.98	-0.57	-0.08
גיא	9511.41	9370.36	23.69	0.25
גיל	3154.76	3095.50	-17.71	-0.57
גלית	592.73	585.72	-1.29	-0.22
דובדבן	412.52	408.61	-3.07	-0.75
דוכיפת	718.94	705.15	-5.15	-0.73
דולב	219.68	215.03	0.03	0.01
דורון	1452.23	1425.02	0.95	0.07
דגן	251.88	246.98	0.08	0.03
דליה	530.89	521.11	-3.69	-0.70
דרור	421.39	413.50	-5.25	-1.25
דקל	436.56	428.15	-7.71	-1.77
הדס	418.27	416.85	-4.35	-1.03
הוד	502.05	492.86	-0.92	-0.19
זהבית	2749.33	2692.01	-0.57	-0.02
זוהר	19807.05	19518.43	44.61	0.23
זיו	18190.22	17924.47	27.58	0.15
זמיר	1086.87	1066.03	-16.90	-1.56
חוחית	146.76	143.52	-0.24	-0.17
חליפין	128.79	128.23	0.22	0.17
חלמיש	626.29	623.28	0.89	0.14
חן	133.93	133.66	0.02	0.01
טופז	1333.72	1303.20	4.09	0.31
טל	5620.87	5555.43	-9.76	-0.18
יובל	817.04	801.54	-0.87	-0.11
יהלום	2449.92	2404.19	-22.04	-0.91
יסודות	427.97	424.00	-0.05	-0.01
יערה	663.15	648.73	-0.03	-0.00
כוכב	1251.95	1227.76	-17.30	-1.39
כחל	131.17	128.60	0.03	0.02
כלנית	586.12	575.18	-4.04	-0.70
כספית	719.44	712.28	1.11	0.16
כרמל	146.60	143.72	0.42	0.29
כתר	1120.41	1098.73	2.13	0.19
להב	4523.32	4437.65	-13.92	-0.31
למשקיע	113116.59	111054.69	-185.50	-0.17
לפיד	433.04	424.55	-7.54	-1.75
לפס	1723.81	1689.23	0.83	0.05
לשם	986.28	967.34	0.35	0.04
מבטח	1217.96	1194.75	-3.17	-0.26
מכמה	3511.43	3479.90	-7.43	-0.21
מגר	234.45	231.06	-0.06	-0.03
מגוון	3477.82	3445.70	-19.07	-0.55
מגל	744.78	740.31	-1.55	-0.21
מור	2012.42	1984.60	-32.55	-1.61
מורן	954.50	950.99	-5.86	-0.61
מטח	27356.43	26923.74	169.30	0.63
מיטר	925.20	907.26	-0.95	-0.10
מעוף	4417.39	4334.77	-71.38	-1.62
מעיין	751.06	736.85	-2.15	-0.29
מקשת	1014.88	995.64	0.69	0.07
מרגלית	1433.15	1405.64	-15.73	-1.11
מרווה	113.18	112.79	-0.34	-0.30
מרום	1193.33	1170.40	-3.38	-0.29
נוגה	27239.92	26848.28	-51.62	-0.19
נחשון	1014.60	995.66	-17.66	-1.74
נטף	519.79	509.95	0.54	0.11
נילי	6876.53	6778.75	-82.43	-1.20
סביון	621.91	609.98	-6.74	-1.09
סגולה	131.58	128.98	0.16	0.12
סלע	979.20	974.75	0.76	0.08
סנונית	714.75	700.90	-0.42	-0.06
סער	824.28	808.92	-7.52	-0.92
ספיר	536.49	533.83	1.30	0.24
עדיף	917.56	900.40	-8.82	-0.97
עדית	2575.16	2527.53	-44.26	-1.72
עידן	7392.89	7288.86	-25.42	-0.35
עכבר	1193.48	1168.00	4.43	0.38
ענת	2611.24	2586.43	-48.68	-1.85
עפרוני	667.78	653.26	-0.53	-0.08
ערמון	141.50	138.81	0.42	0.30
פזא	1621.03	1609.64	-9.51	-0.59
צבר	553.32	542.38	1.61	0.30
צופית	709.36	695.47	-5.84	-0.83
צוק	118.12	117.65	0.25	0.21
צמיר	1001.87	981.07	1.04	0.11
צמיחה	8520.64	8398.43	-59.07	-0.70
צפורת	1744.43	1710.08	2.49	0.15
קלע	2260.07	2248.79	-11.75	-0.52
רוית	18475.41	18296.25	-215.55	-1.16
רימון	118.07	117.81	0.08	0.07
רקפת	722.29	709.29	-6.47	-0.90
רשף	751.95	735.78	1.87	0.25
שגיא	800.73	785.38	-0.72	-0.09
שהם	939.06	916.01	3.73	0.41
שירה	427.05	424.05	-3.03	-0.71
שמיר	360.34	357.84	0.14	0.04
שנהב	953.15	939.77	-13.97	-1.46
שסק	914.96	892.75	-21.10	-2.31
שקד	179.23	175.70	0.16	0.09
תאנה	245.59	243.38	-2.60	-1.06
תדהר	575.87	573.00	-7.11	-1.23
תירוש	504.95	498.99	1.48	0.30
תמר	217.12	212.97	0.26	0.12
תפוח	201.04	199.69	-0.40	-0.20
תרשיש	1422.23	1412.41	-0.28	-0.02
תשרי	477.54	475.92	0.45	0.09

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	38125	+246
3602	35115	+228
3603	32656	+216
3604	29308	+218
3605	26750	+203
3606	25199	+195
3607	23326	-319
3608	22273	+302
3609	21011	+16
3610	19044	+14
3611	18719	+122
3612	18362	-131
3613	17450	-127
3614	16659	+19
3615	15552	+12
3616	14240	+11
3617	13322	+10
3618	12643	+10
3619	11651	+9
3620	11145	+9
3621	10590	+8
3622	9553	+7
3623	9279	+15
3624	8744	+15
3625	7743	+6
3626	7165	+6
3627	6644	+5
3628	6129	+5
3629	5744	+5
3630	5451	+4
3631	5037	+4
3632	4747	+4
3633	4485	+3
3634	3921	+3
3635	3783	+3
3636	3644	+3
3637	3397	+2
3638	3163	+2
3639	2896	+2
3640	2588	-9
3641	2071	-7
3642	1883	+56
3643	1634	+49
3644	1447	+2
3645	1305	+1
3701	1095	-5
3702	906.1	-8.8
3703	743.6	-6.7
3704	637.1	-5.7
3751	335.8	-3.6
3752	134.7	-0.6
3753	129.4	-0.5
3901	125.1	-0.6
3902	119.1	-0.6
3903	118.3	-0.6
3904	116.4	-0.6
3754	118	+0.1
3755	113.5	--
3756	112.8	+0.1
3757	110.7	+0.1
3758	109.1	+0.7
3759	108.8	+0.7
3760	107.3	+0.7
3761	105	+0.7
3762	102.5	+0.7
3826	117.7	+0.1
3827	115.3	--
3828	114.6	+0.1
3829	112.4	+0.1
3830	110.1	+0.1
3831	109.7	--
3832	108.3	+0.1
3833	105.9	--
3834	103.2	+0.1

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי
4101	357.3	-3.2
4102	142.8	+0.5
4103	137.2	+0.4
4104	133	+0.5
4301	133	+0.5
4302	126.1	+0.1
4303	125.2	+0.1
4304	123.3	+0.1
4105	110.5	+0.1
4106	107.7	+0.1
4201	123.9	+0.1
4204	118.5	+0.1
4205	116.3	+0.1
4206	113.9	+0.2
4207	113.6	+0.2
4208	112.1	+0.2
4209	109.7	+0.1
4210	106.9	+0.2
3205	209550	--
3206	212000	--
3210	212200	--
3211	201200	--
3212	200000	-2245
3213	195400	--
3214	193296	--
3501	178000	+500
3502	175000	--
3503	165574	--
3504	155586	-500
3505	151800	--
3521	150850	--
3522	145300	--
3523	139700	+3300
3524	145500	--
3525	145714	--
3526	141500	--
3527	139000	--
3528	136000	--
3529	137100	--
3530	130900	--
3531	130800	--
3532	129800	--
3533	128500	-100
3534	120600	--
3535	120600	--
3536	119450	--
3537	119200	--
3538	113000	--
3539	112700	--
3540	112700	--
3541	107200	--
3542	109500	--
3543	102000	--
3544	103400	--
3545	102119	+74
3549	96629	+70
3552	88858	+62
3554	92623	+67
3555	92623	+67
3546	102435	+74
3547	102160	+75
3548	102022	+74
3550	96919	+67
3551	96464	+68
3553	87677	-615
3556	89038	+1132
3558	89130	+1173
3559	85966	+1135
3560	81561	+1114
3557	88874	+83
3572	81859	+77
3561	80287	+56
3571	80017	+58
3573	80587	+95
3574	74306	+88
3577	74401	+89
3578	68705	+82
3575	73906	+71
3576	73657	+70
3579	68102	+65
3580	64140	+665
3581	58461	+625
3582	54017	+595
3583	49917	+89
3584	47569	+87
3585	45166	+84
3586	40981	+100
3588	42691	+104
3589	38974	+95
3587	42783	+52
3591	39052	+28
3592	39000	+29
3593	38921	+28
3590	38724	+28
3595	36960	+27
3594	37237	-61

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	243.9	-1.5
7002	236.5	-1.5
7003	228.1	+2.6
7004	210	+2.5
7005	194.2	--
7006	185	+1.2
7007	169.9	-0.8
7008	161.3	-0.7
7009	162	-4.5
7010	153.8	+1
7011	144.3	-0.1
7012	139.2	--
7013	133.1	+1.4
7014	114.2	-2.2
7015	95.2	+1.1
7016	97.4	+1.1
7017	96.4	+1.2
7018	96.1	+1.1
7019	96.5	+1.1
7020	96.3	+1.1
7021	95.4	+1.1
7201	92.1	-0.4

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	150400	--
2002	150600	--
2003	143400	--
2004	145000	--
2005	135500	--
2006	139300	--
2007	140200	-200
2008	136300	--
2009	137700	--
2010	137800	--
2011	134700	-100
2012	135000	--
2013	135200	--
2014	132400	--
2015	131800	--
2016	131050	-50
2017	128700	--
2018	128800	-200
2019	126300	--
2020	124300	--
2021	124800	--
2022	116500	--
2023	119000	--
2024	109200	--
2025	110050	-50
2026	110000	-600
2027	105000	--
2028	106000	--
2029	100400	--
2030	103000	--
2031	97600	--
2032	100237	-1266
2034	94834	-1250
2033	95865	-294
2035	86298	-287
2036	89639	+65
2038	85484	+62
2040	82423	+60
2037	86880	+2498
2039	83919	+2508
2041	77634	+56
2052	71572	+52
2051	78133	+57
2053	73651	+2128
2055	68188	+2059
2054	66644	-110
2056	61775	-107
2057	62997	-1758
2059	57394	-1658
2058	59452	+40
2060	55008	+37
2061	40720	-331
2062	37221	-311
2063	35525	-306

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13109	-11
6102	7571	-183
6103	7005	-6
6104	6330	-6
6105	5996	-5
6106	5812	-5
6107	5597	-5
6108	3978	+59
6109	3781	+56
6110	3715	+56
6111	3033	-20
6112	2939	-20
6113	1950	+14
6151	756.4	-0.3
6152	724.2	-0.2
6153	637.9	+2.7
6154	626.1	+2.7
6155	481.2	-6.9
6156	326.4	+1
6157	244	+0.6
6158	231.1	+0.6
6159	193.8	+0.1
6160	181.5	-1.4
6161	175.3	-1.4
6162	158.9	-0.1
6163	147.2	-0.1
6164	141.3	--
6165	132.9	+0.1
6166	126.8	-0.2
6167	124	-0.1
6168	122	-0.2
6169	114.1	-0.1
6170	107.3	-0.1
6171	75.9	--
6172	74.7	--
6801	85.3	-0.1

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	170.3	+0.6
2502	168	+1.7
2503	162	+1.7
2504	160	+0.5
2505	153.1	+0.1
2506	147.3	+0.3
2507	143.5	+2.6
2508	109.1	+0.4

100% מט"ח

	שער	שינוי
אל אום	1108	--
אלבים	188.4	+0.4
אלתא	1126	--
אלסינט	1935	--
מאיטקס	763	+22
תדר 84	96.4	-0.6
תדר 85	454	+13
הכ הים	216	+1.8
דים הם	155.9	+3.1
כור	134.8	+3.8
כלל	428	--
מ'צמ ר	207.7	+0.5
מ'צמ מ	283	+1.2
מ'צמ י	342	--
רד	103.8	+1.4
סול בנ	150.9	+3.4
תיעש	207.8	-1

מדד/מט"ח

	שער	שינוי
בל.ת.	138	--
דים הם	143.3	-0.1
כור	137.5	--
כלל	173	--
לאומי	132.6	+1
מנ דים	138.9	-0.1
משא מ	133.4	-0.1
משא מ	134	--
משא מ	121.2	-0.6

שערי מטבע חוץ 11.3.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.58	1.65	1.6124	1.6326	1.58	1.65	1.6139	1.6341	1.58	1.65	1.6124	1.6327	1.6216	0.0008
1 לישט	2.51	2.62	2.5702	2.6024	2.53	2.65	2.5771	2.6093	2.52	2.64	2.5674	2.5997	2.5873	0.0127
1 מארק גרמני	0.85	0.89	0.8671	0.8780	0.85	0.90	0.8701	0.8810	0.85	0.89	0.8869	0.8778	0.8730	-0.0020
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2610	0.2643	0.25	0.27	0.2609	0.2641	0.25	0.27	0.2609	0.2641	0.2624	-0.0006
1 גולדן הולנדי	0.75	0.79	0.7689	0.7785	0.75	0.79	0.7704	0.7800	0.75	0.79	0.7696	0.7793	0.7731	-0.0018
1 פרנק שווייצרי	1.01	1.06	1.0336	1.0465	1.02	1.07	1.0360	1.0490	1.01	1.06	1.0349	1.0479	1.0392	0.0016
1 כתר שוודי	0.24	0.26	0.2495	0.2526	0.25	0.26	0.2496	0.2527	0.24	0.26	0.2493	0.2525	0.2508	–
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2313	0.2342	0.23	0.24	0.2315	0.2344	0.22	0.24	0.2315	0.2344	0.2327	-0.0005
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2310	0.2339	0.23	0.24	0.2312	0.2341	0.22	0.24	0.2308	0.2337	0.2323	-0.0004
1 מרק פיני	0.35	0.36	0.3550	0.3594	0.35	0.37	0.3553	0.3598	0.34	0.37	0.3548	0.3593	0.3570	-0.0004
1 דולר קנדי	1.19	1.24	1.2096	1.2248	1.19	1.25	1.2102	1.2253	1.18	1.24	1.2093	1.2245	1.2158	0.0024
1 דולר אוסטרלי	1.02	1.12	1.1038	1.1177	1.07	1.15	1.1048	1.1186	1.07	1.15	1.1037	1.1175	1.1101	0.0088
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.7699	0.7796	0.52	0.78	0.7712	0.7808	0.49	0.68	0.7710	0.7807	0.7746	-0.0035
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4196	0.4248	–	–	0.4202	0.4254	–	–	0.4193	0.4246	0.4216	-0.0009
10 שילינג אוסטריים	1.21	1.26	1.2344	1.2499	1.21	1.27	1.2355	1.2510	1.21	1.27	1.2341	1.2496	1.2419	-0.0018
1000 לירות איטלקיות	1.19	1.26	1.2224	1.2378	1.20	1.28	1.2245	1.2397	1.19	1.27	1.2224	1.2378	1.2283	-0.0033
100 ינים יפאניים	1.03	1.08	1.0508	1.0639	1.03	1.08	1.0499	1.0630	1.03	1.08	1.0507	1.0640	1.0555	0.0025

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 11.3.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל"ש שטרלינג	$ ארצות הברית	1.5923/1.5933
ל"ש אה"ב	מרקים גרמניים	1.8590/1.8600
"	גילדרים הולנדיים	2.0950/2.0960
"	פרנקים שווייצריים	1.5580/1.5590
"	פרנקים בלגיים	38.45/38.47
"	פרנקים צרפתיים	6.1800/6.1830
"	לירטות איטלקיות	1319.00/1319.75
"	ינים יפאניים	153.45/153.55
לס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.2416/1.2421

שער הזהב $ 406.85 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה עתידית (פורוורד)

	ל"ש/$	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.5871/1.5884	1.5555/1.5568	1.8547/1.8560
3 ח'	1.5785/1.5798	1.5491/1.5505	1.8469/1.8481
6 ח'	1.5671/1.5686	1.5395/1.5413	1.8358/1.8372

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שקף נאמנות
בטוחה
קבוצת כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

שערי המניות 11.3.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אגוד ש	24280		23	+350	+1.5	+25
המסחר 0.1	2010		3479	+20	+1	+5373
המסחר א 0.5	1161	תב	9116	+61	+5.6	+10522
המסחר אפ 2	1760		1107	+44	+2.6	+602
כללי לא בהסדר	25900		256	+400	+1.6	+133
בנק צפון אמר' 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
בנק צפון אמר' 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
בנק בינלאומי 05	4830		4544	-180	-3.6	-11908
פ.י.ב.י. 0.5	5770		4977	-200	-3.4	-9119

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
איידיבי רג 100.0	91200					
איידיבי ב 100.0	90300		493	+850	+0.9	+1577
איידיבי בכ א	346500		14			-2
אגוד 0.1	67700		1	+500	+0.1	+4
דיסקונט ב	115700		91			+192
דיסקונט א	116650		3			-2
דיסקונט שה ב	13650		150	+1000	+0.9	+375
המזרחי ש	37520		209			-397
המזרחי מ	37400		1009	+300	+0.8	+1867
המזרחי שה 9	17100		30	-150	-0.4	-32
הפועלים בבב	95000		80	+370	+2.2	+220
הפועלים ש	61710		1.7	-3000	-5.1	-9.3
הפועלים ב	61900		1491			-895
כללי א 1.0	157750		167			+36
כללי שה 7	7720		68	-250	-0.2	-68
כלל 0.1	39190		52	+200	+2.7	+53
כלל שה 11	14800		1793	+70	+0.2	+1047
ביטון הסחר 1.0	52100		255	+100	+0.7	+268
ביטון הסחר 5.0	26500	שב	6	-150	-0.3	-6

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אדנים 0.1	34600		11	-1400	-3.9	-15
לאומשכ' ש	9190		180	-160	-1.7	-229
לאומשכ' ב	9140		153	-210	-2.3	-106
כרמל ש	5850		81	-50	-0.9	-52
כרמל שה 1	3785			-74	-1.9	-29
בין ב' 5.0	10565		23.7	-485	-4.4	-65.5
פת מכב ש	4180		789	-100	-2.3	-1275
משכן ב ש	3780		662			-59
עצמאות 0.1	15640		65			+39
טפחות מכב ש	23400		50			-45
טפחות רג ש	23700		137			-157
טפחות שה 1	9698		200	-107	-1.1	-131
טפחות שה 2	4898		385	-17	-0.4	-165
יעסור 1.0	1870		245			
יעסור 5.0	1170		4581			
מירב 1.0	7868		167	-20	-0.3	-314

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
שלמון אש	871		12943	-35	-3.9	-13317
השקלאות מכב א	301158	לג				
השקלאות מכב ג	158500	לג				
לאומי תעש' א ש	12305		42	-50	-0.4	-38
פתוח תעש' מכב	167567	לג				
פת תעש' בב ג	285000	לג				
פת תעש' בב גג	191800	לג				
פת תעש' בב גגג	192000	לג				
פת תעש' בב ד	201000	לג				
פת תעש' בב דד	69514	לג				
מרכז קבלנים 5.0	1280		1189			+326
תיירות בב	167000	לג				
כלל ליסינג 0.1א	27990	תב	88	-3110	-10	-247
כלל ליסינג 0.5ב	21330	תב	1083	-2370	-10	-1862
כלל ליסינג אגוז	18399		95	-301	-1.6	-135

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
איתן	287		22663	+7	+2.5	+23847
אררט 0.1	1680		424			
אררט א 0.5	890		761			+162
בטוח משנה 0.1	700		549	+15	+2.2	+460
בטוח משנה 0.5	325	תב	52150	+22	+7.3	+63839
הדר 1.0	562		5541			-41
הדר 5.0	226		11870	-8	-3.4	-9259
הדר אפ סר 2	190		12650	-1	-0.5	-2308
הסנה ש	415		25681			-31250
הפניקס 0.1	315		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
הפניקס 0.5	642		2564	-85	-4.9	-3329
המסחר־הראל 1.0	6200		[illegible]			
המסחר־הראל 5.0	3740		323	+10	+0.3	+117
מנורה 1.0	2620	תב	61	-178	-6.4	-100
מנורה 5.0	1389		187	-11	-0.8	-64
סהר ב 1.0	7800		1038	-380	-4.7	-1822
סקורטס 0.1	1359		1344	-40	-2.9	-1895
צור ש	395		3087			
ציון החזקות 1.0	13785		28	+500	+3.8	+18
ציון החזקות 5.0	4250		8	+190	+4.7	+237

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אינטר גאמא 1 ש	8960		179			-51
אינטר גאמא 5 ש	6330		893	-120	-1.9	-838
מאיר עדא 1.0	1325		1835	+30	+2.3	+1528
כלל סחר	414		35415	-18	-4.2	-74880
אפ 4	334		24496	-18	-5.1	-78994
אגח 2	145.5	תב	50800	-8.5	-5.5	-101504
קרסטל 1.0	1115		4289			+2725
רפק 0.1	31500		.7			
רפק 0.5	12440		93			
שופרסל א 2.0	11050		413			+64
שופרסל ב 10.0	9430		1650	-150	-1.6	-1526

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
דלק ב ש	5320		7910	-225	-4.1	-10545
הראל 1.0	2670		38	+50	+1.9	+38
הראל 5.0	2094		45	-15	-0.7	-71
מפעות הספקה 0.1	23150		50	+150	+0.7	+28
מפעות הספקה 0.5	11500		741	+250	+2.2	+781
קידר 0.1	1245		2452			+149
קידר 1.0	513		73276			+60700
חברת החשמל 0.1			--	הפסקה	מסחר	--
מתש עזרה 0.1	3111		398			-148
מתש עזרה 0.5	1394	בו	2550	+14	+1	+625
קונטרוטים 0.1	3579	בו	495	+80	+2.3	+489
קונטרוטים 0.5	2680		283	+60	+2.3	+518

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
קופל 1.0	4843	בו	127	+50	+1	+91
קופל אפ 1	3266	בו	133	+80	+2.5	+159
גלי זהר 1.0	5999		10	-201	-3.2	-11.5
גלי זהר 5.0	4320		63.5	+162	+3.9	+11.5
מלונות דן 1.0	1720		274	-60	-3.4	-896
מלונות דן 5.0	1435		989	-35	-2.4	-1361
חוף האלמוג 1.0	6295		127	+40	+0.6	+152
כנס סר 1 ש	2201		120	+18	+0.8	+310
מלונות הירדן	2840		367	+5	+0.2	+194

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
איכות מחשבים	1611		1379	-88	-5.2	-2000
דטה מיכון 1.0	11000		246			-282
ת.י.ל.ג. 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
יעגא 1.0	10859	תב	208	-1000	-8.5	-160
כלל מחשבים 1.0	13100		80	-100	-0.8	-5
מ.ג.ל. 1.0	12900		60	-129	-1	-56
מ.ג.ל. 5.0	4235	תב	333	-350	-7.6	-335
משוב מחשבים 1.0	730		786			+658
משוב אפ'	598		1595			-1595
ניקוב מחשבים 1	14201		175	+1		+37
ניקוב מחש' 5	7570	תב	918	+630	+9.4	+311
ניקוב אפ סר 2	5150		302	+65	+1.3	+583
תים מחשבים 1.0	1070		12875			+6070

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אברהם בינוי 1ש			--	הפסקה	מסחר	--
אברהם בינוי 5ש			--	הפסקה	מסחר	--
אורן 1.0	706	תב	626	-38	-5.1	-782
אורן 5.0	349		1174	+4	+1.2	+118
אזורים 1.0	1149		31580	-45	-3.8	-47796
אזורים אפ	790		5430	-40	-4.8	-10103
אזורים אגח	143.5		13621			+8168
אילון 1.0	517		17132			+3440
אל-רוב 1.0	1560		986			-817
אמנים 1.0	3750	תב	488	-350	-8.5	-260
אפריקה 0.1	50200		386	-700	-1.4	-455
אפריקה 1.0	45400		469	-800	-1.8	-642
אפריקה אפ	27470		60	-500	-1.8	-70
ארזים	2805		858	-5	-0.2	-1144
אלרון 0.1	3330		712			-245
אלרון 0.5	2090		1500			-408
בן-יקר בת 1.0	10300		290			+13
ברנבוים 1.0	4100		710			
ברנבוים 5.0	3343	בו	322	+33	+1	+90
דנקנר 1.0	7050		160			-109
ודוקר 1.0	485		610	+20	+4.3	+760
ודוקר 5.0	550	תב	528	-19	-5.4	-448
דודי 0.1	515		1468	-16	-3	-4921
דודי 0.5	370	תב	4981	-41	-10	-10209
המשלל 1.0	1691	תב	270	-100	-5.6	-416
המשלל 5.0	1183	תב	2015	+108	+10.1	+8961
חלב. 0.1			--	הפסקה	מסחר	--
חלב. 0.5			--	הפסקה	מסחר	--
מבנים הבין	3320		3348	-150	-4.3	-3748
גבים 0.1	4440		1041	-100	-2.2	-1751
גבים 0.5	3815		1529	-45	-1.2	-1580
הכשרת הישוב ש	82750		247	-1400	-1.7	-320
ישפרו 0.1	5815		866			-670
ישראלום 1.0	1625		1399	-80	-4.7	-2859
ישרס 10.0	21001		226	+901	+4.5	+283
בנק פיתוח 1.0	11520		120	+20	+0.2	+105
כלל נדל"ן	701		16556			+6805
לומיר 1.0	6238		334	-2		-846
לומיר 5.0	2479		607	-120	-4.6	-1673
מ.ת.ב. 1.0	425		4706	-11	-2.5	-6583
מ.ת.ב. אפ 2	273		5290	-9	-3.2	-10350
מ.ת.ב. אגח	118		173716			
מגורי בניה 1.0	822		3019			-2505
מישגאל 5.0	450		12643	-18	-3.9	-13173
מרב 5.0	3007		1514			-682
מרלז 1.0	958		1309	+20	+2.2	+1908
לוינשטין 1.0	525	בב		-28	-5.1	-12454
לוינשטין 5.0	175		31637	-4	-2.3	-25024
ליפשיץ 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
ליפשיץ 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
נאות אביב 0.5	11500		315	+500	+4.6	+249
נכסי אגדים	1510		938	-20	-1.5	-917
סהר החזקות 1.0	23000	תב	90	+1500	+7	+182
סהר החזקות 5.0	16900		150	+600	+3.7	+250
סופר 1.0	7585	בו	89	-600	-7.3	-155
סופר 5.0	3850					
עמר חלץ סר 1 ש	740		2350			+103
עיר 5.0	1814	תב	2800	-170	-8.6	-5417
קסריה 0.1	5020		407	-50	-1	-447
קסריה 0.5	2521		1006			-1243
רומבין 1.0	431		6964			+1001
רומבין 5.0	250		11906			-4682
רומבין אפ'	1210		1182			+351
רומבין אג"ח	121.5		62005			+53720
רסקו מכב	6150		71	-40	-0.7	-52
רסקו רג	5875		254	-275	-4.9	-417

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
מטעי הדר 0.1	3605		211			+45
מטעי הדר 0.5	3125	תב	607	-170	-5.2	-625
מהדרין 0.1	7390		987	-160	-2.1	-2086
נכסי הדרים 1.0	1800		2422	-60	-3.2	-2874
פרי אור 0.5	2374	תב	1282	-160	-6.5	-2747
שגזר 5.0	4544	בו	2790	+567	+15	+3049

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אסמא	1501		643			-546
גולדפרוסט 1.0	3110		31			+1
גולדפרוסט 5.0	2205	תב	678	-245	-10	-678
גולדפרוסט אפ 1	1375		202	+25	+1.9	+92
דובק מב ש	6440		2071	-120	-1.8	-1551
דובק מב מ	6435		1535	-85	-1.3	-926
זגלבל 1.0	1080		1111	-40	-3.6	-1075
זגלבל 5.0	816		558	-1	-0.1	-558
פרי־גן 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
פרי־גן 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
מספד בירה 1.0	32100		59	-800	-2.4	-50
מספד בירה 5.0	28500		81	-1000	-3.4	-178
יצור 1.0	1490		102			-25
יצור 5.0 א	849		2299	-8	-0.9	-5821
יצור אפ 2	598		1534	-2	-0.5	-998
כן 1.0	789		3205	-1	-0.1	-1687
כן 5.0	408		3608	+6	+1.5	+7183
כמפרוס 1.0	15480		322	-300	-1.9	-402
עלית	23610		183			+11
עסיס ב 0.5	510		8659			-1367
אגמל שקל 1	3200	בו	105	-199	-5.9	-259
שמן מכב א	5900		491			

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אונר סר 1 ש	925		7671			
אופיס 1.0	1650		261			-222
אתנת בתך 1.0	700		3294	-20	-2.8	-2086
אתנת בתך 5.0	484		[illegible]	[illegible]	-4.6	[illegible]
גבאי א	497		1670	-12	-2.4	-3086
ארגמן רג ש	16400		[illegible]	-100	-0.6	[illegible]
דלתא-גליל 1.0	4700		324			-203
דלתא-גליל א 5.0	3730		335	-20	-0.5	-345
מטויות מאחד 1	5408	תב	1101.4	+492	+10	+11365
מטויות מאחד 5	2189	קפ		+104	+5	+5855.6
ויסלם 1.0	2060		268	-30	-1.4	-128
ויסלם 5.0	1530		946			-40
חדירון 1.0	9817		233	+97	+1	+191
זיקית 1.0	3850		1874			
זיקית 5.0	2220		3108	+100	+4.7	+2251
לודזיה 0.1	3254		277	-66	-2	-154
לודזיה 0.4	2450		1657			+215
לינת 1.0	998		924	-40	-3.9	-1996
מיס גליק	750		855	-8	-1.1	-1068
מקס 0.1	4800		158	+50	+1.1	+184
מקס 0.5	2785		442	-30	-1.1	-353
פיס 1.0	800		2331	-2	-0.3	-1786
פיס 5.0	400	תב	9849	-40	-9.1	-15268
עמק מריגה 1 ש'	425		7320	-12	-2.8	-7825
פולגת א 1	4250		564	-100	-2.3	-928
פולגת ב 4	3150		2250	-70	-2.2	-2274
פלימן א 0.5	14250		586	-150	-1	-229
פרגור	4799		105	-1		-245
גיבור ספורט	16910		416	-90	-0.5	-188
תעש המנין 1.0	2850		608	-50	-1.7	-912

מתכת ומצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אקסטון 5.0	2800	תב	414	-200	-6.7	-545
אורדן 0.1	8787		229			-114
אורדן 0.5	7900		64	+90	+1.2	+64

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אלומות 1.0	7275		15	+75	+1	+15
אלומות 5.0	5080		10	+100	+2	+50
כבלים ש	46000		50	-700	-1.5	-39
התכוף 1.0	11096	תב	466	+1089	+10	+506
התכוף 5.0	5850		755			
התכוף אפ	6300	תב	474	+650	+11.5	+624
זיקה 1.0	5565		395.6	+255	+4.8	+172.8
זיקה 5.0	2500		995.6	+90	+3.7	+580.7
קומסות פח 1.0	4480		5425			+1744
קומסות פח 5.0	4500		284			-157
מתכת מרום 1.0	3171		1035			-581
כבלי ציון 1.0	2552		325			-99
כבלי ציון 5.0	1500		1121	-50	-3.2	-1516
כבלי ציון אפ	601		2095	-39	-6.1	-1277
מודען 1.0	1238	תב	537	+113	+10	+549
קרגל 1.0	353		6155			
קרגל 5.0	211		27385			+4183
מושטן 0.1	42900		11			-6
מושטן 0.5	16000		89	+500	+3.2	+336
מקר מלדה 1.0	21500		113	-655	-3	-112
קינג 1.0	1280		1580			+1520
קינג 5.0	677		2942	-33	-4.7	-5400
קליל 1.0	2610		307			-614
קליל 5.0	2000		610			-174
שלזות 5.0	12900		927	-150	-1.2	-1052
תעשיות לכיש 1.0	1250		680	-1	-0.1	-166
תעשיות לכיש 5.0	791		3498	-39	-4.7	-4103

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אלביט 3.0	602000		53	-12000	-2	-73
אלקו 0.1	8670		497	-400	-4.4	-295
אלקו 0.25 ש	5058		3443			-162
אלקו 0.25 מ	5300	בו	508	-65	-1.2	-133
אלקטרה 0.1	2290		1143			-562
אלקטרה א 0.5	1465		2545			
אפ 5	1250		3379			-1602
אגח 3	142		31011	-3	-2.1	-81278
אלרון 3.0	510000		25	-3900	-0.8	-45
ארית 1.0	30800		65	-1500	-4.8	-194
כלל תעש אלק	2605		2097	-60	-2.3	-2630
מקסוטק 1.0	2980		1028	-50	-1.7	-1066
מקסוטק 5.0	2221		1423	-50	-2.2	-3078
מיכאנגר 1.0	747		682			-708
מיכאנגר 5.0	580		2700	-2	-0.3	-1640
ציקלון 1.0	2375		40			
ציקלון 5.0	1180		575			-75
קונגטין אלד 1.	6860		859	+201	+3	+289
קונגטין אלד 5.	4675		438			-379
ת.א.ת. 1.0	1840		1463	-30	-1.6	-999
ת.א.ת. 5.0	834		18526			+4679
ת.א.ת. אפ 1	21790		107	-10	-0.1	-70
תדיאה	1040		9224	+35	+3.5	+12697

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
א.ב. תעשיות 1.	1268		2528			+1050
ארא אפ	788		5914	-44	-5.3	-24281
ארא אגח	127		18839			-17369
אלקול 5.0	9955		50	-45	-0.5	-25
אקרשטיין 1.0	1885		3807	-55	-4.8	-4113
אקרשטיין 5.0	817		2441	-40	-4.7	-6905
אקרשטיין אפ'	534		8978	-40	-7	-16326
אקרשטיין אגא	128.5		24003	-3.5	-2.7	-49148
בנין תדיר 1.0			--	הפסקה	מסחר	--
בנין תדיר 5.0			--	הפסקה	מסחר	--
בר-טן 1.0	1580		250			-218
בר-טן 5.0	659		1404			-215
פרומוסטון 1.0	9650		25	+50	+0.5	+25
פרומוסטון 5.0	4800	תב	248	-290	-6.3	-351
מ.ל.ת. 1.0	850	תב	1550	-65	-7.1	-1431
מ.ל.ת. 5.0	635	תב	180	-65	-9.3	-500
מחזור השק בתעש	739		1319			
מזאיקה ולמבן 1	20124	לב				
מזאיקה ולמבן 5	14800		.1	-200	-1.3	-5.9

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אבן 5.0	21270		412			-149
אליאנס ב	2810	תב	2478	+180	+6.8	+1694
גל תעשיות 1.0	23540	תב	299	+1900	+8.8	+536
גל תעשיות 5.0	19600		189	+800	+4.3	+108
דקסטר 1.0	3300		98	-100	-2.9	-329
דשנים 0.1	5247					
דשנים 0.5	1540		550			
חיפה כימ' 10.0	858	תב	17271	-49	-5.4	-24623
כתב ש	11750		1295	-250	-2.1	-1855
ליפסקי 1.0	3950		330			-695
ים המלח	3800		7079	-100	-2.6	-9814
פטרוכימים 10.0	605		13539	-13	-2.1	-26402
מקסימה 1.0	8767		63	+87	+1	+6
מקסימה 5.0	5526		275	-140	-2.5	-565
מקה כימיקל 1.0	8000		260			-268
נגב 1.0	24000		168	-1130	-4.5	-224
נגב 5.0	20300		153			+112
פריקלאס	621		8129	-9	-1.4	-11099
פריקלאס אפ'	244		13600	-17	-6.5	-24308
קום כימיקל 1.0	6250		836	+51	+0.8	+294
ת.ג.ל. 1.0	4987		480	+230	+4.8	+866
ת.ג.ל. 5.0	4257	בו	353	+205	+5	+159
תיא 5.0	18400		104			
פרומוטר 10.0	22070		220	-400	-1.8	-557
תרד א 5.0	11000		75	+299	+2.8	+101

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
כתר	239		7103	-8	-3.2	-28168
דפרון 1.0	9980		1			-1
דפרון 5.0	6750	שב				
תמב 1.0	7700		367	+202	+2.7	+443
יפה 1.0	6063		204			-67
לבדי אשקלון 1	626		3886			-5886
לבדי אשקלון אפ	1050		452			-504
מלט ב 0.5	54770		27	+270	+0.5	+16
מפעלי נייר 10.0	446500		146	-19500	-4.2	-275
סקטוריה 1.0	3900		342	+65	+1.7	+270
רים 0.1	2440		143	+10	+0.4	+4
רים 0.4	1924		900	+60	+3.2	+376
תעל ב 0.2	18000		259			
אבירן 1.0	12000		289	-600	-4.8	-160
אבירן 5.0	5370	תב	1382	-580	-9.8	-2203
המישה יד	10615		46	+105	+1	+51
הגבולק 1.0	2265		781			-232
הגבולק 5.0	1480		500	-20	-1.3	-622

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
מרכזית ב 0.1	12120		420	-140	-1.1	-931
סוף בכ' ש	1284800		.6	-26000	-2	-2.5
כלל תעש' 1.0	2580		[illegible]	[illegible]	-1.2	-15784
טכנולוגיה	575		1855			-1666

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
אמיקו ש	8100		357	-210	-2.5	-561
אוברי פתוח 2.0	8700		3263	-270	-5	-5204
אינקובה 0.1	99		54293	-1	-1	-74636
אלגר ש	17100		223			
אלגר מ	17100	בו	55	-485	-2.8	-111
אלרן ש	5280		1489	-110	-2	-1797
אלרן מ	5400		166	-50	-0.9	-53
אמיסר בכ	28000		8.6	+500	+1.8	+11.6
אמפק 1.0	320		13588	+5	+1.6	+16052
אמפק 5.0	281		7741	+11	+4.1	+3175
גולת 1.0	2024		1899	+75	+3.9	+1003
ואמריקה 1.0	623		3509	-6	-1	-2551
ואמריקה 5.0	456		1600	-19	-4	-3761
חברה לישראל 1.0	18400		519	-600	-3.2	-710
חברה לישראל 5.0	16100	תב	524	-880	-5.2	-1004
חלמסן 0.1	146500		.7	-1000	-0.7	.9
חלמסן 1.0 ש	29500		156	-1500	-4.8	-205
מאגמ א 0.5	25698		135			-27
מפעלים השק ש	10200		1814	-500	-4.7	-2391
דיסקונט השק ש	5530		8999	-230	-4	-20085
מזרחי השק ש	30400		85	-1600	-5	-274
מרי השקעות	13900		4	-15	-0.1	-4
זורון 1.0	4334		441	+40	+0.9	+693
זורון 5.0	1700		2952	+62	+3.8	+2757
ישום החזקות	239		17598	-8	-3.2	-30747
ינגא ש	14100		228	-600	-4.1	-302
ירדן א 0.1	3500		304	+80	+2.5	+1109
כלל 10.0	1460		12224	-50	-3.3	-12209
כלל 50.0	1314	תב	3581	-146	-10	-5680
לנדוב 0.1	2810		155	+50	+1.8	+225
לנדוב 0.1	1200		327	-25	-2	-537
מגדל 0.1	748		1783	-2	-0.3	-2114
מגדל א 0.5	450		1334			+820
אגח 1	119					-7020
עוז השק ב 0.1	4735	קב		+225	+5	+2143
עוז השק ג 0.5	2870	קפ		+158	+5.1	+5830
פז השק ש	3680		2481	-185	-4.8	-2526
פמה א 0.1	12692		72	+1		+125
פמה 0.5	8300		413	-500	-5.5	-617
פריון ב 2.5	8810	בו	560	+10	+0.1	+90
קרדן 1.0	203	תב	27468	-11	-5.1	-55217
קרדן 5.0	178		26905			-11542
גליל טכנולוגיות			--	הפסקה	מסחר	--

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור שח ע.נ.	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש שח ע.נ.
דלק חיפושים 1.0	4900	תב	371	-259	-5.4	-2023
דלק חיפושים 5.0	3060		2962			-757
דלק חיפ' אפ 2	2140		2198			+1695
ים חיפושי נפט	28805		61	-200	-0.7	-75
יבגאל 5.0	5757		2061			+202
מ.ג.נ. 1.0	9050	תב	715	+450	+5.2	+1257
מ.ג.נ. 5.0	3340		1219	-70	-2.1	-2047
פאזיל ב 0.3	9600		394	+400	+4.4	+468
נפטא ש	3000300		5			-3

מסחרת במט"ח

שם המניה	השער אתמול
בית מ	225

صكنا من الاجل

מכתבים למערכת הארץ

מי נתן את ההוראה

ממשלת ישראל הכחישה כל קשר לפרשת פולארד וטענה שהוא "תריג". עוד לא הספיקה ההכחשה להתקרר והממשלה מיהרה להעניק פרסים יקרי ערך למבצעי "המעשה התריג" במקום להעמידם לדין. כך סתרה הממשלה את אמינותה במו ידיה.

אם ההכחשה נכונה, הייתכן כי החלטות גורליות מסוג זה מתקבלות בלי הסכמת ראש הממשלה, סגנו ושר הביטחון? אבוי לנו אם אלה פני הדברים.

הדרג העליון של בעלי ההחלטות, המקבל באופן שוטף דו"חות מו־דיעין, היה חייב לדעת כיצד הושגו הידיעות. מדוע לא הפסיק מיד את המבצע עוד קודם שנחשף? האם גם שיקול־דעתו פגום כל־כך, שהסי־תנוור מהתועלת המיידית אשר בי־דיעות שהושגו, עד שהתעלם להלך סין מהסיכונים התמורים פי־כמה במקרה של כישלון?

הניחוש שלי הוא שעל־פי התק־דים של ועדת בייסקי, הוללות ועדת החקירה לעניין פרשת פולארד תהיה כך: השרים המעורבים בעניין אינם כשירים לשמש שרים במ־משלת ישראל כל ימי חייהם. לכן, יחפשו להם ברווחיות מקום טוב (אחרי הכל הם בעלי זכויות רבות) בבית מושבי־זקנים מתאים.

עו"ד ברוך רוזמן
קיסריה

סצנריו דמוקרטי

הסצנריו מתרחש, בשינויים קלים, באופן זה:

אוטובוס אגד העושה דרכו לק־ריית־ארבע נרגם באבנים בעוברו דרך הכפר הערבי חלחול. צה"ל מטיל עוצר על כל הכפר, עושה חי־פושים מבית לבית, ובדרך־כלל גם מבצע מעצרים.

המתנחלים, בחסות העוצר שהטיל צה"ל, מארגנים פעולות גמול הנוש־את אופי של פוגרום. מזוינים בנשק צה"לי, מול אוכלוסיה אזרחית חסרת מגן וכפופה לעוצר, הם מפגינים את גבורתם בידוי, שריפה, חבלות בר־כוש, ולעתים אף פגיעות בנפש.

צה"ל "מופתע", כרגיל, מפעולתם. "אינו מצליח" לעצור את הפורעים, "וכריבון אמיתי בשטחים", הוא מסתי־פק ברישום מספרי המכוניות שלהם, תוך איום מרומז שיעמדו לדין. הם ואנחנו יודעים טוב יותר — איש מהם לא יועמד לדין.

ועדיין יש בתוכנו המגלגלים עיניהם השמימה, וטוענים כי ישר־אל היא הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון.

נפתלי אוריינר
ירושלים

יצחק ויצחק בלוס אנג'לס

בקבלת־פנים שעשו לו בלוס אנג'לס אלף אנשי־עסקים יהו־דים, פנה ראש ממשלת ישראל בדברים נלהבים לבעלי הון, וקרא להם להשקיע את כספם במדינת ישראל. כולם מחאו כפיים והריעו לאות הסכמה. בחלק הציוני־האידיאולוגי של הנאום, תיאר שמיר את המאבק הלא־נלאה של מדינת ישראל למען העלייה מבריה"מ וקרא למנהיגי הקהילה לעשות לבי־טול מעמד הפליטים שארה"ב מעניקה ליהודים יוצאי בריה"מ.

האסיפה נגמרה וראש הממש־לה ירד אל הקהל והתהלך בין המארחים. המזכיר הכללי של שגרירות ישראל הציג לפניו את אחד מתומכי ישראל הנלהבים, מר יצחק חיימוביץ, המתכוון לבנות מפעל אלקטרוניקה באר־ץ.

באתי לא מזמן מרוסיה והס־פקתי להתעשר מכל מיני עס־קים שלמדתי עוד בתעשייה השחורה ברוסיה.

אתה נושר? שאל שמיר.

כן אבל אל תדאג, טפח חיי־מוביץ על כתפו. אני תומך בהצעתך לגבי ביטול מעמד הפליטים. את הגרין קארד שלי כבר קיבלתי. אם יבואו הנה יותר מדי יהודים מרוסיה, תהיה לי תחרות נוראית. מוטב שישלחו אותם לבנות את המפעל שלי בארץ־ישראל. אני ציוני נלהב, אתה מבין.

יוסף מנדלביץ
המרכז למידע, מחקר והסברה בענייני יהדות בריה"מ
ירושלים

צריך גם חזון

בכתבתו של ראובן פדהצור — ("הארץ" 2.3) על עתידו של פרויקט הלביא — הפריעו לי בעיקר הנימוקים: משום מה, נימוקים לאו־מיים, ציוניים וטכנולוגיים הוכנסו במרכאות כפולות. ציונות במרכאות, מילא. האם גם הלאומיות ופיתוח הטכנולוגיה ראויים לקבל קישוט זה, במאמר שכותבו טובת המדינה?

השיקולים הכלכליים הם ערך עליון בחיי הפרט ובאותה מטבע אנו שוקלים לגבי הכלל. אינני מקל ראש בשיקולים אלה, ובוודאי לא בהשלכות העלולות להיות להם על ביטחון המדינה. אך בטוחני שאילו התמכו אבות הציונות על שיקולים כלכליים טהורים, כל המעשה הציוני כולו לא היה קם. צריך גם חזון.

מנחם גבריש
חיפה

קולנוע / רחל גורדין

על קבר התמימות

"פלאטון", קולנוע שחף, ת"א

גיבור הסרט (צ'רלי שין, משמאל) חווה את אבדן התמימות של האומה האמריקאית בהוויה אישית.

האמריקאים צובאים על אולמות הקולנוע כדי לראות את "פלאטון" (פלאטון — מחלקה צבאית), שהוגדר על־ידי אמצעי התקשורת כסרט האמיתי ביותר על מלחמת וייטנאם שנעשה עד כה. לצופה שאינו "בא בסוד" — "פלאטון" נראה כסרט מלחמה אמריקאי נוסף, שהחידוש היחיד בו הוא היותו, לפי שעה, האחרון מבחינה כרונולוגית. כמו קודמיו, יש ב"פלאטון" מאבק דרמאטי ברור בין טוב־לרע, הוא אינו חוסך בזוועות, ותמיד — הוא בא לגנות את המלחמה ונמצא מפאר אותה בצילומים אסתטיים.

מאחר שהאלימות היא מצרך עובר לסחור בשוק הסרטים — התגובה הרגשית לגביה כבר נתקהתה. יש צורך ביותר מאשר מראות הזוועה של גוויות, ראשים מנופצים וכיו"ב, כדי לזעזע את הקהל באמת. חוסר ההיגיון והיעדר המשמעות במלחמה כבר שימש נושא לסרטים רבים — מ"מילכוד 22" ו"עיטור הגבורה" ועד "צייד הצבאים" ו"אפוקליפסה עכשיו". רק דימוי עז ושונה, כגון מצעד המחאה של ההרוגים העולים מהקברים בסרטו של אבל גאנס "אני מאשים", מסוגל להמחיש בעוצמה מחודשת את חוסר יכולתו של הגזע האנושי ללמוד מן הניסיון. על אף האכזריות שיש ב"פלאטון" ועל אף מסקנתו הפסי־מית, נשאר הסרט בגדר "בידור". היוצאים מן ההקרנה אולי יצטערו בשפתיהם בהזדהות עם קורבנות המלחמה, אך ירגישו כי קיבלו תמורת הכרטיס שקנו את מלוא ערכו במתח, אלימות ודראמה.

התודה היא עירומה. אין ספק שמה שעבר על אוליבר סטון, התסריטאי והבימאי של "פלאטון", במלחמת וייטנאם, זיעזע את עולמו (בעבר כתב סטון תסריטים ל"אקס־פרס של חצות", "פני צלקת", ו"שנת הדרקון"). אך כשהוא בא להלביש חוויה זו במילים ובתמונות, הוא עושה זאת במסגרות השפה של הקו־לנוע האמריקאי — שפה המרגישה דברים מסויימים אך היא עיוורת לחלוטין לדברים אחרים. גם כשהיא מציגה עולם של חוסר היגיון ותוהו ובוהו, מארגנת שפה זו את המתרחש בסדר חדש: עם התחלה, סוף, אמצע, טובים, רעים, ולקח חינוכי. הקצין הטוב (וילם דאפו) ויריבו הקשוח האכזר (טום ברנג'ר), לוחמים על נפשו של גיבור הסרט (צ'רלי שין) — כך מסביר קולו של המספר, המייצג את המונולוג הפנימי של הגיבור. הקצין הטוב נופל קורבן לחיסול חשבונות פרטיים, והוא מתמוטט כשזרועותיו מונפות כלפי מעלה בכדורי היורים, כמו צלוב. הקצין הרע אינו מסתפק בהיותו רע, הוא מעלה גם את ההצדקה התיאור־טית לדמותו: "אני המציאות", הוא אומר, "אליאס (הקצין הטוב) נלחם למען מטרה. אני רק עושה מה שאומרים לי". והרמז למיתוס האמ־ריקאי של גיבור המערבון הוא מעיד על עצמו: "המתכלו בי. אני לבד".

לזכותו של אוליבר סטון ניתן לומר, ש"הסברים" אלה משתלבים בפעולה בסרט באופן מרגעים במתח. הדיאלוגים בסרט אמינים, המשחק בסדר והצילומים היפים מעמעמים את הטבע עם הבראות של המלחמה. אך האסתטיקה של הקרב ושל המוות, כמו בסרטי מלחמה אחרים, רק מו־סיפה זוהר לזוועות.

האמריקאים, אומה שלמה של חניכי "צופים", עדיין מוסיפים להתאבל על תומתם שאבדה. עוצמ־תו של אבל זה רק מצביעה על אמונתם הבסיסית בעולם המחולק ל"צדיק" ול"אי־צדיק". מאחורי החלו־קה הזאת יש עולמות אחרים של משמעות, שאפילו הסיסמאות לצבי־עת תאוות אצלנו עדות להם ("בכביש אל תהיה צדוק, היה חכם"). אך הקולנוע האמריקאי עיוור, כנראה, לעולמות אלה. וכמו ילד קטן הוא מוסיף לרקוע ברגלו בע־קשנות על קברו של ה"צדיק", ולב־כות בכי מר.

הארץ ממליץ

תל־אביב

סרטים מיוחדים

קיץ (לב 1) — סרט רגיש של אריק רוהמר ("ירח מלא בפריז") המתעד את חופשת הקיץ של נערה פריזאית המנהלת מבדידות. הרבה שיחות, דמויות אמיתיות ומשחק מצוין.

כס הדמים (פריז) — גירסתו של קורוסאווה ל"מקבת" נעשתה בשחור־לבן ב־1957. יפה מאוד מבחינה חזותית.

ג'ינג'ר ופרד (הקולנוע) — פליני עורך חשבון עם הטלוויזיה, בעזרת ג'ולייטה מאסינה ומרצ'לו מסטרויאני, בסיפור על צמד רקדני סטפס מזדקנים.

שיחות מלוכלכות (דיזנגוף 2) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שי־חות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטים טובים

פלאטון (שחף) — סרט מלחמה אמריקאי עשוי היטב, המתרחש בג'ונגלים של וייטנאם, על חוסר הטעם וחוסר ההיגיון שבמלחמה. נכתב ובוים ע"י אוליבר סטון, שלחם בוייטנאם ואף זכה בעיטור גבורה. שתי אצבעות מצידון (התוויה)

מונה ליזה (דיזנגוף 3) — בגנסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורה עזה, ב"סרט אפל" של ניל ג'ורדאן. משחק מצוין של בוב הוסקינס.

סרטי בידור

קרוקודייל דנדי (דקל) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המארח עיתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, וכי תמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתה.

ג'ק פלאש המקסף (גת) — עובדת מחשבים בבנק נקלעת לעלילת רי־גול מסתורית ומשעשעת. בכיכובה של ווּפי גולדברג המלאה חיוניות.

מלקולם (חן 3) — סרט אוסטרלי תמים, על גאון המבצע שוד בנק באמצעות שלט־רחוק ומאפרות. משחק טוב.

ג'ושוע אתמול והיום (חן 2) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאביו גנגסטר ואמו ערכה סטריפטיז במסיבת הבר־מצווה שלו. סרט קנדי של סר קוצ'ין.

ירושלים

המכבסה היפהפייה שלי (סמדר) — סרטו של סטיבן פרירס עוסק בחיי משפחה פקיסטנית בדרום לונדון, ונוגע בקשר שבין הבדלי מעמדות וגזעים, מין ומדיניות.

קרוקודייל דנדי (אור 1) — ראה דקל ת"א.

חיפה

חנה והאחיות (אמפיתיאטרון) — קומדיה ניו־יורקית של וודי אלן, על יחסים משתנים בתוך משפחה אחת. חם, הומור ואופטימיות. נעים.

המכבסה היפהפייה שלי (שביט) — ראה סמדר ירושלים

ג'ק פלאש המקסף (אורלי) — ראה גת ת"א

קרוקודייל דנדי (פאר) — ראה דקל ת"א

מלקולם (חן) — ראה חן 3 ת"א

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 12.3
תיאטרון הבימה:
בבימה: 20.30
בזוטא: 20.30
מולייר אמרות — בזוטא
התיאטרון הקאמרי:
אהבה נאותה — בקאמרי
החילוני המחוזק — בזוטא
אני לא רפופורט — ת' חיפה
התיאטרון העירוני חיפה:
אני לא רפופורט — ת' חיפה (17)
מולייר — בזוטא ה. התרבות
עלילות מכס ומוריס — נאוה סאלב

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00–20.00
בימי ו' — 8.00–15.00
טלפונים: 03־433308, 03־435500

שר"ן — שירות רפואי נייד
24 שעות ביממה, כולל רופאות שיניים:
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752
ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
שקמ"ר — שירות רפואי לקט
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19:
טל' 03־7549111 "שקמ"ר" קוד מנוי 222
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03־285822

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתשלום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה:
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04־521245. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.
קופ"ח לבית —
שרות מיטיים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
איתורית 7549111 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס
24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחץ
מטעם "מקהלים"
א' רה: 11.00–13.00
ב' רד: 16.00–18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00, 222732
ירושלים — 243358

חיפה והגליל — 229488
הגליל המערבי 04־922222

תורנות בתי־חולים

תל אביב איכילוב — ילדים
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
בקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב למר בראלי 18 תכנית ל' 423869
סביון אבן גבירול 83 246003
ירושלים פרי פלוס בר אילן 2 822237
חולון אהרון הפיין 52 889193
חיפה הנשיא שד' הנשיא 83 383312
בת ים נוי בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן מכבי ז'בוטינסקי 71 7516272
נתניה קופ"ח מאוחדת הרב קוק 13 44655
פתח תקוה פינסקר פינסקר 2 910505
הקריות הרמן סמטת מודיעין קרית מוצקין 715156
חדרה צליק הר סמואל 556525
רחובות ברק הרצל 165 452154

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00.
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' רד' 16.00—19.00 רח' הסמורים 14 טל' 881520

מרכזי מידע — אגד

02—528231—2 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 קשת וענן — מגות ומתנות
08.40 בלי סודות
09.00 ארץ מולדת — הנעורים (ב)
09.20 מדעי הטבע (חטה"ב)
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ה'
10.30 רחוב סומסום
11.00 אנגלית ו'
11.15 ערבית מדוברת (ז'־ח')
11.30 אנגלית ח'
12.00 מדעי הטבע (על־יסודי)
12.25 אנגלית ט'
13.00 היסטוריה (על־יסודי) העשרה
13.30 ספרות — בין השמשות
14.00 טלטקסט
14.03 שעת כושר
14.15 קשר משפחתי
15.00 טאו טאו
15.25 רחוב סומסום
16.00 תורה של אבן ושל מילים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 מקרוז 1 — מידע בריטי
18.00 משפחת קמבל — סדרה
18.25 ממוקד של מקום
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) שבועון טלוויזיה
19.00 (ע) מבט — ענייני השעה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 חוד מין — סדרה
20.45 לקראת שידור
21.00 מבט לחדשות
21.30 כדורסל — ריאל מדריד נגד מכבי תל־אביב
23.30 הגיע זמן לקחן

ירדן ערוץ 6

18.00 בידור בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 מגאזין ספורט
20.00 חדשות בערבית
20.30 מופע הקסמים של פול דניאלס
21.10 רמינגטון סטיל (מתח)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "הטיסה לחופש"
16.30 התקליף (מצויר)
17.00 הבית המכושף (מצויר)
17.30 החבובות עם מריסה בלנגן
18.00 משפחת ג'פרסון (קומי)
18.30 רוק (קומי) 19.00 חדשות
20.00 הדרקסל והמקורמיק (פעולה)
21.00 עובדות חיים (קומי)
21.30 גיז הארס (קומי)
22.00 לאור הירח (בלש)
23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 מגישים שיר
12.00 מאוצר הקלסיקה
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מפגשים
16.00 אנתולוגיה
17.30 קשת של צלילים
18.00 אנתולוגיה בגליל
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקלי
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית
22.30 מבואו הלאה
23.00 דור הזהב

רשת א'

19.05 שעור בתניא
19.30 שידורים לעולים
22.05 יש לי חלום

רשת ב'

18.06 שירים עבריים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 השבוע בכנסת
20.05 שורשים — פולקלור ועדות
21.10 שירים עבריים
21.30 שידור משחק כדורסל בין מכבי תל־אביב לבין ריאל מדריד
23.05 בינינו לבין עצמנו

רשת ג'

18.06 קול־בו — שבועון פופ
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 מופע רוק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משולש — עיתון יומי
19.05 שירים מכאן
19.50 תיק פלילי — 373/86 — מדינת ישראל נגד [illegible]
20.06 יש משדר
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע — היום שהיה
23.55 שירת חצות
00.05 ציפורי לילה — עם משה מורד

שידור קבוע

רשת א'

07.30 [illegible] — עברית קלה
08.05 [illegible]
08.30 [illegible] — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
15.30 השכלה ודעת לכל
16.05 [illegible] — שידור חי

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 [illegible]
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הרשת — מגאזין יומי
11.30 סע לשלום
12.10 אלף־אלף ב"ב
13.00 [illegible]
14.00 [illegible]
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.10 [illegible]
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 [illegible]
07.05 [illegible]
09.05 [illegible]
10.05 שבעים מי יודע
11.05 [illegible]
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.05 [illegible]
15.05 חדש, חדיש ומחודש
16.05 הגבה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 [illegible] — מידע ומוסיקה
07.07 [illegible]
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 [illegible]
10.05 הפסקת עשר
11.05 [illegible]
13.05 אחד אחד מופעים ישראליים
14.05 [illegible]
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים — שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ־אם

20.05 סאבאבה בבסיס
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

סיון — הבעיה השלישית של [illegible] 5.00, 7.30, 9.40, בוא מנית 12.00 חצות
אסתר — הטוב 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — שוקי אהבה 11.15 בלילה
בן יהודה — [illegible] 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — [illegible] 4.30, 7.15, 9.30
גת — ג'ק פלאש המקסף 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — הנשיקה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — שיחות מלוכלכות 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — [illegible] 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.45
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — [illegible] 7.15, 9.30; סרט סקס 12.00 חצות
הוד — [illegible] 4.30, 7.15, 9.30
הקולנוע — ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30; [illegible] 11.45
רב חן:
חן 1 — צבע הכסף 4.45, 7.15, 9.45
חן 2 — ג'ושע אתמול היום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — מלקולם 5.00, 7.30, 9.40
חן 4 — קטיפה כחולה 11.00, 2.00, 4.30, 7.15, 9.40
חן 5 — [illegible] 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — [illegible] 2.00, 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — [illegible] 2.00, 5, 7.15, 9.40
לב 2 — קיץ 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — [illegible] 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — הקשר הנורבגי 2, 5, 7.40, 9.40
סינמטק ת"א — שואה 15.00
מקסים — [illegible] 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התרבות הישראלית — שתי אצבעות מצידון 2.00, 4.00
סינמה 1 — חנה והאחיות 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — [illegible] 4.30, 7.15, 9.30
פאר — משחק מסוכן 4.30, 7.15, 9.30
פריז — כס הדמים 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30; [illegible] 11.30 בלילה
צפון — [illegible]
שחף — פלאטון 4.15, 7.00, 9.30
תמוז — [illegible] 7.30, 9.40
תכלת — [illegible] 4.30, 7.00, 9.35
תל־אביב — האוצר מארץ הגוש 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

אורדע — ניקנם בחוף 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — האוצר מארץ הגוש 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אורגון — האוצר מארץ הגוש 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל — צבע הכסף 4.15, 6.45, 9.15
אור 1 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
אור 2 — זאב אמריקאי בלונדון 7.00, 9.00
אור 4 — [illegible] 4.30, 6.30, 9.00
אור 5 — [illegible] 7.00, 9.00
אורנה — [illegible] 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — [illegible] 4.30, 6.00, 8.15, 10.00; 12.00 חצות
כפיר — מלמון 4.30, 7.00, 9.15
סמדר — הטוב 7.00, 9.00
סינמטק ירושלים — [illegible] 6.30, 9.00
עדן — ניקנם בחוף 4.30, 7.00, 9.00
ציון — המכבסה היפהפייה שלי 7.00, 9.15
סינמטק 1 — [illegible] 7.00, 9.30
סינמטק 2 — [illegible] 7.00, 9.00
רון — [illegible] 4.30, 7.00, 9.15
תיאטרון ירושלים — [illegible] 6.45, 9.15

רמת־גן גבעתיים

אורגים — צבע הכסף 4.30, 7.00, 9.40
אורדע — ניקנם בחוף 4.30, 7.15, 9.30
אורנוז — [illegible] 7.00, 9.40
הדר — האוצר מארץ הגוש 4.30, 7.15, 9.30
ליל — פלאטון 4.30, 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — ג'ק פלאש המקסף 5.00, 7.25, 9.45
גן 2 — המכבסה היפהפייה שלי 4.45, 7.00, 9.40
גן 3 — [illegible] 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — ג'ושע אתמול היום 5.00, 7.10, 9.40
שבוס — [illegible] 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — מלמון 4.15, 7.00, 9.30
היכל 2 — האוצר מארץ הגוש 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — [illegible] 4.30, 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — ניקנם בחוף 4.30, 7.15, 9.30
היכל — האוצר מארץ הגוש 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — קטיפה כחולה 7.15, 9.30
מלון דניאל — [illegible] 7.15, 9.30
חן אכדיה — מועדון קולנוע — [illegible] 7.00, 9.30

עפולה

היכל התרבות — ניקנם בחוף 7, 9

חיפה והסביבה

אורה — פלאטון 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — ג'ק פלאש המקסף 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — חנה והאחיות 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — הטוב 4.30, 7.00, 9.15
חן — מלקולם 4.30, 6.45, 9.15
סינמטק — [illegible] 9.30
עצמון 1 — ניקנם בחוף 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — [illegible] 4.15, 6.45, 9.15
[illegible]
פאר — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — האוצר מארץ הגוש 4.30, 6.45, 9.00
שביט — המכבסה היפהפייה שלי 7.00, 9.00
רב גת 1 — צבע הכסף 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 2 — [illegible] 4.30, 7.00, 9.15

נתניה

[illegible] 5.00, 7.00, 9.15
שרון — ניקנם בחוף 5.00, 7.00, 9.30

חדרה

חדרה — [illegible] 7.00, 9.15
חוף — [illegible] 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — [illegible] 4.00, 7.00, 9.30

כפר סבא

[illegible] 7.00, 9.15
[illegible] 7.00, 9.30

חולון

[illegible] 4.00, 7.15, 9.30
[illegible] 7.00, 9.15, 11.30 בלילה
[illegible] 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — [illegible]
[illegible] 7.15, 9.15
חן — ניקנם בחוף 5.15, 7.15, 9.15

התיאטרון הקאמרי
באולם צוותא
קאמרי 2
בכורה
רכוש נטוש
דרמה משפחתית מאת שולמית לפיד
בימוי: אהרון אלמוג
תפאורה ותלבושות: אלי סיני
תאורה: ג'ודי קופרמן
משתתפים: זהרירה חריפאי, רבקה גורמן, ענת וקסמן.
יום ג' 17.3 ★ יום ד' 18.3 ★ יום ה' 19.3 ★
מוצ"ש 21.3 ★ יום ג' 22.3 (16.30, 20.30) יום ה' 26.3
כרטיסים בקופת התיאטרון הקאמרי טל. 233335 ובקופת צוותא, טל. 250156/7
הבינו כרטיסים מראש!
התיאטרון של תל־אביב

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ עיתון לאנשים חושבים

עירית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 14.3.87 ב־11.00
מוספשבת
בהשתתפות:
■ שרת הבריאות — שושנה ארבלי אלמוזלינו
■ א.ב. יהושע — עם הופעת ספרו החדש "מולכו"
■ מאיר שלו
■ עודד קוטלר — לקראת פסטיבל ישראל
■ ד"ר אבנר בהט — על סדרת מוזיקה של הוצאת "כנר"
■ הזמר רוני ידידיה — "השירה עוברת"
■ רביעית המיתרים ע"ש ברטוק מהונגריה
■ חוג האופרה הקלה של אוניברסיטת הנגב בקטעים מהאופרטה "הנסיכה אידה"
מנחה: מיכאל הנדלזלץ
כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ה'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 8 ש"ח
הנחה 50% למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.
האירוע באדיבות
בית הוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה
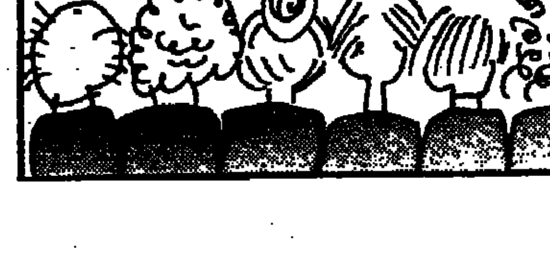

פנחס פוסטל · לולאן שיין · משה יוסף מציגים:
אירועי אביב 1987 בברכת העיר ת"א־יפו
בחסות:
ראש עירית ירושלים מר טדי קולק
ראש עירית ת"א־יפו מר שלמה להט
ראש עירית חיפה מר אריה גוראל
בלט בית האופרה של וינה
70 משתתפים
5 טון ציוד
BALLETT DER WIENER STAATSOPER
תכנית א': תמונות וינאיות (י. שטראוס), מחולות וינאיים, שיר ערש (קיליאן־ברג)
תכנית ב': יצירות ירי קיליאן (מוסיקה יאנצ'ק, היידן, ברג)
חיפה "אודיטוריום"
הערב יום ה' 12.3 ב־21.00
תכנית א'.
כרט: "ברבור" 04־384777, מרכז הכרמל וכשורדים
ירושלים "תיאטרון שרובר"
מוצ"ש 14.3 ב־21.00
תכנית א'. יום א' 15.3
ב־16.00 — תכנית א' ב־21.00 — תכנית ב'
כרט' ביטאון 02־221624 ובכל המשרדים
הזמנות בשלות
AUSTRIAN AIRLINES

חדשות של שבת
■ פרשת פולרד: יעל גבירץ על רפי איתן ■ עמיקם רוטמן
עם איסר הראל ■ פרופ' זאב שטרנהל: מהי אחריות
פוליטית ■ מאיר שניצר: על נטישת מרגלים ■ יהושע בן־
ציון: הגיע זמן לדבר שוב. אלעזר לוין ■ משפט דמיאניוק:
גרשון וויילר ■ שלמה בר ■ דן בן אמוץ ■ אמנון לוי ■
הסגרת נקש: אביגדור פלדמן ■ שרית ישי־לוי עם אודי
אדיב ■ דודו גבע ■ דוד אבידן: דורות בספרות — חותכים
בשיטת הסאלאמי והם רצים כמו נקניקים ■ אתי חסיד:
מחנה לוי ■ מה נשאר מאהרן אשמן. ירון פריד ■ טדי
פרויס ראה טלוויזיה ■ דליה פרי־לרנר מבשלת יונים
ושלווים ■ שרון מולדבי — עכשיו נוסטלגיה ■ יומני סמי
אלקיים ■ ישעיהו ליבוביץ — פרשת השבוע